
Landsorganisasjonen i Norge

21. ORDINÆRE KONGRESS

9.—15. mai 1965

Dagsorden med forslag
og forretningsorden

21. ORDINÆRE KONGRESS

9. mai—15. mai 1965

DAGSORDEN MED FORSLAG
OG FORRETNINGSORDEN

THE GREAT BRITAIN

OF THE

THEORY OF

Dagsorden for Kongressen 1965.

1. *Kongressens åpning.*
2. Konstituering.
  - a) Fullmaktenes godkjenning.
  - b) Vedtakelse av dagsorden og forretningsorden.
  - c) Valg av 4 ordstyrere og 4 sekretærer.
  - d) Valg av redaksjonskomité og valgkomité.
3. Beretninger, regnskaper og revisjonsrapporter for årene 1961, 1962, 1963 og 1964.
4. Vedtektsendringer.
5. Tariffspørsmål og diverse avtaler.
  - a) Den økonomiske og faglige situasjon.
  - b) Fagorganisasjonens tariffpolitikk.
  - c) Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.
  - d) Overenskomsten om produksjonsutvalg.
  - e) Avtalen med Den Kooperative Tariffroening.
6. Fagbevegelsens forsikringsvirksomhet.
7. Industrielt demokrati.
8. Internasjonale faglige spørsmål.
9. Diverse forslag.
10. Valg.

Forretningsorden.

1. Møtets forhandlinger er offentlige i den utstrekning Kongressen ikke vedtar noe annet. Dagsordenens punkt 3, 4 og 5 behandles for lukkede dører.

Adgangskort for representanter, innbudte, pressen og tilhørere utstedes av Sekretariatet.

2. Til å lede møtet velges 4 ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokollen velges 4 sekretærer.
3. Møtene holdes fra kl. 9.30 til kl. 13.00 og fra kl. 15.00 til kl. 18.00.

4. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Med unntak for innledningsforedrag er taletiden 10 min. første og 5 min. annen gang. Ordstyreren har for øvrig, når han finner det påkrevd, rett til å stille forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere. Til forretningsorden gis ingen ordet mer enn én gang og høyst 1 minutt til hver sak.

Talerne skal tale fra den bestemte plass i salen.

5. Forslag må leveres skriftlig til ordstyreren, undertegnet med vedkommendes navn og navnet på den organisasjon han representerer. *Innsendte forslag som ikke opptas av noen representant, bortfaller. Likeledes bortfaller forslag som opptas, men som på forespørsel fra ordstyreren ikke får noen støtte fra andre organisasjoners representanter.*

Intet nytt forslag kan opptas etter at det er besluttet når strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsorden oppførte saker, kan ikke behandles.

6. Alle saker avgjøres med alminnelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 30 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.
7. I protokollen innføres forslag, talere, avstemninger og vedtak.
8. Protokollen leses opp ved hvert møtes begynnelse og for siste møte ved dets avslutning.

Henvisninger.

Valg av representanter til Kongressen.

Landsorganisasjonens vedtekter § 5, Kongressen, har følgende bestemmelse når det gjelder valg av representanter:

«Valg av representanter kan ikke finne sted før dagsordenen er lagt fram for de som skal delta i valget av representanter.

Til drøfting av Kongressens dagsorden og valg av representanter skal det holdes særskilt møte blant de som har stemmerett.»

De i dagsorden trykte forslag har fortløpende nummer etter rekkefølgen i den oppsatte dagsorden.

De innsendte forslag fra avdelingene er oppført forbundsvis og har vanlige typer, som nr. 1.

Forbundsstyrets uttalelser er inntatt i *kursiv*.

Innstillinger fra Sekretariatet har fete typer som nr. 13.

For å finne fram til et bestemt forslag, ser en først på den oppførte dagsorden og nummeret finnes da under hovedpunktet.

Dagsordenens punkt 4.

Vedtektsendringer.

a) Endringer av LO's vedtekter.

§ 1.

Formål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 23, Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening,
foreslår:

Nr. 1

Punkt 2 endres og skal lyde:

«Å arbeide for å gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning i Norge.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

NEKF avd. 39, Mandal Elektrikerforening, foreslår:

Nr. 2

Punkt 7:

«Landsorganisasjonen i Norge har ikke anledning til å gi noen form for økonomisk støtte til bestemte politiske partier eller dets presse.

Økonomisk støtte til politiske partier kan bare skje ved frivillig innsamling blant medlemmene.»

Motivering:

NEKF avd. 39, Mandal, mener at LO bør være en upolitisk organisasjon. En finner det i høyeste grad udemokratisk at medlemmene — uansett politisk oppfatning — gjennom sin fagforeningskontingent skal tvinges til å gi økonomisk støtte til et bestemt politisk parti.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres ikke.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 3   *Avd. 38, Kristiansand, foreslår:*

Punkt 2 endres til:

«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og å bygge videre ut den demokratiske styreform for gjennomføring av sosialismen.»

Motivering:

Vi viser til vedtaket på Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds siste landsmøte.

Nr. 4   *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*

Punkt 3 endres til:

«Å arbeide for gjennomføringen av en sosialistisk styreform ved bl. a.:

- a) At bedrifter og virksomheter, herunder banker og forsikrings-selskaper, blir overført til samfunnseie osv.
- b) Å sikre lønnstakerne en tilfredsstillende innflytelse i næringslivet og en rettferdig fordeling av produksjonsresultatet i pakt med de tekniske og økonomiske framskritt, slik at større velstand oppnås for lønnstakerne.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltre forslaget.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Gassverkarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 5   Punkt 2 endres til:

«Å arbeide for å sikre friheten og en sosialistisk styreform i Norge.»

Forbundsstyrets vedtak:

Forslaget kan ikke anbefales i den form det er reist.

Nr. 6   Punkt 3 endres til:

«Å arbeide for gjennomføring av økonomisk demokrati bl. a.:

a) at finansinstitutter, banker og forsikringsselskaper og storindustri blir overført til samfunnseie.»

Forbundsstyrets vedtak:

Den nåværende formulering ansees dekkende.

Oslo kommunale Rørleggerforening foreslår:

Nr. 7

Punkt 3, tillegg litra C:

«— å medvirke til at fagforeninger og bedriftsklubber får ta del i kontrollen ved gjennomførelse av disse tiltak.»

M o t i v e r i n g :

Med den utvikling som nå trer mer i forgrunnen ved at arbeidernes innflytelse i bedriftslivet skal lovfestes, er det viktig at LO-forbund og grunnorganisasjoner medvirker til at effektiv deltakelse i disse organer blir styrket.

Forbundsstyrets vedtak:

Forbundsstyret anbefaler forslaget.

Oslo Sporveisarbeideres Forening foreslår:

Nr. 8

Punkt 3:

«At de store bedrifter, banker og forsikringsselskaper nasjonaliseres.»

Forbundsstyrets vedtak:

Den nåværende formulering ansees dekkende.

Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:

Nr. 9

Punkt 3:

«Forsikringsselskaper og banker nasjonaliseres.»

M o t i v e r i n g :

For å kunne gjennomføre fullt demokrati på det økonomiske området, ser vi det som en absolutt nødvendighet at disse finansinstitusjoner nasjonaliseres.

Forbundsstyrets vedtak:
Den nåværende formulering ansees dekkende.

- Nr. 10   *Gassverkarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:*
Punkt 7 endres til:
«Å arbeide for utbygging av de i Norge bestående Arbeiderpartiers presser.»

Forbundsstyrets vedtak:
Den nåværende formulering ansees dekkende.

- Nr. 11   Punkt 9 tilføyes:
«Å arbeide for samling av de bestående internasjonale faglige organisasjoner.»

Forbundsstyrets vedtak:
Det vises til forslag under dagsordenens punkt 8.

- Nr. 12   *Oslo kommunale Rørleggerforening foreslår:*

Nytt punkt 10:
«Å arbeide for opptakelse av faglige forbindelser med faglige organisasjoner i de sosialistiske land.»

Motivering:

Med den raske utvikling som har foregått med delegasjoner og feriereiser til de sosialistiske land — fra fagforeninger og bedriftsklubber, er det et godt tegn på at samkjensle og forståelse over landegrensene mellom de fagorganiserte fører til løsning av felles interesser uansett ulik samfunnsutvikling.

Vår forening mener derfor at tiden er moden for at FFI-vedtaket av 1955 må kunne endres.

Forbundsstyrets vedtak:
Det vises til forslag under dagsordenens punkt 8.

- Nr. 13   **Fra Sekretariatet:**
Paragrafen foreslås opprettholdt i sin nåværende form.

§ 5.

Kongressen.

FAUSKE FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 14

Punkt I, siste avsnitt, tilføyes:

«Minst halvparten av representantene skal være fra arbeidsplassene.»

Motivering:

Det er en kjent sak at det hersker liten interesse blant LO's medlemmer for det arbeid som utføres på den faglige front og kanskje i særlig grad Kongressen og de saker som behandles der.

Vi mener at årsaken delvis skyldes at mannen på arbeidsplassen føler han har svært liten innflytelse på de saker som Kongressen har til behandling.

Dersom dette forslaget vedtas av Kongressen, vil det skjerpe interessen for alt faglig arbeid.

Fra Sekretariatet:

Nr. 15

Paragrafen foreslås opprettholdt i sin nåværende form.

§ 6.

Kongressens myndighetsområde.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennernes Fagforening, Bergen,
foreslår:

Nr. 16

«De to siste avsnitt utgår. Nytt forslag:

Landsorganisasjonen betaler den fastsatte godtgjørelse til Kongressens valgte representanter og Sekretariatets medlemmer.»

Motivering:

Landsorganisasjonen som står som innbyder til Kongressen må også bestride utgiftene ved denne. Forbundet som har store utgifter til tarifforhandlinger, tvister, rettssaker og landsmøter må bli fritatt for utgiftene til kongressrepresentanter. Vår avdeling mener at Landsorganisasjonens finansielle stilling også skulle tilsi dette.

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget anbefales.*

- Nr. 17**   **Fra Sekretariatet:**
Paragrafen foreslås opprettholdt i sin nåværende form.

§ 9.

Representantskapets myndighetsområde.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennernes Fagforening, Bergen,

- Nr. 18**   foreslår:

Punkt 8:

«LO's distriktskontorer nedlegges.

De dermed sparte utgifter tilføres kampfondet.»

Som følge av dette vil § 9, punkt 8 utgå.

Motivering:

Vi mener at vi innenfor våre egne rekker må innse nødvendigheten av rasjonaliseringen, og vår avdeling kan ikke se at det ved nedleggelse av distriktskontorene kan bli organisasjonsaker som ikke blir behandlet, da dette kan utføres av de enkelte avdelinger eller av hovedkontoret.

*Forbundsstyrets innstilling:
Kan ikke anbefales.*

- Nr. 19**   **Fra Sekretariatet:**
Paragrafen foreslås opprettholdt i sin nåværende form.

§ 13.

- Nr. 20**   **Fra Sekretariatet:**
Den nåværende § 13 — Revisjon — utgår og erstattes med følgende tekst:

1. Revisjon av rekneskapene i Landsorganisasjonen og forbundene skal utføres av Landsorganisasjonens revisjonskontor.

2. Revisjonen skal utføre sine oppdrag kritisk og tallmessig i samsvar med god revisjonsskikk og for øvrig etter instruks utarbeidet av Revisjonsutvalget og godkjent av Representantskapet.

Revisjonen plikter å påse at rekneskapene føres og gjøres opp overensstemmende med grunnsetningene for en ordentlig rekneskapsførsel. Revisjon av alle rekneskaper skal foregå kontinuerlig. Kontroll av kassabeholdning, bank- og girokonti skal finne sted uannmeldt til ubestemte tider og minst 4 ganger om året. Videre skal revisjonen minst en gang hvert år kontrollere tilstedeværelsen av verdipapirer, utestående fordringer, andre eiendeler og gjeld. Enhver verdikontroll og revisjonsantegnelse skal føres inn i en autorisert revisjonsprotokoll og forelegges vedkommende revisjonsutvalg, Sekretariatet eller forbundsstyret. Etter at disse instansene er gjort kjent med revisjonsprotokollen, skal den undertegnes av henholdsvis Landsorganisasjonens formann eller vedkommende forbundsstyreformann.

Alle rekneskaper skal undertegnes av den revisor som har den daglige revisjon og vedkommende revisjonsutvalg.

3. a) Desisjon av Landsorganisasjonens rekneskaper blir foretatt av Kongressen etter at foreløpig desisjon er avgitt av Representantskapet.
- b) Desisjon av forbundenes rekneskaper blir foretatt av landsmøtene etter at foreløpig desisjon er avgitt av forbundsstyret (landsstyret).

En av de fast tilsatte revisorer ved revisjonskontoret plikter å være til stede på de møter hvor desisjonen foregår.

4. a) I Landsorganisasjonen står Revisjonsutvalget i ansvar til Kongressen.

Revisjonsutvalget avgir innberetning over revisjonen hvert år. Denne innberetning legges sammen med årsrekneskapet fram for Representantskapet. For Kongressen legges fram innberetning for kongressperioden.

Revisjonsutvalget, som er revisjonskontorets overordnede, skal sammen med revisjonskontorets sjef innstille til Sekretariatet på nødvendig, midlertidig assistanse for kontoret, og har den samme rett når det gjelder suspensjon eller oppsiing.

- b) Forbundene sjøl fastsetter virkeområdet for forbundenes kontroll- og desisjonsutvalg.
5. Landsorganisasjonens revisjonskontor fører tilsyn med rekneskapene til Landsorganisasjonens distriktskontorer. Kontoret kan dessuten overta andre oppdrag etter vedtak av Sekretariatet i hvert enkelt tilfelle.

§ 14.

Tariffkrav og tariffrevisjoner.

Nr. 21

NORSK KOMMUNEFORBUND

Oslo kommunale Rørleggerforening foreslår:

Punkt 3:

«— må Sekretariatet godkjenne arbeidsstansen og påse at arbeidsstansen — streiken — får den fulle solidariske støtte fra alle forbundsmedlemmer tilsluttet LO.»

Motivering:

Det er en kjent sak at forbundsvise forhandlinger har vært grunnlaget for vedtakelse under forberedelsen av tariffrevisjonene.

Det skulle derfor være naturlig når ett eller flere forbund må erklære arbeidsstans for å ivareta medlemmenes interesser — må dette være en sak som angår alle LO's medlemmer.

Av den grunn er det foreningens syn at dette må fastsettes i vedtektene.

Forbundsstyrets vedtak:

Den nåværende formuleringen ansees dekkende.

Nr. 22

Fra Sekretariatet:

Paragrafen foreslås opprettholdt i sin nåværende form.

§ 15.

Avstemning over tarifforslag — arbeidsstans.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 53, Nordens Klippe, og avd. 147, Orkanger Arbeidsmandsforening, foreslår:

Nr. 23

Punkt 1 endres til å lyde:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.

Et flertall av de som har tatt del i avstemningen avgjør om et forslag er forkastet eller vedtatt.»

Punktene 2, 3, 4 og siste setning i punkt 5 utgår.

Motivering:

Medlemmenes rett til selv å avgjøre om de vil godta eller forkaste et tarifforslag bør fastslås som en ufravikelig regel. Det må også være likeså selvfølgelig at de som ikke nytter retten til å ta del i avstemningen ikke må ha noen som helst innflytelse på resultatet — hverken direkte eller indirekte.

Fra forbundsstyret:

Kan ikke anbefales vedtatt.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, og avd. 23. Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

Nr. 24

Punkt 1 skal lyde:

«Tarifforslag skal gjennom avdelingene legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

Punkt 2 foreslås:

Nr. 25

«Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet ved avstemningen stemt i mot, er det forkastet.»

Nåværende punkt 3 og 4 utgår.

Nr. 26

Nytt punkt 3 foreslåes:

«Omfatter en tariffbevegelse flere forbund eller fag, og det foreligger forslag som er tilrådd av Sekretariatet og hvert enkelt forbund etter avstemningsregler som er foreslått ovenfor i punkt 1 og 2, kan Sekretariatet gjøre vedtak om felles avstemning.»

Nåværende punkt 6 blir punkt 4 osv.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 27

Punkt 1 endres til:

«Tarifforslaget skal ved uravstemning legges fram for de medlemmer tvisten gjelder.»

Nr. 28

Punkt 2:

«Har flertallet av de medlemmer som har tatt del i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt, har flertallet stemt i mot, er det forkastet.»

Nr. 29

Punkt 3:

«Resultatet av avstemningen meddeles Sekretariatet.»

Nr. 30

Punkt 4 og 5 utgår.

Motivering:

Våre medlemmer ønsker og krever demokratisering av § 15. Vi kan heller ikke tenke oss muligheten av å innføre «svenske tilstander» i § 15, da dette vil bidra til å svekke aktiviteten hos medlemmene og nedsette fagorganisasjonens kampkraft.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltre forslaget.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 31

Oslo kommunale Rørleggerforening foreslår:

«Ordene i punkt 1 «som regel» utgår.»

Forbundsstyrets vedtak:

Med henvisning til vedtak på forbundets landsmøte i 1958 anbefales forslaget.

SELBU OG TYDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Punkt 2 forandres til å lyde slik:

Nr. 32

«Ved avstemning over tarifforslag avgjør et flertall av de som har deltatt i avstemningen om et forslag er vedtatt eller forkastet. Avstemningen er bindende.»

Punkt 3 og 4 går ut.

Nr. 33

Motivering:

Vi vil presisere at uravstemning må benyttes i de aller fleste avstemninger, og at det ikke kan være demokratisk at de medlemmer som ikke deltar i avstemningen skal ha en sjanse til å avgjøre et tarifforslags skjebne.

Fra Sekretariatet:

Nr. 34

De foreliggende forslag kan ikke tiltres, og paragrafen foreslås opprettholdt i sin nåværende form.

§ 16.

Stønad under arbeidsstans.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen,
foreslår:

Nr. 35

«Det må tas sikte på en gradvis heving av stønadsbidraget slik at man innen nær framtid må få stønadsbidraget som minimum svarer til det man til enhver tid får i sykestønad, inklusiv tilleggstrygden. I tillegg til dette må tas i betraktning at utgiftene til trygdepemien under streik må bestrides i sin helhet av arbeidstaker.

Vår avdeling vil for øvrig antyde at det etter vårt skjønn måtte være riktig at LO betalte alt streikebidrag og at kontingenten fra forbundet blir regulert i overensstemmelse hermed.

Kontingenten høynes tilsvarende den merutgift økt stønad medfører, med mindre man ikke kan finne dekning for merutgiftene ved å minske forbruket på andre områder.»

Motivering:

Vår avdeling mener at stønadsbidragets størrelse i dag er en direkte årsak til at medlemmene ser seg tvungen til å godta det de blir tilbudt, hvor skammelig tilbudet enn måtte være.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales. Kongressen bør under behandlingen av stønadssatsene ta hensyn til den prisstigning som har funnet sted.

Nr. 36

VERDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Streikebidraget til medlemmer under konflikt forhøyes med 100 prosent.»

Motivering:

Stønadssatsene er under det nåværende pris- og kostnadsnivå alt for lavt.

Vi har under arbeiderstyret vært spart for store og kostbare arbeidskonflikter. Mye tyder på at en forandring snarlig kan skje. Derfor mener vi det er på tide at denne sak tas opp.

Nr. 37

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet er enig i at stønadssatsene bør forhøyes. Forslag om dette vil bli lagt fram på Kongressen i samband med fastsettelsen av kontingent (§ 17).

§ 20.

De faglige samorganisasjoner.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen,
foreslår:

Nr. 38

«Vår avdeling vil foreslå at de faglige samorganisasjoner opphører.»

Motivering:

Vi finner ikke tilstrekkelig bevis for disse avdelingsorganisasjoners berettigelse. Den besparelse som eventuelt dette måtte medføre kan tilføres stønadskassen (kampfondet).

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Fra Sekretariatet:

Nr. 39

Paragrafen foreslås opprettholdt som nå.

§ 22.

Kampfond.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen,
foreslår:

Nr. 40

«Beløpet kr. 100.00 høynes til kr. 1000.00.

Det må enn videre fastslås at midlene i kampfondet ikke kan nyttes til andre formål.

Som følge av dette må § 9, punkt 3, utgå.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Fra Sekretariatet:

Nr. 41

Beløpet kr. 100.00 foreslås forhøyet til kr. 200.00.

b) Regler for valg av representanter til LO's kongress.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 53, Nordens Klippe, og avd. 147, Orkanger Arbeids-
mandsforening, foreslår:

Nr. 42

Punkt 5 endres til å lyde:

«Valg av representanter skjer distriktsvis med en representant med varamann for hvert distrikt. De enkelte forbund foretar distriktsinndelingen.»

Motivering:

Slik reglene er nå, har medlemmene ingen innflytelse på sammensetningen av Kongressen. Det er en utnevning som foregår, og det er uverdigg for norsk fagbevegelse å praktisere slike «avstemningsregler».

Fra forbundsstyret:

Forslaget kan ikke anbefales vedtatt.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 43

Avd. 11, Blikkenslagernes Forening, Oslo, foreslår:

«Kongressens representasjon må forandres slik at de større bedrifts-klubber innenfor et forsvarlig tall når det gjelder medlemsstokken blir representert på Kongressen ved direkte valg. Dette er nødvendig for å bringe erfaringene fra klubbenes side når det gjelder spørsmålet om *demokrati på arbeidsplassen* direkte inn i Kongressens forhandlinger om dette for fagbevegelsen så aktuelle spørsmål. En slik ordning gjennomføres på bekostning av den nåværende ordning, som ofte fører til at LO-kongressen kommer på for lang «avstand» i forhold til det som foregår i grunnorganisasjonene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Nr. 44

Avd. 23, Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

1. Valgene på representanter skal foregå distriktvis.
2. Når forbundene har mottatt Sekretariatets innkalling til kongress, sender forbundsstyret straks melding til hver enkelt fagforening om hvilke fagforeninger innen distriktet som skal velge representanter sammen, og ber samtidig om forslag på representanter. Etter at forslagene er kommet inn, sender forbundsstyret en samlet liste over de foreslåtte tilbake til hver enkelt fagforening sammen med forbundsstyrets innstilling og Kongressens dagsorden. (Er landsstyret eller landsmøtet samlet, foretas innstillingen av disse.)
3. Det endelige valg (avstemning over representanter) skal så finne sted etter at dagsordenen til Kongressen er behandlet. I dette møtet kan ikke andre saker føres opp til behandling i fagforeningen.

4. Valgene må være gjennomført så tidlig at Sekretariatet får melding fra forbundene om det, med nødvendige fullmakter, minst 14 dager før Kongressen tar til.» ●

Motivering:

De nåværende regler for valg av representanter gir ikke fagforeningene innen et distrikt en sjanse til å få valgt andre representanter enn de av forbundsstyrene innstilte, og må derfor endres.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 45

«Reglene for valg av representanter til Kongressen endres slik at avdelingene får mer innflytelse på valget.

Foreningen vil foreslå følgende endring:

Forbundenes representanter til Kongressen velges slik:

Forbundsstyret og/eller landsstyret velger $\frac{1}{5}$ av representantene vedkommende forbund har krav på til Kongressen i forhold til medlemstallet. De øvrige $\frac{4}{5}$ av representantene velges av forbundets avdelinger i valgkretser fylkesvis eller distriktsvis.»

Motivering:

Ved den någjeldende framgangsmåte har medlemmene ingen innflytelse på det endelige valg av representanter fra sitt distrikt.

Forbundets innstilling er helt avgjørende, og omkostningene ved utsendelse av materiell og avstemningsmøter kan etter vår mening spares.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 46

«Forbundets representanter til Kongressen velges slik at forbundsstyret og/eller landsstyret velger $\frac{1}{5}$ av de representanter man har krav

på i henhold til medlemstallet. De øvrige $\frac{4}{5}$ velges av foreningene i valgkretser, fylkes- eller distriktsvis.»

Motivering:

Slik som de nåværende retningslinjer er, har medlemmene liten eller ingen innflytelse på valg av representanter fra sitt distrikt. Ved forbundsstyrets innstillingsrett synes medlemmenes medbestemmelsesrett illusorisk. Det skulle være unødvendig med vedtekter som passiviserer medlemmene.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Nr. 47   *Avd. 350, Malersvennenes Forening, Trondheim, foreslår:*

«Vi gjentar vår henstilling til LO's kongress om å endre reglene for valg til Kongressen. Slik disse reglene praktiseres i dag ved direkte oppnevning, er vanlige demokratiske prinsipper satt til side. Vi har dessuten merket oss at en alt for stor del av representantene er topp-tillitsmenn, innslaget fra arbeidsplassen er meget magert. Skal LO's kongress bli det den burde være for medlemmene, bør disse forhold endres.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Nr. 48   *Avd. 352, Snekker- og Tømmermennenes Forening, Trondheim, foreslår:*

(Samme forslag som fra avd. 350, Trondheim.)

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Nr. 49   *Avd. 442, Glassmestersvennenes Forening, Trondheim, foreslår:*

(Samme forslag som fra avd. 350, Trondheim.)

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennernes Fagforening, Bergen,
foreslår:

Nr. 50

«Når forbundet har mottatt Sekretariatets innkalling til kongress, sender forbundsstyret straks melding om dette til de tilsluttede avdelinger.

Forbundsstyret og/eller landsstyret velger $\frac{1}{6}$ av representantene vedkommende forbund har krav på til Kongressen i forhold til medlemstallet.

De øvrige $\frac{4}{5}$ av representantene velges av forbundets avdelinger i valgkretser distriktsvis eller fylkesvis.»

Motivering:

Ved den nåværende valgordning har medlemmene ingen reell innflytelse på det endelige valg. De av forbundet innstilte representanter kan ved den nåværende valgordning bli valgt selv om de ved endelig avstemning er i stort mindretall i sitt eget distrikt.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

Nr. 51

«Forbundsstyret eller hovedstyret velger $\frac{1}{3}$ av de representanter som vedkommende forbund, i forhold til sitt medlemstall, skal delta med på Kongressen. De resterende $\frac{2}{3}$ av representantene velges av forbundets avdelinger i valgkretser distriktsvis eller på fylkesbasis.»

Motivering:

Medlemmene gis, etter den ordning som nå praktiseres, ingen reell innflytelse på valg av representanter. De av forbundet innstilte representanter kan bli valgt, selv om de ved avstemning i sitt distrikt, kommer i stort mindretall. Ved å gå inn for den foreslåtte ordning, vil en være med å styrke medlem-

menes interesse for Kongressen og samtidig komme til livs den farlige følelsen blant medlemmene om «ikke å ha noe å si innen organisasjonen».

Nr. 52   *Styret i avd. 123, Jørpeland, foreslår:*

«Regler for valg av representanter til Fagkongressen endres slik at valgene foregår distriktsvis i valgkretser som det enkelte forbund har inndelt, ikke som nå ved én enkelt liste for hele landet.»

Motivering:

Ved den nåværende ordning har medlemmene ingen reell mulighet til å få valgt andre enn de kandidater som er innstilt av forbundsstyret, og vi har ennå ikke sett noen virkelig begrunnelse for å opprettholde en slik ordning.

Nr. 53   *Avd. 235, Oslo Støperiarbeiderforening, foreslår:*

«Reglene for valg av representanter til LO-kongressen må gjøres mer demokratiske. De fagorganiserte må selv direkte få anledning til å velge sine representanter til Kongressen.

Det ble også foreslått at forslaget ble oversendt styret. Dette ble vedtatt. Styret har behandlet ovennevnte forslag, og vil anbefale forslaget hvis dette ikke hindrer yrkesgrupper og landsdelenes representasjon etter forbundets antall av representanter.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltre forslaget.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 54   *Stavanger kommunale Tjenestemannsforening foreslår:*

Punkt 5 endres slik:

«Valget av representanter skjer distriktsvis.

Forbundsstyret bestemmer distriktsfordelingen.

I fagforeningsmøtet avgir hver enkelt stemme på så mange representanter med personlige varamenn som distriktet har rett til.»

Forbundsstyrets vedtak:

Forslaget kan ikke anbefales.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 4, Norwegian Papirarbeiderforening, foreslår:

Nr. 55

«At Fagkongressen nedsetter en komité som overfor nesten kongress skal gi en utgreiing av den demokratiske siden for reglene av valg til Fagkongressen og eventuelt komme med forslag som vil virke så demokratiske at det vil kunne stå for alminnelig kritikk innad og utad.»

A r g u m e n t:

Reglene virker udemokratiske, men det kan likevel være vanskelig å stille et forslag som vil kunne ta hensyn til alle forhold i saken.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

SELBU OG TYDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 56

«Reglene bør forandres slik at representantene velges distriktsvis. Antall valgte representanter til Kongressen bør økes fra 300 til 400. Den endelige utforming av disse regler må ta det nødvendige hensyn til den forbundsvise fordeling. LO's distriktskontorer innkaller til — og organiserer møtene til valg av representanter.»

M o t i v e r i n g:

Det synes helt nødvendig å forandre de bestående regler, og dette bør gjøres slik at det enkelte medlem får en mer direkte innflytelse på valget av representanter. Den økonomiske og praktiske løsning av vårt forslag skulle ikke by på vansker av noen størrelsesorden.

Fra Sekretariatet:

Nr. 57

De foreliggende forslag kan ikke tiltres og regler for valg av representanter til Landsorganisasjonens kongress foreslås opprettholdt som nå.

c) Samorganisasjonens vedtekter.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 58

Avd. 95, Kongsberg, foreslår:

Vedtektenes § 5, Styrets gjøremål. Nytt punkt b.

«Styret har anledning til å innkalle representanter for fagforbund og fagforeninger, når det oppstår tvister av organisasjonsmessig art.»

(De tidligere punktene b, c, d, e, f og g blir henholdsvis c, d, e, f, g og h.)

Motivering:

Forslaget tar sikte på å styrke enkeltmedlemmets rett til gjennom Samorganisasjonen å fremme saker av organisasjonsmessig art, overfor såvel Landsorganisasjonen, forbundene og fagforeningene.

Idet vi håper på at forbundsstyret gir sin tilslutning til det forslag vi har fremmet, kan vi til forbundsstyrets orientering meddele at en tvist av organisasjonsmessig art, mellom Norsk Typografforbund og Kongsberg faglige Samorganisasjon, er en medvirkende årsak til at forslaget fremmes. Vår forenings medlemsmøte er av den formening at dersom en arbeidsgiver, et fagforbund og en fagforening, fører en ganske omfattende korrespondanse om et medlems forhold på arbeidsplassen, og uten at vedkommende medlem er holdt orientert om korrespondansen, så må den faglige samorganisasjonen på stedet, gjennom sine vedtekter, ha anledning til å få partene sammen (medlemmet, forbundet og foreningen). Det siktes her, som for øvrig inntatt i forslaget, til saker av organisasjonsmessig art, dvs. ikke saker som har med vedkommende medlems lønns- og arbeidsforhold å gjøre.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 95, Kongsberg, om nytt punkt under b) i vedtektene for Samorganisasjonene, finner forbundsstyret unødig, da vi mener å ha dekning for dette i vedtektenes § 2 hvor det heter:

« . . . i samarbeid med nærstående organisasjoner verne og fremme lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser.»

§ 14.

«I de tilfelle hvor forbund har organisert distriktsvise foreninger (eksempelvis Norsk Jernbaneforbund, Norsk Lokomotivmannsforbund, Norsk Postforbund, Norsk Telegraf- og Telefonforbund, Norsk Tjenestemannslag og Norsk Arbeidsmandsforbund for jernbane- og veganleggene), må medlemskapet i de enkelte samorganisasjoner ordnes slik at de medlemmer av ovennevnte distriktsforeninger som har sitt arbeid innenfor samorganisasjonens område, sluttes til denne som gruppe. Som ledelse for vedkommende gruppe velges et styre. Dette gruppestyre har de samme rettigheter som foreningsstyrene innenfor samorganisasjonen.»

Tillegget.

«Gruppestyret opprettes også for de større fagforeninger som har medlemmer i distriktet utenfor den samorganisasjon hvor de har kontoradresse og som de står tilsluttet. Kontingent for samtlige medlemmer betales til den ene samorganisasjon, og refusjon ytes av denne samorganisasjon til samorganisasjoner i distriktet som krever gruppestyret opprettet av foreningens medlemmer som er bosatt og har sine arbeidsplasser i de andre samorganisasjoners områder.»

M o t i v e r i n g :

For å oppnå en enklere administrasjon er det en tendens til å bygge opp store fagforeninger særlig i byene.

Disse fagforeninger opptar medlemmer fra virksomheter som er anlagt eller flyttet til nabokommunene. Dette svekker de lokale samorganisasjoner utenfor byene i deres arbeid, og de mister oversikten over organisasjonsforholdene i sitt samorganisasjonsdistrikt. Skal samorganisasjonene arbeide effektivt, er det nødvendig å få vedtatt dette tillegg til vedtektenes § 14.

NAMSOS OG OMEGN FAGLIGE SAMORGANISASJON
foreslår:

«Der foreningen ikke betaler kontingent til samorganisasjonen, skal vedkommende forbund være ansvarlig for kontingent-innbetalingen.

Kontingenten til samorganisasjonen forfaller til betaling pr. 1. januar og 1. juli.

Kontingent som ikke er betalt av foreningen 6 måneder etter forfall, betales da av vedkommende forbund.»

Motivering:

Vi har en del fagforeninger som ikke er tilsluttet Namsos faglige Samorganisasjon. Dette har vært oppe til behandling på alle våre årsmøter. Navn på disse foreninger er gjentatte ganger sendt LO, sist pr. brev av 22. mars 1964.

LO har flere ganger tatt opp saken med vedkommende forbund, men uten nevneverdig resultat. Når noen foreninger på denne måten unndrar seg sine forpliktelser og får fortsette med det, virker det som smittsom sykdom — det sprer seg.

Skal det være noen mening med det arbeid vi i samorganisasjonen driver, må LO nå sørge for at vanskelige avdelinger respekterer de vedtak som er fattet.

Såfremt avdelingen ikke betaler sin kontingent til samorganisasjonen, bør vedkommende forbund bli ansvarlig for kontingent-innbetalingen.

Nr. 61

SANDNES OG HØYLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Kontingent — Statstjenestemannskartellet.

«Sandnes og Høyland faglige Samorganisasjon vil foreslå at de distriktsvise avdelingene i Statstjenestemannskartellet pålegges å sende inn oppgaver til sine forbund over antall medlemmer de har som kommer inn under den lokale samorganisasjon når det angår utbetaling av kontingent til lokale samorganisasjoner.»

Motivering:

Den ordning som praktiseres i dag at de lokale samorganisasjoner skal innhente oppgaver over antall medlemmer som kommer inn under den lokale samorganisasjon er nokså vanskelig.

En får aldri det riktige tallet, og det blir anslagsvis, og en annen ting er at en har vanskelig for å finne rette vedkommende som har kjennskap til medlemstallet.

SELBU OG TYDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 62

Tilskudd til de faglige samorganisasjoner.

«Vi vil be LO-kongressen ta opp til drøftelse og å fatte vedtak i mer bestemte former når det gjelder tilskudd til den enkelte samorganisasjon, og i særdeleshet de små og økonomisk svake.»

Motivering:

De aller fleste samorganisasjoner ute på landsbygda sliter med en dårlig økonomi og tatt de store avstander i betraktning, vil en forstå at det er en bremse på det arbeid som burde ha vært utført.

Vi vil foreslå at LO i sin helhet dekker det underskudd den enkelte samorganisasjon måtte få ved årets utløp.

Forutsetningen må være at den høyeste kontingent er benyttet, og at pengene er brukt på en forsvarlig måte.

TØNSBERG OG OMLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 63

Kontingentordningen til samorganisasjonene.

«Tønsberg og Omland faglige Samorganisasjon foreslår at kontingenten til de lokale faglige samorganisasjoner utredes av fagforbundene eller LO i henhold til solgte merker ved rapport fra fagforeningene.

Merkekontingenten til fagforbundene økes tilsvarende den kontingent som går til samorganisasjonene. Det henvises til ordningen som gjelder for Statstjenestemannskartetlet.

Ved en slik ordning blir det lik kontingent i alle lokale faglige samorganisasjoner og mer effektiv kontingentinnngang.»

ØRLAND OG BJUGN FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 64

«Siste avsnitt i § 9 i «Vedtekter for de faglige samorganisasjoner» strykes.»

Kommentarer:

1. Det virker svært usunt for den faglige utbygging i distriktet at en så stor gruppe som medlemmer av Statstjeneste-

mannskartetlet skal betale bare 50 prosent av den ordinære kontingent til de faglige samorganisasjoner.

Forbund som står tilsluttet Statstjenestemannskartetlet opererer gjerne med en beskjedne forbundskontingent i forhold til andre forbund hvor medlemmene står meget ugunstigere angående betalingsevne (gjennomsnittlig årsinntekt).

Ørland og Bjugn faglige Samorganisasjon ser formålsparagrafen i «Vedtekter for de faglige samorganisasjoner» så viktig at den må enhver fagorganisert i dette land være med på å styrke på like vilkår med at det betales samme kontingent for alle.

2. Vilkårene for Luftforsvarets Befalsforbund må ikke avvike «Vedtektene for Landsorganisasjonen i Norge».

Nr. 65   ØRSTA FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«§ 9, andre avsnitt, i vedtektene for de faglige samorganisasjonene endres fra kr. 0.10 for heltbetalende og kr. 0.05 for halvtbetalende til henholdsvis kr. 0.05 og kr. 0.03.»

B e g r u n n e l s e:

De små fagforeningene med dårlig økonomi kan vanskelig betale full kontingent til sin samorganisasjon.

Samorganisasjonen er da avskåret fra å søke økonomisk støtte fra LO, og et effektivt arbeid vanskeliggjøres der det trengs mest.

Nr. 66   Fra Sekretariatet:

Samtlige forslag vedrørende de lokale samorganisasjoner sendes Sekretariatet som foretar en gjennomgåelse av samorganisasjonenes vedtekter og en vurdering av gjeldende kontingentordninger. Innstillingen fra Sekretariatet forelegges Representantskapet til avgjørelse.

Dagsordenens punkt 5.
Tariffspørsmål og diverse avtaler.

a) Den økonomiske og faglige situasjon.

Skatter, subsidier, prisnivå, osv.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo, foreslår:

«LO-kongressen vil overfor Regjeringen foreslå:

Nr. 67

1. Regjeringen må sette i verk en effektiv pris-, avanse- og utbyttekontroll.
2. Omsetningsavgiften på levnetsmidler må oppheves.»

Motivering:

De siste års tariffrevisjoner har alle blitt fulgt av en prisøkning som har gjort de tillegg som oppnåddes illusoriske, dette til tross for at produksjonen har steget fra år til år, og vår handelsbalanse med utlandet er bedret betraktelig.

Avd. 23, Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

Nr. 68

«Kongressen må kreve at omsetningsavgiften på levnetsmidler må oppheves.

Subsidiært at barnetrygden økes for å kompensere den uforholdsmessige store belastning som omsetningsavgiften påfører de barnerike familier.»

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum, foreslår:

Nr. 69

«Kongressen må kreve at omsetningsavgiften på levnetsmidler straks blir opphevet.

LO må dessuten stille krav til myndighetene om at det arbeides fram til det mål at omsetningsavgiften i sin helhet blir avskaffet.»

Nr. 70

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

«Kongressen stiller krav til myndighetene om at det skal holdes et stabilt prisnivå.

For å oppnå dette må i første rekke omsetningsavgiften på alminnelige forbruksvarer bortfalle, eller inntekten som denne del av avgiften innbringer må i sin helhet anvendes til subsidier på de samme varer. Kongressen må også stille krav om at avgiften blir omlagt til første ledd i omsetningen.»

Nr. 71

Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen, foreslår:

«Prisnivå.

Kongressen krever at myndighetene holder et stabilt prisnivå, slik at lønnstilleggene blir en reell heving av levestandarden.

Omsetningsskatten.

Kongressen oppfordrer Regjeringen til å ta bort omsetningsskatten på matvarer.»

Nr. 72

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

«Kongressen stiller krav til myndighetene om at det holdes et stabilt prisnivå, slik at lønnstilleggene gir en reell heving av levestandarden. Om nødvendig må dette gjennomføres ved bruk av subsidier. Som et ledd i dette må omsetningsskatten omlegges slik at vanlige forbruksvarer i husholdningen fritas for denne skatt, eller at den omsetningsskatt som innkreves på disse varer i sin helhet blir anvendt til subsidier for disse varer.»

Nr. 73

Avd. 331, Molde Bygningsarbeiderforening foreslår:

«Kongressen ber Regjeringen gjennomføre følgende tiltak:

1. Sløyfing av omsetningsskatten og/eller forhøyelse av subsidiene på livsviktige varer.
2. Strengere pris- og avansekontroll.
3. Begrensning av adgangen til å innkalkulere urimelige og fordyrende reklameutgifter i vareprisene.»

Motivering:

Den sterke prisstigning den siste tid har ført til at lønns-tillegget ved siste revisjon allerede er oppspist. Tar en også hensyn til den økte inntektsskatten, har det utvilsomt vært en reallønnsenkning.

I tillegg til dette kommer så Regjeringens forslag om forhøyelse av omsetningsskatten og en rekke avgifter, som ytterligere vil forverre stillingen.

Vi er klar over at dette vil føre til at den «røde strek» sannsynligvis vil bli passert og at lønnstakerne derved vil få et lønnstillegg.

Men et slikt kappløp mellom priser og lønninger hvor erfaringsmessig lønningene stadig blir liggende etter, er ikke i lønnstakernes interesse. Vår avdeling er av den oppfatning at Regjeringens hittil bebudede tiltak er utilstrekkelige og henstiller til Kongressen å be Regjeringen gjennomføre tiltak som kan bringe balanse mellom lønninger og priser.

Avd. 387, Meråker Sag- og Høvleriarbeiderforening, foreslår:

Nr. 74

«Kongressen må sende en alvorlig henstilling til Regjeringen om å få slutt på den stadige prisøkningen på de viktigste forbruksvarer. Lønnstilleggene blir oppspist hver gang og vil hermed understreke at de siste lønnstillegg etter vårfagene er blitt et sørgelig kapitel.»

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 75

«Kongressen stiller krav til myndighetene om at det skal holdes et stabilt prisnivå, slik at lønnstilleggene blir en reell heving av levestandarden. Om nødvendig må dette gjennomføres ved bruk av pris-subsidier.

Som et ledd i dette må omsetningsskatten omlegges, slik at viktige forbruksvarer i husholdningen fritas for denne skatt, eller at den omsetningsskatt som innkreves på disse varer i sin helhet blir anvendt til subsidier på de samme varer.

Kongressen må også stille krav om at omsetningsskatten blir lagt på første ledd.»

Nr. 75 b   *Forbundsstyrets innstilling:*

De foreliggende forslag til den økonomiske situasjon oversendes det kommende sekretariat. Forbundsstyret viser for øvrig til uttalelse fra landsstyremøtet 10. november 1964 som er oversendt Landsorganisasjonen tidligere. Vi gjengir utdrag av uttalelsen:

«En er klar over at den ekspansive økonomiske politikk som Regjeringen har ført gjennom flere år, med store investeringer, full sysselsetting, økt produksjon og høyere levestandard som mål, ikke kan foregå uten at det skapes et visst press på prisnivået. Erfaringene viser dog at lønnstakerne til tross for en vedvarende prisstigning i alle etterkrigsår, har bedret sin reallønn betraktelig. Det er imidlertid særlig uheldig når prisstigningen umiddelbart etter et tariffoppgjør får så sterke utslag som i år, særlig på matvaresektoren, som økonomisk sett veier tyngst for familier med barn og lønnstakere i de lavere inntektsklasser. Det ser ut til at en rekke forhold etter hvert vil virke i retning av et fortsatt stigende prisnivå, og at en må regne med et omfattende indeksoppgjør tidlig i 1965. Ytterligere vil det ordinære tariff tillegg pr. 1. april og jordbruksreguleringen pr. 1. juli legge grunnen for en ny prisoppgang utover sommeren og høsten neste år.

I den nåværende situasjon må vi be om at Regjeringen iverksetter tiltak som forhindrer en liknende innenlands prisstigning i 1965 som den vi har hatt hittil i år. Prinsipielt vil vi framheve at forbrukersubsidier ikke er den beste løsning på lengre sikt, men i den aktuelle situasjon vil slike subsidier kunne avverge en ytterligere reduksjon av en forventet reallønnsøking.»

Nr. 76   *Avd. 387, Meråker Sag- og Høvleriarbeiderforening, foreslår:*

«Skattesnyteri er en oppgave for Kongressen å komme til livs. Lønnstakerne betaler skatt av all inntekt, mens andre grupper av folket som er bedre økonomisk situert har anledning til å unndra seg en stor del skatt.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 76 b

Oversendes det kommende sekretariat.

Avd. 311, Malersvennernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 77

«Skattesnyteri.

Kongressen stiller krav til myndighetene om at det blir tatt effektive tiltak, slik at folk som etter levemåten må ha stor inntekt, ikke fortsatt kan unndra seg beskatning.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 77 b

Oversendes det kommende sekretariat.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

- «1. LO reiser krav til statsmyndighetene om å få mer rettferdig fordeling av avgiftene til sosiale trygder.»

Nr. 78

Motivering:

Avgiftene til sosiale trygder er særlig tyngende for lønns-
takere med lave inntekter, og en endring er nødvendig. Vi viser
til at det tillegget som ble gitt ved siste tariffoppgjør 1964, for
en rekke lønns-
takere går med til å betale økte trygdeavgifter. Dette gjelder i første rekke de som ved tillegget på kr. 9.00 pr. uke, passerte grensen av årsinntekt på kr. 18 000.00. Av tillegget går da ca. kr. 6.00 til økte trygdeavgifter og med økt skattetrekk blir det ca. kr. 1.00 tilbake.

- «2. LO stiller krav til myndighetene om en rimeligere beskatning for lærlinger.»

Nr. 79

Motivering:

Timelønnen for lærlinger som binder seg kontraktmessig til læretid i et fag er svært lav, særlig de første årene av læretiden.

Og de lærlinger som er henvist til å ernære seg uten noen økonomisk støtte fra andre, har store vansker. Vi finner at det er urettferdig at det skal betales skatt i den utstrekning som det foregår nå for lærlinger som går på kontrakt, og at det her må gjøres visse lempninger.

Vi kan ikke se annet enn at det må være et misforhold til stede når det gjelder lærlinger kontra de som går skoler for utdanning.

Viser bare til at elever som går skoler for utdanning, kan tjene opp til kr. 2000.00 pr. år uten at det beskattes.

Nr. 80   *Avd. 98, Skien, foreslår:*

«Kongressen gir uttalelse for Kommunaldepartementet om heving av inntektsgrensen for utbetaling av renterabatten.»

Motivering:

Siden grensen for renterabatten ble fastlagt, har det vært en stor nominell øking, slik at grensen ikke på noen måte svarer til dagens forhold.

Nr. 81   *Avd. 106, Flekkefjord, foreslår:*

«Forbundet pålegger LO å ta saken om fradrag i skatten for kontingent til forbundet opp med de ansvarlige myndigheter.

Avdelingen mener at dette er utgifter til inntekts ervervelse.»

Nr. 82   *Styret i avd. 123, Jørpeland, foreslår:*

«Kongressen stiller krav til myndighetene om effektive tiltak, slik at personer som etter levemåten må ha stor inntekt, ikke fortsatt kan unndra seg skatt.»

Motivering:

Overflødig.

Nr. 83   «Kongressen kritiserer den foretatte forhøyelse av omsetningsskatten, og lempning i progresjonen som tilgodeser de med større inntekter.»

Motivering:

Lempningen i progresjonen tilgodeser de med større inntekter, forhøyelsen av omsetningsskatten rammer de med små inntekter og stor forsørgelsesbyrde hardest. Arbeiderklassens interesser tilsier at myndighetene skal gå den motsatte vei. Kongressen gjentar og understreker tidligere vedtak om nasjonalisering av storbanker og forsikringsselskaper, og krever av storting og regjering at det blir fortgang isaken.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret sier seg enig i at det arbeides med å finne en mer rettferdig belastning av skatter og avgifter. Vi peker i denne forbindelse på en mer familievennlig ordning med omsetningsavgiften i forhold til de direkte skatter.

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 84

«LO-Kongressen 1965 vil overfor DNA og Regjeringen stille følgende krav:

1. Det må fremmes lovregler som i større grad enn hittil tilgodeser forbrukere og produsenter.
2. Det må tas effektive tiltak med sikte på en stabilisering av prisene, bl. a. gjennom en effektiv pris- og avansekontroll.
3. Vareomsetningen må rasjonaliseres og forenkles, i første rekke med sikte på en utkutting av unødvendige mellomledd.
4. Det må fremmes lovregler med sikte på en endring av den nåværende form for avanseberegning. Den prosentuelle beregning må omlegges til faste øretillegg som avanse på de enkelte vareenheter.
5. Omsetningsavgiften må omregnes etter samme mønster som foregående punkt.»

Motivering:

Prisutviklingen i vårt land i de seneste år må kunne sies å være langt fra tilfredsstillende. En alminnelig oppfatning synes å være at den vesentlige årsak, for ikke å si hele, til denne uheldige utvikling er å finne i tariffrevisjonene og de lønns-tillegg som er gitt.

Vi er imidlertid av en noe annen oppfatning. Selv om en kan regne med at tariffrevisjonene i og for seg medfører en viss prisstigning, så menes med bestemthet at den vesentlige årsak er å finne innenfor vareomsetningen og den ukontrollerte kalkulasjon og avanseberegning.

Den nåværende prispolitikk som i hovedsaken er basert og fundamentert på fri konkurranse, menes å ha slått totalt feil. Når man i dag opplever at en vare stiger med det mangedobbelte i pris på veien fra produsent til forbruker, må det være innlysende at det mangler regler og tiltak fra myndighetenes side som effektivt retter på disse misforhold.

Når det gjelder selve avanseberegningen, så synes det å være noe galt når f. eks. landbruksprisene stiger som følge av uår i landbruket, eller fraktomkostninger stiger som følge av ett eller annet, så skal omsetningsleddene tjene ekstra på dette gjennom den prosentuelle avanseberegning. Det samme er jo også tilfelle når det gjelder omsetningsavgiften.

Nr. 84 b   *Forbundsstyrets innstilling:*

Når det gjelder avd. 143, Mo i Ranas forslag angående prisutviklingen og vareomsetningen, gir vi vår tilslutning til at disse saker er av stor betydning, og vil foreslå at saken oversendes til det nye sekretariat til vurdering før det oversendes Det norske Arbeiderparti og Regjeringen.

Nr. 85   *Avd. 33, Moss (bedriftsklubben ved A/S Moss mek. Verksted), foreslår:*

«Vi tillater oss herved å foreslå at det oppnevnes et forhandlingsutvalg bestående av representanter fra Landsorganisasjonen, Norges Kooperative Landsforening og Forbrukerrådet til å representere forbrukerne ved forhandlinger med jordbruksorganisasjonene.»

Motivering:

Den nåværende ordning med Regjeringen som representant finner vi uholdbar. Det vil være langt riktigere at vi, som er de virkelige forbrukere også får anledning til å forhandle om

det vi skal forbruke. Dette prinsipp er for lenge siden gjennomført i industri og handel, og bør nå også gjennomføres for jordbrukets vedkommende. Det er kjent at staten yter store tilskudd til jordbruket gjennom subsidier, og indirekte er vi med og betaler dette. De senere lønnsoppgjør har bevist at de lønnstillegg vi oppnår blir delvis spist opp når jordbruksforhandlingene er avsluttet og resultatet blir kjent.

Vi har meget liten innflytelse på disse forhandlinger, vi som er de virkelige forbrukere og den egentlige motpart, og vi kan ikke lenger se våre lønnstillegg spist opp med det samme vi har fått dem.

Vi vil derfor henstille til LO-kongressen at de tar vårt forslag opp til alvorlig overveielse.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 33, Moss, vedrørende forhandlingsutvalg i forbindelse med jordbruksforhandlingene, sier vi oss i prinsippet enig i. Forbundsstyret har med det ikke gitt noe uttrykk for at det ikke har tillit til de nåværende forhandlere, men mener at det vil være riktig at statens forhandlingsutvalg også bør bl. a. bestå av representanter for forbrukerne.

NORSK JERNBANEFORBUND

Statsbanenes Verkstedforening, Trondheim, av NJF, foreslår:

Nr. 86

«LO må kreve at myndighetene bruker Prisloven for å hindre utilbørlige prisstigninger.»

Motivering:

Den lønnsforhøyelse som vi har vært vitne til i den senere tid, har bare vært en nominell forhøyelse. Det er reell lønnsforhøyelse vi vil ha på grunnlag av den produksjonsøking som har foregått i landet.

Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, av NJF, foreslår:

Nr. 87

«Ingen omsetningsavgift på matvarer.»

Motivering:

For å imøtegå den stadig tiltakende dyrtid er det nødvendig at LO engasjerer seg sterkt for å stoppe den utglidning som truer arbeidstakernes eksistens. Det er av største viktighet å få fjernet omsetningsavgiften på alle matvarer. At produkter som kommer inn under betegnelsen luksus blir beskattet, synes rimelig. Urimelig er derimot beskatningen av varer som er nødvendige for å opprettholde livet.

Forbundets landsstyre uttaler:

I den grad Prisloven kan motvirke urimelige prisdannelser må loven nyttes.

Spørsmålet om å fjerne omsetningsavgiften på matvarer bør undersøkes på ny sammen med andre alternativer, med det siktepunkt å gi bedre reelle økonomiske forhold for arbeidstakere med lav lønn og/eller større forsørgelsesbyrde.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 88

Avd. 5, Odda Arbeiderforening, foreslår:

«Kongressen stiller krav til Regjeringen om at omsetningsavgiften tas bort for matvarer og vanlige forbruksvarer.»

Motivering:

Omsetningsavgiften på matvarer og forbruksvarer er en uriktig form for beskatning, den rammer i høyeste grad de med liten inntekt og de barnerike familier.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er kjent med at den del av omsetningsavgiften som tas inn på matvarer, blir brukt til subsidiering av de samme varer. En mener denne subsidiering bør forsterkes, og en tiltrer derfor tanken i foreningens forslag.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Oslo Sporveisarbeideres Forening foreslår:

Nr. 89

«Omsetningsavgiften på matvarer sløyfes i sin helhet.»

Forbundsstyrets vedtak:

Nr. 89 b

Forslaget foreslås oversendt LO's sekretariat.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 90

«Landsorganisasjonen krever av myndighetene: — full prisstopp.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, idet full prisstopp også må bety full lønnsstopp.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 102, Vardø, foreslår:

Nr. 91

«Forslag 1: Omsetningsavgiften av frakt på varer.

Omsetningsavgiften blir å beregne av varens kostnad + detaljfortjeneste. Dermed bortfaller omsetningsavgiften for de dyre fraktutgifter, slik at Nordland, Troms og Finnmark blir noenlunde likestilt med det sørlige Norge.

Forslag 2: Polarutkantstrøktillegg.

Nr. 92

Vardø avdeling av NNN henstiller til LO's kongress, eventuelt forbundets landsmøte, å ta opp spørsmålet om et kompensasjonstillegg for befolkningen i de nordligste fylker. Motivering skulle være unødvendig da avisenes førstesidestoff er flukten fra fiskerbåten og landsbygda.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 92 b

Forslagene 1 og 2 oversendes det nye sekretariat.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 93

Avd. 2, Torp Fagforening, foreslår:

«Fagkongressen 9.—15. mai 1965 krever skatteøre og reduksjonstabell satt likt for hele landet.»

Motivering:

Det må være uriktig at økonomisk svake kommuner skal ha en sterkere beskatning enn de økonomisk sterke kommuner i vårt land.

Nr. 93 b

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret foreslår forslaget oversendt Sekretariatet.

NORSK TEKSTILARBEIDERFORBUND

Dale Tekstilarbeiderforening foreslår:

Nr. 94

«1. Kongressen gjør vedtak om å be Regjeringen sette i verk en effektiv pris-, avanse- og utbyttekontroll.»

Forbundsstyret

viser til LO's henvendelse til Regjeringen angående denne sak, og Regjeringens beslutning om avansestopp. Selv om vi fra før har både pris- og utbyttekontroll, er man av den oppfatning at alt må gjøres for å effektivisere disse.

Nr. 95

«2. Omsetningsskatten på matvarer må bort.»

Forbundsstyret

er uenig i avdelingens forslag, men vil støtte opp om de krav som er reist om at omsetningsskatten på matvarer i sin helhet brukes til prissubsidier på de nødvendigste matvarer.

NORSK TREINDSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 96

Møbelsnekkernes Forening, Bergen, foreslår:

«Kongressen 1965 må anmode Regjeringen om at det fremmes forslag som tar sikte på å føre en effektiv pris- og avansekontroll.»

Motivering:

Det er gjennom undersøkelser fastslått at en rekke bransjer har fått i stand en uforholdsmessig høy avanseglidning, som har medført prisøkinger, uten at en kan si at dette rammes av Prislovens urimelighetsbestemmelser.

Forbundsstyrets uttalelse:

Forbundsstyret anbefaler forslaget.

DEN FAGLIGE SAMORGANISASJON I BERGEN foreslår:

Nr. 97

Prisspørsmålet.

«Som et ledd i arbeidet med å få bedre kontroll med prisene, og for å kunne måle virkningen av prisstigningen for alle grupper i samfunnet, må LO kreve:

1. Det må innføres direkte prisregulering på alle viktige dagligvarer. (Maksimalpriser.)
2. For alle andre grupper i samfunnet må inntektsutviklingen registreres og kartlegges på samme måte som lønnstakernes inntekt blir det gjennom Statistisk Sentralbyrå.»

Motivering:

Det kan konstateres at myndighetenes tiltak for å oppnå full kontroll med prisutviklingen ikke har lyktes, og at de virkemidler som har vært nyttet, ikke kan ha vært tilstrekkelige.

En friere konkurranse på dette området ville virke prisstabiliserende, ja, endog føre til nedgang i prisene, har det vært hevdet. For å stimulere en slik utvikling, har en inntrykk av at myndighetene har lempet på og opphevet mye av den direkte kontroll og regulering.

For lønnstakerne virker det som om prisene faktisk til tider avanserer ganske uhemmet, slik at resultatet ser ut til å være det omvendte av det som har vært forfektet av de næringsdrivende.

Det må derfor etter hvert være på tide å innføre maksimalpriser igjen. Da det ikke er praktisk mulig å ta med alle varer,

må det tas sikte på alle viktige dagligvarer. Enhver prisregulering av disse varer må da godkjennes av Prisdirektoratet og en eventuell justering offentliggjøres. Dette skulle også hindre den snikende stigning som nå foregår fra dag til dag.

Til punkt 2 er å si at inntekten til de vanlige lønnstakere blir registrert og offentliggjort regelmessig gjennom Statistisk månedshefte. Det gir alle og enhver høve til å måle denne gruppens levestandard fra måned til måned. Når det derimot gjelder de såkalte frie yrker som arkitekter, jurister, meklere, agenter osv., forekommer en slik registrering og offentliggjøring så vidt vi vet ikke. For å kunne foreta en helhetsvurdering av prisenes virkninger for levestandarden for alle samfunnsgrupper, må en slik registrering finne sted. En slik fullstendig registrering skulle dekke den offentlige interesse langt bedre enn den begrensede som blir foretatt i dag.

STORD OG OMEGN FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 98

Prissituasjonen.

«Prissituasjonen ble også diskutert, og vi vil foreslå at prispolitikken blir tatt opp til behandling på Kongressen.

Det må settes krav til myndighetene om at vår levestandard blir sikret, enten ved bruk av Prisloven eller andre tiltak.»

Nasjonalisering.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 99

Avd. 11, Blikkenslagernes Forening, Oslo, foreslår:

«Blikkenslagernes Forening er av den oppfatning at det er av livsviktig betydning for hele arbeiderbevegelsen at Landsorganisasjonen tar opp til alvorlig overveielse spørsmålet om å gjøre sin innflytelse og organisatoriske styrke mer gjeldende i de spørsmål som er slått fast i formålsparagrafene. Vi mener at LO i dag i for liten grad engasjerer seg i de store sakene som prinsipielt må ligge til grunn for hele fagorganisasjonen, for å sikre en utvikling som utvider demo-

kratiet for folkets brede lag og mer og mer begrenser kapitalens makt i Norge.

For å nå dette målet er det nødvendig at man for framtiden opptas mer av tanken om et positivt samarbeid i hele den politiske arbeiderbevegelsen enn hittil avgjort har vært tilfelle.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres. Det henvises til LO's vedtekter § 1.

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 100

«Avdelingen krever at LO's kongress uttaler seg prinsipielt for nasjonalisering av nøkkelindustrien, banker, forsikringsselskaper og liknende finansorganisasjoner i den hensikt å få kontroll over landets økonomiske liv.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres. Det henvises til LO's vedtekter § 1.

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen, foreslår:

Nr. 101

«Avdelingen er kjent med at utviklingen er gått i riktig retning, ved i større grad å opprette statsbanker og statsbedrifter m.v. Det må likevel kunne fastslås at det er langt til målet er nådd, nemlig å ha kontrollen over det økonomiske liv. Det er en kjent sak at de fagorganiserte i dag begynner å stille seg betenkt til viljen om å nasjonalisere nøkkelindustrien, banker, forsikringsselskaper o. likn. finansorganisasjoner.

For å rette opp tilliten til vår avdeling kreves at dette blir gjort omgående.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres. Det henvises til LO's vedtekter § 1.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 102, Stavanger, foreslår:

Nr. 102

«Samfunnmessig overtakelse av bank-, forsikrings- og kredittvesen og samferdselsmidlene. Medbestemmelsesrett i statlige og private bedrifter.»

«Avd. 4 av NJ&MF vil foreslå at spørsmålet om samfunnets overtakelse av produksjonsmidlene og en nasjonalisering av bank- og forsikringsvesen blir tatt opp til drøftelse av Kongressen.»

Motivering:

Arbeiderbevegelsens egentlige slagkraft har alltid ligget i den sikre overbevisning at vi kan forandre et samfunn til det bedre for den arbeidende del av befolkningen. Etter 30 års arbeiderstyre må alle innrømme at en har kommet langt i dette arbeid med å forandre det norske samfunn, men på ett punkt står vi på stedet hvil, nemlig overfor problemet «Samfunnets overtakelse av produksjonsmidlene», og når en vet at hele vår levestandard er avhengig av hvorledes produksjonsmidlene blir brukt, må det være en fundamental oppgave for arbeiderbevegelsen å ta dette spørsmålet opp til almen drøftelse.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 102, Stavanger, og avd. 4, Oslo, om bank- og forsikringsvesen, samt medbestemmelsesretten, mener forbundsstyret vi har dekning for i LO's vedtekter § 1, punkt 3 a og b.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

«Nasjonalisering av de store forretningsbankene, forsikringsselskaperne, rederiene, samt papirindustrien og alle større nøkkelbedrifter i landet. LO må medvirke til at dets medlemmer blir sikret sine arbeidsplasser ved at lovfestet forbud mot oppsigelser blir innført.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget. Forbundsstyret foreslår imidlertid at man slutter opp om Regjeringens arbeid ved etablering av en Statens Forretningsbank.

En stor forretningsbank som driver uavhengig av de ledende private banker, vil motvirke den maktkonsentrasjon på private storbankers hender — som ellers blir en følge av den pågående struktursanering.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Halden Reiseeffekt- og Porteføljeforening, foreslår:

Nr. 105

«Sosialisering av bankvesenet og forsikringsselskapene.»

Motivering:

Den enorme kapital disse selskaper disponerer og den store fortjeneste som kapitalanbringelsen gir, må staten ved hjelp av en ny lov overta for på denne måte å kunne fordele godene på hele samfunnet.

Som det nå er, tilfaller hele overskuddet enkelte personer som blir rike på arbeiderklassens bekostning, og det mener vi er uriktig i et arbeiderstyrt samfunn.

Forbundsstyret uttaler:

Forbundsstyret henviser til at forslaget er dekket av LO's vedtekter § 1.

SELBU OG TYDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON fore-
slår:

Nr. 106

Sikring av arbeidsplassene — høyere levestandard.

«LO-kongressen bør stille det krav til statsmyndighete, at det snarest blir tatt de nødvendige skritt for å overføre til samfunnseie bedrifter og virksomheter, bank- og finansinstitusjoner, dette for å sikre sysselsetting og arbeidsplasser, og for å kunne gi arbeidstakerne den fulle og rettsmessige andel i den samfunnsmessige velstandsutvikling.»

Motivering:

Vi viser til formålsparagrafens punkt 3. Videre vil vi vise til den store sesongmessige ledighet og til de finansspekulasjoner

som foregår ved å nedlegge bedrifter og virksomheter, som an-
givelig ikke gir stort nok utbytte, med påfølgende oppsigelser
og ledighet.

Statens forhandlingsorganisasjon — Norsk Arbeidsgiverforening.

Nr. 107

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 34, Stord Arbeiderforening, foreslår:

«LO må med alle midler sørge for at de statseide gruver som står i
Bergverkenes Landssammenslutning meldes ut derfra snarest.»

Motivering:

For flere år tilbake har vår forening fremmet forslag om
utmelding av statseide gruver i BVL. Vi kjenner til at det har
vært nedsatt utvalg som har hatt til oppgave å arbeide med
dette spørsmål, men ennå er intet gjort.

Det er meningsløst og stikk i strid med vårt sosialistiske syn
at statseide gruver skal stå i privatkapitalistisk organisasjon.
Etter så mange års arbeiderstyre skulle dette medlemskap for-
lengst vært brakt til opphør.

Vi vil henstille til LO at den nå tar denne sak alvorlig opp
og med alle midler medvirker til at statseide gruver blir meldt
ut av BVL.

Fra forbundsstyret:

Forbundet er enig i forslaget.

Statens Anleggsdirektorat.

Nr. 108

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund peker på at Fagkongressen 1961 fattet
følgende vedtak:

«Det henstilles til Regjeringen å ta opp til utredning spørsmålet
om en samordning av statens anleggsvirksomhet — eventuelt gjennom
et statens anleggsdirektorat.»

Resultatet av saksbehandlingen ble at myndighetene for tiden ikke fant å kunne gå til opprettelse av et statens anleggsdirektorat.

Forbundet foreslår at Kongressen gjør følgende vedtak:

«Det henstilles til Regjeringen å ta opp til alvorlig overveielse å stanse det stadig mer utvidede entreprisarbeid innenfor statens egne anleggsområder.»

Motivering:

Samtidig som staten går til oppsigelse av egen arbeidskraft utlyses det forskjellig arbeid på anbud til private entreprenører ved så vel kraftanlegg, jernbaneanlegg og veganlegg. På denne måten kvitter staten seg for sine forpliktelser når det gjelder så vel ansiennitet, pensjonsrettigheter og andre sosiale goder.

Forbundet kan ikke rolig se på at denne utvikling skal fortsette i et land med arbeiderstyre.

Pensjoner.

(Eldre arbeidere.)

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 34, Stord Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 109

«Pensjonsalderen nedsettes til 65 år i dagen og til 60 år under dagen.»

Fra forbundsstyret:

Forbundet er enig i at visse yrker må få en lavere pensjonsalder.

Avd. 213, Tromsø Arbeidsmandsforening, foreslår:

Nr. 110

«Minstepensjonene i pensjonsordningen for statens arbeidere må forhøyes.»

Motivering:

Det framkommer stadig sterke klager over at minstepensjonene i statsarbeidertrygden er for knappe til å kunne livbære seg med i tiden mellom fylte 68 år og 70 år.

Resultatet er blitt at mange gamle vegarbeidere (sesongarbeidere) i tur og orden søker Vegvesenet om å få fortsette til fylte 70 år.

Yrket i seg selv er slik at selv 68 år er for høy alder for mange til med fordel å kunne delta i til eksempel akkordarbeid.

Å vise gamle vegarbeidere til sosial omsorg direkte ved siden av en liten statspensjon vil ikke virke så bra.

Tromsø Arbeidsmandsforening må derfor henstille til landstyret inngående å vurdere omsynet til denne gruppe pensjonister. Vi ser det slik at minstepensjonene må forhøyes (ikke minste tjenestetid).

Saken bes oversendt LO's fagkongress 1965.

Fra forbundsstyret:

Pensjonsgrunnlaget er nå endret i samsvar med grunnlaget for statens tjenestemenn. Det som skaper vansker for enkelte, er at de som sesongarbeidere ikke oppnår full pensjon, selv om de har arbeidet i staten i en lang årrekke. Dette ville kunne avhjelpest ved en viss form for overkompensasjon. Forslaget anbefales oversendt Sekretariatet.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND
Nr. 111 NEKF avd. 103, Glomfjord, foreslår:

«Pensjonsalderen settes ned til 65 år.»

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres i prinsippet.*

NORSK BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUND
Nr. 112 Avd. 35, Pelsarbeidernes forening, Oslo, foreslår:

«Pensjonsalderen for kvinner settes ned til 68 år, slik at de som ønsker det, kan bli alderstrygdet 2 år tidligere enn tilfellet er i dag.»

Motivering:

Svært mange kvinner er utslitt før de når den gjeldende pensjonsalder på 70 år.

Forbundsstyret

viser til følgende i uttalelsen om folkepensjonen som ble vedtatt på forbundets landsmøte 20. —23. september 1964:

«Aldersgrensen for alderdomspensjon bør fortsatt være 70 år, men samtidig bør det søkes innført et system hvor den enkelte kan velge å gå av med pensjon noe før fylte 70 år mot å få redusert pensjon, og eventuelt bør det da også være adgang til å vente noe ut over 70 år mot å få en høyere pensjon.»

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 113

«Grensen for å oppnå alderstrygd senkes til 65 år, subsidiært 68 år. Dette forslag forelegges Fagkongressen til avgjørelse. I tilfelle dette forslag blir vedtatt, oversendes det til Regjeringen.»

Motivering:

Etter som automatiseringen, rasjonaliseringen og spesialiseringen fortsetter sin frammarsj, blir det etter hvert færre og færre arbeidsplasser. De nye arbeidsplasser som etter hvert skapes eller opprettes har vanskelig for å holde følge med utviklingen, og etter som utviklingen fortsetter i raskere tempo, blir det større avstand mellom tilbud og etterspørsel på arbeidskraft.

En annen ting er også dette at en kroppsarbeider blir heller fortære utslitt, nettopp på grunn av det sterkere arbeidspress som spesialiseringen påtvinger ham. Den fysiske og psykiske påkjenning som vår tid krever av sin mann gjør at han, på tross av en bedre levestandard, ikke klarer å holde følge i det nåværende høye tempo.

En mener også at med senking av aldersgrensen vil en komme mer opp i samme forhold som f. eks. statstjenestemenn og ansatte

tillitsmenn i fagforbund og LO. Enda en ting som en må merke seg: De store ungdomskull og befolkningsøkningen gjør at arbeiderklassen må være på vakt for ikke å komme opp i de samme tilstander som vi hadde i 20—30-årene.

Det er en plikt, ikke bare for oss selv som lever i dette tidsavsnitt, men like mye av hensyn og plikt for våre etterkommere, å legge grunnen til full sysselsetting og trivsel for så vel den enkelte som for det hele folk og nasjonen.

Nr. 114   *Avd. 191, Drammens Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«Aldersgrensen for den nye folkepensjon settes til 65 år og ikke som foreslått 70 år.

Skal denne ordning bli et virkelig framskritt, må aldersgrensen settes til 65 år.»

Nr. 115   *Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«LO arbeider for pensjonsalder på 65 år gjeldende kun for medlemmer av forbund tilsluttet LO.

LO går inn for en bestemmelse i Hovedavtalen som krever eldre arbeidere sysselsatt.»

Nr. 116   *Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:*

«LO's kongress reiser krav om at den offisielle aldersgrense blir nedsatt fra 70 til 65 år.

Subsidiært fremmer Kongressen forslag om at aldersgrensen blir nedsatt til 65 år i særlig utsatte yrker og industrier.»

Nr. 117   *Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen, foreslår:*

«(Samme forslag som fra avd. 311, Bergen.)

Det må under kommende tariffrevisjon reises krav om at det på arbeidsplassene opprettholdes en hensiktsmessig fordeling mellom de forskjellige aldersgrupper.

Det viser seg en økende tendens til å sette eldre arbeidere utenfor akkordlagene og arbeidsplassene.»

Pensjonsalderen for bygningsarbeidere.

«Kongressen tar opp til drøftelse spørsmålet om senking av aldersgrensen for bygningsarbeidere til 67 år.»

Motivering:

Vi er merksomme på vanskelighetene ved gjennomføring av en lavere pensjonsalder for enkelte grupper innen arbeidslivet, men Kongressen er sikkert på det rene med at enkelte grupper allerede har en lavere pensjonsalder.

Når det gjelder bygningsarbeiderne, støter disse stadig på vanskeligheter med å skaffe seg nye arbeidsplasser når de kommer ut av arbeid i 60-årsalderen, og etter å ha brukt opp sine rettigheter i arbeidsledighetstrygden, er de henvist til forsorgsvesenet. Dette mener vi er en uverdigg behandling av eldre trofaste arbeidere og ikke verdig et velordnet samfunn.

Pensjonsalderen for dykkere.

«Kongressen tar opp til drøftelse spørsmålet om senking av aldersgrensen for dykkere til 65 år.»

Motivering:

Dykkere er i en særstilling, som må tas opp til spesiell behandling. Som yrkesutøvere er de avhengig av et dykkersertifikat, som må fornyes hvert år. Hvis dette ikke blir fornyet, blir de utelukket fra et yrke som de i de fleste tilfelle har drevet hele sitt liv. I en alder av 60—65 år har de ingen muligheter til å få omskolering og altså heller ikke muligheter til å komme over i andre yrker. Her henvises for øvrig til «Bestemmelser og forskrifter vedr. ervervsmessig dykkerarbeid», hvor det bl. a. stilles krav for å få dykkersertifikat som faktisk ligger på høyde med de krav som stilles for opptaking som elev ved flygeskolene. I bestemmelsene om fornyelse av dykkersertifikatet er i flere punkter nevnt en hel del sykdommer og svek-

kelser som er nokså alminnelige innenfor bygg- og anleggsarbeid, og som — hvis de finnes å være til stede — vil resultere i at vedkommende ikke får fornyet sitt dykkersertifikat.

Nr. 120

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Beskyttelse av eldre arbeidere.

«Kongressen pålegger Sekretariatet å utarbeide et spesielt oppsigelsesvern for arbeidere over 60 år.»

Motivering:

Det har vist seg en tiltakende tendens til å sette de eldre arbeidere utenfor. Oppsigelse av arbeidere over 60 år, gjerne etter at de har vært beskjeftiget i firmaet fra 20—30 år, er en diskriminering av arbeiderne og skaper i første rekke en usikkerhet og en psykisk pressituasjon for den enkelte, men samtidig skaper det problemer når det gjelder rekrutteringen innen vårt yrke — vanskeligheter som ingen av partene er tjent med. Kongressen må derfor pålegge Sekretariatet å utrede spørsmålet og reise forslag til kommende tariffrevisjon med sikte på et spesielt oppsigelsesvern for denne aldersgruppen, eller det innarbeides i overenskomstene et spesielt fordelingsystem med en rimelig fordeling innen de forskjellige aldersgrupper innen de enkelte virkeområder.

Nr. 121

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

Lavere pensjonsalder for bygningsarbeidere.

«Det er en kjennsgjerning at det med den rivende tekniske utvikling i bygningsindustrien, har det etter hvert blitt vanskelig for bygningsarbeidere i aldersklassen 60—65 år å få beskjeftigelse. I særdeleshet gjelder dette de såkalte ufaglærte. Yngre arbeidere som er lettere til bens og som kan operere mer fritt i store høyder og stillaser, blir foretrukket. Samfunnet må ta konsekvensen av denne utvikling ved å nedsette pensjonsalderen for bygningsarbeidere til omkring 60 år.»

Avd. 397, Vestvågøy Byggningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 122

«En vil henstille til forbundsstyret å ta opp overfor Fagkongressen spørsmålet om å senke aldersgrensen for alderstrygd og pensjoner til 65 år, på grunn av at en arbeider som har fylt 60 år, har meget vanskelig for å skaffe seg beskjeftigelse i arbeidslivet i dag.»

Avd. 442, Glassmestersvennenes Forening, Trondheim, foreslår

Nr. 123

«Det er en kjennsgjering at det med den rivende tekniske utvikling i bygningsindustrien har det etter hvert blitt vanskelig for bygningsarbeidere i aldersklassen 60—65 år å få beskjeftigelse. I særdeleshet gjelder dette de såkalte ufaglærte. Yngre arbeidere som er lettere til bens og som kan operere mer fritt i store høyder og stillaser, blir foretrukket. Samfunnet må ta konsekvensen av denne utvikling, ved enten å nedsette pensjonsalderen for bygningsarbeidere til omkring 60 år, eller omskolere disse gamle til yrker hvor de kan arbeide innen oppnådd aldersgrense 70 år.»

Byggningsarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 124

«Den tekniske og industrielle utvikling vi opplever i vårt land bevirker et større press på det arbeidende folk.

Når den gjennomsnittlige levealder for menn er vel 71 år og kvinner 74 år, må det være i alles interesse at en arbeider må kunne trekke seg tilbake i en alder av 65 år. En annen grunn er at det blir vanskeligere å få plassert de eldre i arbeidslivet.

Den økonomiske utvikling vi har hatt etter krigen, skulle derfor tilsi at en arbeider må kunne trekke seg tilbake med helsen i noenlunde behold og leve trygt på en pensjon.

Vi må få en samordning av alle trygder og pensjonsinnretninger til en virkelig folketrygd, og denne må gjennomføres fra 65 år.»

(Dette forslag tiltres av avd. 12, Bygningstapetserernes Forening, Oslo.)

Byggningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 125

«Da det har vært tiltakende tendens til at eldre arbeidere blir satt utenfor arbeidsplassene, må det ved første tariffrevisjon reises forslag om at det på den enkelte bedrift blir en rimelig fordeling mellom aldersgruppene.

LO's kongress reiser krav om at den offisielle aldersgrense blir nedsatt fra 70 til 65 år.

Subsidiært fremmer Kongressen forslag om at aldersgrensen blir nedsatt til 65 år i særlige utsatte yrker og industrier.»

Forbundsstyrets innstilling:

Pensjonsalder og sysselsetting — eldre arbeidere.

Forslagene oversendes det kommende Sekretariat, og forbundsstyret vil i denne forbindelse uttale:

«I forbindelse med gjennomføring av folkepensjonen vil vi gi uttrykk for at vi er oppmerksomme på vanskelighetene ved gjennomføring av en lavere pensjonsalder, men det er på det rene at det finnes yrkesgrupper som vanskelig kan fortsette i sitt vanlige virke inntil 70-årsgrensen er nådd. Disse arbeidere vil komme i en særlig ugunstig stilling.

Det bør derfor åpnes adgang i loven om folkepensjoneringen til at grupper kan bli gjenstand for vurdering ved fastsettelse av pensjonsalderen. Den samme vurdering bør kunne gjøres gjeldende overfor den enkelte i spesielle tilfelle.

For øvrig vil vi gjerne vise til at det i de oversendte forslag er reist spørsmål om spesielle oppsigelsesvern for eldre arbeidere. Vi ber om at dette spørsmål må vies oppmerksomhet.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 126

Avd. 1, Oslo (Thunes Verkstedklubb), foreslår:

«Det tas opp til drøftelse muligheten for å få senket pensjonsalderen til 65 år i forbindelse med utviklingen av Folkepensjonen, da vi mener det må være grunnlag for dette ved det stadige økte press på den enkelte arbeidstaker i vårt land, med økt innsats og rasjonalisering, automasjon og konkurranse med utlandet, om korte leveringstider og priser som gjør seg mer og mer gjeldende i vårt land.

Da også vår sosiallovgivning er på rask marsj framover, gis det større muligheter for å nyte fritidslivets gleder, og en lov om å bevare vår natur til folkets beste også er på trappene.

Da er det vel ikke meningen at vi skal være utslitt når vi får Folkepensjon, slik at vi ikke orker å nyte disse gleder som vårt samfunn legger opp til. Derfor mener vi at det er viktig at LO-kongressen drøfter en eventuell nedsettelse av pensjonsalderen på Kongressen.»

«At Folkepensjonen blir gjennomført, og at pensjonsfondet i størst mulig utstrekning blir nyttet som et finansmiddel i utbyggingen av landet, og dens nærlingsliv framfor privat kapital.

At gamle som kommer utenom Folkepensjonen får en anstendig alderspensjon til enhver tid, og at eldre med liten mulighet til selv å bygge opp sitt grunnlag for etterlønn, blir tilgodesett med mest mulig overkompensasjon.

At pensjonsalderen senkes så snart det foreligger økonomisk grunnlag for dette.»

«Pensjonsalderen settes ned til 65 år, og at alle får nyte godt av den.»

Motivering:

Det har vært en stor utvikling i vårt land de siste 20 årene. Produksjonen har hatt en jevn stigning, og folkets velstand har økt betydelig, men vi kan ikke slå oss til ro med det.

Vi bør tenke på å trygge alderdommen, ikke bare i form av en god pensjon, men at pensjonsalderen settes ned til 65 år.

Etter hvert som industrien utvikles og automatiseres, blir det et større press på den enkelte, og da særlig på de som er kommet opp i 60-årene og derover. De klarer ikke å følge med i jaget, og blir da skjøvet til side og henvist til slike jobber som sjauing, kosting, oprydding o. l., og de vil derfor føle seg tilsidesatt.

Vi har også en annen kategori arbeidere, da særlig i industri med skiftgang. Det er de som ikke kan gå skift på grunn av helsa og andre handikap. Det begynner nå å bli et problem hvor disse skal plasseres i bedriftene. Det er mer viktig at disse får de foran nevnte jobber.

Vi opplever heller ikke sjelden at arbeidsgiverne ikke vil ta inn folk som er over 50 år.

Men det viktigste med forslaget er at aldersgrensen bør settes så lavt at de som har slitt et langt liv, bør få nyte godt av den pensjon de får, mens de ennå er i live.

De som er helt friske og vil fortsette arbeidet til de er 70 år, bør gis muligheter til det.

Forbundsstyrets innstilling:

Når det gjelder forslagene fra avd. 1, Oslo, avd. 121, Brusveen, og avd. 143, Mo i Rana, mener forbundsstyret at dette er både et økonomisk spørsmål og et trivselsproblem. En ensidig vurdering av dette spørsmål ved å senke aldersgrensen til 65 år, er betenkelig.

Forbundsstyret foreslår at dette spørsmål blir underlagt spesiell behandling med sikte på de økonomiske konsekvenser dette kan innebære — hvilke problemer det kan få i forbindelse med sysselsettingen, og ikke minst trivselsmomentet.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 129

Avd. 5, Odda Arbeiderforening, foreslår:

«Kongressen går inn for at pensjonsalderen settes til 65 år for industriarbeiderne.»

Motivering:

Med den rasjonalisering og økt arbeidseffektivisering som vi har i dag, kan det vel være riktig med en pensjonsalder på 65 år, dette også på bakgrunn av at gjennomsnittsalderen for menn er ca. 70 år.

Forbundsstyrets innstilling:

Da det i de kommende år vil bli en betydelig øking i befolkningen av ovennevnte aldersgrupper, kan forslaget ikke tiltres.

Nr. 130

Avd. 29, Moss Kjemiske Arbeiderforening, foreslår:

«Pensjonsalderen nedsettes til 65 år.»

Motivering:

Den stigende automasjon ved bedriftene og dermed faren for arbeidsledighet, tilsier dette.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 5.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Kristiansand kommunale vaskebetjeningsforening, foreslår: Nr. 131

«Vi tillater oss herved å sende forslag om senking av aldersgrensen til 65 år for kvinner i tungarbeid.»

Motivering:

På grunn av arbeidets art og tyngde er 70 år for lenge.

For kvinner i lettere arbeid kan 70 år være passende, men for de i tungarbeid, så som rengjøring og annet tungt arbeid, blir det for lenge.

Forbundsstyrets vedtak: Nr. 131 b

Forslaget foreslås oversendt LO's sekretariat.

Narvik kommunale Fagforening foreslår: Nr. 132

«LO må arbeide for å senke pensjonsalderen, da vi mener 70 år er for høy. Som kjent kan vi i dag fra departementet bare regne med en godkjennelse på 70 år som avgang. Da gjennomsnittsalderen regnes med 71 år, vil det si at pensjonister kan regne med å få nyte godt av sin pensjon i 1 år gjennomsnittlig.

Likeså har vi de store ungdomskull som vokser opp, og som ikke slipper til.»

Forbundsstyrets vedtak: Nr. 132 b

Forslaget foreslås oversendt LO's sekretariat.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

«1. LO krever at aldersgrensen settes til 65 år.» Nr. 133

Forbundsstyret

henstiller til LO's sekretariat å ta saken opp med de statlige myndigheter i forbindelse med gjennomføringen av Folkepensionen.

«2. Ved gjennomføring av folkepensjon krever LO lik pensjon for alle.» Nr. 134

Motivering:

Vi mener det er høyst urettferdig med en klassifisering som er nevnt fra flere hold i forbindelse med innføring av en folkepensjon. Alle som gjennom et langt arbeidsliv har bidratt til å frambringe de goder samfunnet har opprettet, bør stilles likt den dagen de trer ut av arbeidslivet.

Forbundsstyret

henstiller til LO's sekretariat å ta saken opp med de statlige myndigheter i forbindelse med gjennomføringen av Folkepensjonen.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Nr. 135

Avd. 410, Bergen, foreslår:

Pensjonsalderen for industriarbeidere.

«Landsorganisasjonen må i forbindelse med forslaget om Folkepensjonen foreslår at pensjonsalderen senkes til 68 år med høve til å fortsette i arbeid til 70 år for de som måtte ønske det.»

Motivering:

Utviklingen i industrien, med en stadig økende rasjonalisering og mekanisering, stiller økende krav til arbeidstakerne.

På tross av en bedring i gjennomsnittsfysikken, er det et faktum at de siste årene i arbeid er en veldig belastning for mange, dette reduserer mulighetene for en skikkelig utnytting av alderdommen. Det må derfor gjøres mulig for dem som måtte ønske det å gå av noe tidligere enn nå, samtidig som det må være høve til å fortsette til 70 år for dem som ønsker det.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er prinsipielt enig i at aldersgrensen bør være 68 år, men finner på det nåværende tidspunkt ikke å kunne anbefale forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 136

«Folkepensjonen må sikres fullt ut for alle med lik størrelse og uansett alder. Aldersgrensen for denne må nedsettes til 65 år.»

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

Nr. 137

«Landsorganisasjonen i Norge krever at pensjonsalderen ved lov senkes til 65 år og lik pensjon for alle ved gjennomføring av Folkepensjonen.»

Avd. 77, Samhold, Borregaard, foreslår:

Nr. 138

«Landsorganisasjonen i Norge krever at pensjonsalderen ved lov senkes til 65 år og lik pensjon for alle lønnsinntakere ved gjennomføring av Folkepensjon.»

Motivering:

Ved gjennomføring av Folkepensjonen mener vi det er et berettiget krav at pensjonen blir lik for alle. Skillet mellom arbeider og funksjonær må ikke fortsette etter oppnådd pensjonsalder.

Det blir stadig pekt på at de med høy utdanning og lang skolegang må få noe igjen for sitt strev. Dette mener vi de har fått i form av ganske høye lønninger og kortere arbeidstid.

Enhver form for gradert pensjon vil virke diskriminerende og bare skape misnøye.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslagene, idet forbundsstyret finner det mer berettiget å støtte opp om Regjeringens arbeid med å få hevet pensjonens størrelse før en nedsettelse av pensjonsalderen foretas.

NORSK TEKSTILARBEIDERFORBUND

Dale Tekstilarbeiderforening foreslår:

Nr. 139

«I forbindelse med Folkepensjonens gjennomføring mener vi i samsvarende med mange eldre medlemmer, at Kongressen må gå inn for en aldersgrense på 65 år, og at ingen på grunn av sin alder blir stående utenfor.»

Forbundsstyret

mener at det i dag er uriktig, og at det heller ikke har noe grunnlag for å gi uttalelser vedrørende gjennomførelsen av den forestående folkepensjon, da proposisjonen ikke foreligger.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Nr. 140

Gardermoen og omegns Tjenestemannslag foreslår:

«Forslag om nedsettelse av pensjonsalderen fra 70 til 65 år for høyeste pensjonsalder.»

Motivering:

Som kjent er det nå vidt forskjellige aldersgrenser for de forskjellige tjenestemannsgrupper. Den høyeste alder er 70 år. Det er til dels store grupper tjenestemenn som kommer inn under denne bestemmelsen, f. eks. magasinbetjenter, magasinarbeidere, sjåfører osv. Når en vet at de som kommer inn under Pensjonsordningen for Statens arbeidere (tarifflønte) har en aldersgrense på 68 år for menn og 65 år for kvinner, finner en det rimelig at også den høyeste aldersgrense (70 år) for tjenestemenn blir senket til 65 år. En bør også ha anledning til å nyte godt av sin pensjon før en oppnår en så høy alder som 70 år.

De som eventuelt ikke har oppnådd full pensjongivende tid (360 måneder) bør dog etter søknad få anledning til å arbeide ut over fylte 65 år, men høgst til de er 70 år. Tiden de arbeider etter fylte 65 år må da telle som pensjongivende tjenestetid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner ikke uten videre å kunne slutte seg til forslaget, men vil anbefale at dette oversendes Statstjenestemannskartellet til nærmere vurdering, i forbindelse med en alminnelig gjennomgåelse av aldersgrensene i Staten.

NORSK TREINDSTRIARBEIDERFORBUND

Nesjestranda og Vågane Trearbeiderforening foreslår:

Nr. 141

«Me krev bestemt at aldersgrensa i Folkepensjonen vert senka til 68 år. Som me veit er aldersgrensa sett lågare både for statstjenestemenn og mange andre i samfundet. Kvifor kan då ikkje ein arbeidsmann som hev slite og arbeid heile sitt liv verte sett i nokenlunde samme stilling?»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forslaget går til Kongressen uten uttalelse fra forbundsstyret.

ØVRE SOLØR SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 142

«Skogsarbeiderpensjonen.

Øvre Solør Samorganisasjon ber om at Fagkongressen 1965 tar dette forslag til behandling for å utbedre skogsarbeiderpensjonen.

Den skogsarbeiderpensjonen vi har i dag er langt under eksistensminimum, og vi mener at det årlige beløp bør være minst det samme som alderspensjonen. Hustrutilletget bør være minst 50 prosent av mannens pensjon — og dersom mannen faller bort, bør tilletget være 100 prosent.

Antall uker for å oppnå trygd bør settes til 500 uker og ikke som nå minst 750 uker. Pensjonen bør gjelde fra oppnådd 60 års alder uansett hvilken skogeier (skogeiere) som det er blitt arbeidet for.

Sett på bakgrunn av det krevende arbeid som skogsarbeidet er, ser vi det som en av de fremste oppgavene innen vårt forbunds område å få utbedret skogsarbeidertrygden.

Det kan tenkes mange alternativer for løsningen ved finansiering av pensjonen. Skogeierne bør forpliktes til å avsette 2 prosent av brutto driftskapital til dette formål.

All investeringskapital som ikke blir brukt i løpet av 3 år bør inndras til samme formål.

Pensjonsalderen.

Styret for Øvre Solør Samorganisasjon vil med dette skriv gjøre gjeldende for LO's fagkongress nødvendigheten av å senke pensjonsalderen til 65 år.

For særskilt tungt kroppsarbeid, så som skogsarbeid, mener vi at pensjonsalderen dessuten bør senkes til 60 år. Vi henviser for øvrige til særskilt skriv i denne saken.»

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

b) Lovspørsmål.

Arbeidervernloven.

Vernearbeid — Arbeidstilsynet.

Vern mot oppsigelse osv.

NORSK BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUND

Nr. 143 *Avd. 2, Bekledningsarbeidernes forening, Trondheim, foreslår:*

«Vi henstiller til Landsorganisasjonen å arbeide for en endring i Arbeidervernlovens § 43, Vern mot usaklig oppsigelse, og § 44, Oppsigelse av sykmeldt arbeider, således at aldersgrensen settes ned fra 20 til 18 år og at ansettelsestiden settes ned fra 2 til 1 år etter fylte 18 år.»

Motivering:

Vi er av den oppfatning at tiden nå er inne for en nedsettelse av aldersgrensen og den nødvendige ansettelsestid. En har erfaring for at det er behov for at unge arbeidere kommer inn under oppsigelsesvernet senest ved fylte 18 år. Mange arbeidere begynner i arbeidslivet i 16—17-årsalderen og kommer ikke under oppsigelsesvernet før ved fylte 22 år, så de kan arbeide i 6 år uten å være beskyttet mot usaklig oppsigelse.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 144 *Avd. 315, Tømmernes Fagforening, Bergen, foreslår:*

«Kongressen reiser krav om egne bestemmelser om vernearbeidet i overenskomstene og Hovedavtalen.»

Nr. 145 *Avd. 387, Meråker Sag- og Høvleriarbeiderforening foreslår:*

«Arbeidstilsynet må virke mer effektivt og føre en hardere kontroll ved bedriftene.

Kongressen må drøfte spørsmålet om å lovfeste bedriftslegekontroll.»

«Arbeidstilsynet.

Vår avdeling krever at LO overtar arbeidstilsynet og at de får dekket utgiftene av Staten med samme beløp som i dag nyttes til dette formål.»

Motivering:

Vi begrunner vårt forslag med at arbeidere gjennom vår avdeling gjentatte ganger har henvendt seg til Arbeidstilsynet om arbeidsforhold som har vært — for å bruke Arbeidstilsynets egne uttrykk — under enhver kritikk, uten at dette har kunnet medvirke til forbedringer, ja, sågar livsfarlige maskiner har vært tillatt benyttet.

Det samme har vært tilfelle gjentatte ganger med misbruk av overtiden. Vi mener at Arbeidervernloven i dag er slik at denne som verktøy i organisasjonens hender vil skape trygge og sunne arbeidsplasser innen rimelig tid.

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 147

«LO's kongress gjør vedtak om at det reises krav om egne bestemmelser om vernearbeidet i overenskomstene og Hovedavtalen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Vernearbeid og Arbeidstilsynet.

Forslagene fra avd. 315, Tømrrernes Fagforening, Bergen, avd. 387, Meråker Sag- og Høvleriarbeiderforening, avd. 486, Glass- og Snekkersvennernes Fagforening, Bergen, og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, oversendes det kommende sekretariat.

En viser for øvrig til vedtak på forbundets landsstyremøte 9.—11. november 1964 sålydende:

«Erstatningssaker ved ulykker.

Landsstyret i Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund behandlet på sitt møte 9.—11. november 1964 spørsmålet om skadeserstatning i forbindelse med arbeidsulykker.

En viser i den anledning til Det norske Arbeiderpartis moterklæring, der det heter:

«Arbeidervernet bygges ut for å øke sikkerheten på alle arbeidsplasser.

Det opprettes en fast ordning for ettergransking av dødsulykker i arbeidslivet.

Yrkesskadetrygdloven endres slik at de vanlige erstatningsregler får gyldighet for ulykker som går inn under loven.»

Landsstyret vil sterkt understreke at løsningen av dette spørsmål er av den aller største betydning.

Når vårt forbund er opptatt av en hurtig og betryggende løsning er det fordi medlemmene hører til de fag- og yrkesgrupper der faren for arbeidsulykker er særlig stor. Landsstyret er kjent med at de erstatningsrettslige spørsmål i forbindelse med ulykker i arbeidslivet utredes på internordisk grunnlag. En understreker betydningen av at denne viktige saken blir løst snarest mulig.»

Nr. 148

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

«Bestemmelsen i Arbeidervernlovens § 44, som gir arbeidsgiveren anledning til, på nærmere angitte vilkår, å si opp sykmeldte arbeidere, må snarest revideres. Ingen må kunne sies opp i sykmeldingsperioden.»

Motivering:

Etter lengre tids sykefravær har de fleste behov for den trygghet og den økonomiske sikkerhet det innebærer å ha et arbeid å kunne gå tilbake til. I de fleste tilfeller vil det heller ikke være lett å finne ny beskjeftigelse.

Nr. 149

Avd. 65, Kristiansund, foreslår:

«Arbeidervernlovens § 44.

Forlengelse av fristen for oppsigelse av sykmeldt arbeider fra 3 måneder til 1 år.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret gir sin tilslutning til forslagene fra avd. 38, Kristiansand, og avd. 65, Kristiansund, om en revisjon av Arbeidervernloven.

Avd. 121, Brusveen, foreslår:

Nr. 150

«Bedre kontroll for å motarbeide eventuelle skadevirkninger helsemessig ved bruk av kjemikalier i industrien.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 121, Brusveen, om kontroll av kjemikalier er allerede tatt opp av vårt forbund med Statens Arbeidstilsyn, og dersom denne henstilling ikke fører fram, anmoder vi om at LO forfølger denne saken.

Avd. 223, Bergen, foreslår:

Nr. 151

«Vi henstiller til Kongressen å gi LO i oppdrag å arbeide for at Statens Arbeidstilsyn og tilhørende organer såsom Yrkeshygienisk Institutt o.l. blir lagt inn under Helsedirektoratet, idet vi mener at dette kan opptre med større autoritet i såvel vern- som helsespørsmål.

Likeledes at de får den myndighet som er nødvendig for å få gjennomført påbudene de utsteder.

Styrene i såvel private som offentlige bedrifter må bli medansvarlige for ulykker og helseskader som skyldes at bedriftene ikke har etterkommet påbudte nødvendige sikringstiltak.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, da det er Tilsynet i seg selv som må styrkes.

I forbindelse med forslaget annet avsnitt, henviser vi til LO-formannens forslag i Stortinget om lovendringer når det gjelder bedriftenes erstatningsansvar.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Odda Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 152

«Kongressen går inn for at Arbeidervernlovens bestemmelser må gjøres klarere.»

Motivering:

Loven er for lite konkret, ellers er en motivering unødvendig.

Forbundsstyrets innstilling:

Da forbundsstyret ikke finner noe forslag i forslaget, kan det ikke tas stilling til dette.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 153

Avd. 77, Samhold, Borregaard, foreslår:

§ 25.

Overtidsarbeid.

«Landsorganisasjonen i Norge krever gjennomføring av lov med påbud om at all overtid skal avspaseres.»

Motivering:

Avspasering av all overtid vil skape mange nye arbeidsplasser og sette en stopper for spekulasjoner i overtidarbeid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke ubetinget anbefale forslaget, men er enig i at overtidarbeid begrenses mest mulig.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 154

Avd. 6, Papirarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:

§ 26.

Lengden av overtidarbeid.

«Overtidsbestemmelsene i Arbeidervernloven endres til:

8 timer pr. uke.

20 » på 4 uker.

200 » pr. år.»

Nr. 154 b

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslaget — som oversendes Sekretariatet.

§ 43.

Vern mot usaklig oppsigelse.

«Kongressen bemyndiger Sekretariatet til snarest mulig å søke endret Arbeidervernlovens § 43 — slik at alle arbeidstakere blir vernet mot usaklig oppsigelse.»

Motivering:

Slik loven er nå, har en arbeidsgiver anledning til — uten saklig grunn — å si opp arbeidere som ikke etter fylte 20 år har 2 års sammenhengende tjeneste ved bedriften.

Dette er en alvorlig svikt i vårt ellers gode oppsigelsesvern, og det kan føre til store vanskeligheter ved oppsigelse.

Vi må få loven slik at all oppsigelse må ha en saklig grunn.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 155 b

Forbundsstyret anbefaler forslaget — som oversendes Sekretariatet.

VENNESLA OG MOSBY FAGLIGE SAMORGANISASJON

foreslår:

Nr. 156

«Faglige tillitsmenn samlet til årsmøte i Vennesla og Mosby faglige Samorganisasjon har drøftet Arbeidervernloven og da særskilt § 43, og vil henstille overfor vårt Storting om å endre bestemmelsen i «Vern mot usaklig oppsigelse, punkt 1: Arbeidsgiver er erstatningspliktig hvis en arbeider som etter sitt fylte 20. år har minst 2 års sammenhengende tilsetning ved samme bedrift», osv. Vi mener at denne aldersgrense og tjenestetid er urimelig.

Vi foreslår:

At § 43 bør gjelde alle ansatte uten aldersgrense eller tjenestetid.

Subsidiært: Alderen settes til 18 år og ikke mer enn 1 års tjenestetid.»

Ferieloven.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND
Nr. 157 *NEKF avd. 178, Varanger, foreslår:*

«For fylkene Nordland, Troms og Finnmark reises krav om 4 ukers sammhengende ferie.»

Dette begrunnes med:

1. Den lange og mørke vinter.
2. 3 ukers ferie er for kort tid til å foreta reise sør i Norge.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND
Nr. 158 *Avd. 38, Kristiansand, foreslår:*

«Feriegodtgjørelsen må snarest heves til 10 prosent.»

Motivering:

Skal den lovfestede 4 ukers ferie kunne utnyttes, må feriegodtgjørelsen snarest heves til minimum 10 prosent. På de aller fleste arbeidsplasser blir sikkert ferien oppdelt, noe som vil føre til en vesentlig fordyrelse.

Økonomisk romslighet er en betingelse for å kunne utnytte ferien.

Forbundsstyrets innstilling:

Se innstillingen under p5b «Fagorganisasjonens tariffpolitikk».

NORSK LOKOMOTIVMANNFORBUND
Nr. 159 *Oslo distrikt lokomotivpersonalets forening foreslår:*

«Lokomotivpersonalet i Oslo distrikt av NSB er meget bekymret for at vår tjenestegruppe ikke vil bli tildelt 3 ukers sammenhengende sommerferie ved overgang til 4 ukers ferie for arbeidstakere, og vil be Fagkongressen 1965 å støtte lokomotivmennene i sitt krav på at vi her skal sidestilles med andre arbeidstakere såvel innenfor som utenfor Norges Statsbaner.»

Motivering:

Det er Norges Statsbaner Hovedstyres uttalelser gjengitt i Odelstingsproposisjon nr. 40, side 14 og 20, samt uttalelser som falt i Stortinget under saksbehandlingen av nevnte proposisjon som har skapt en utbredt engstelse innen våre rekker.

Fagkongressens deltakere er sikkert klar over at lokomotivmennene i dag gjennomsnittlig arbeider annenhver søndag hele året, likeså minst halve tiden under påske-, pinse-, jul- og nyttårshelg, samt under andre høytids- og helgedager.

Vi har heller ingen innført ordning med fri annenhver lørdag, noe som i dag er innført i mange yrkesgrupper, også innen NSB.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 6, Papirarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår: Nr. 160

Opptjente fridager.

«Ferieloven endres slik at det ikke er anledning til å legge ferien til oppspart fritid.

Arbeidstakere skal også være forpliktet til å ta ferie de lovfestede 4 uker.»

Avd. 10, Klosterfossen, Skien, foreslår: Nr. 161

«Ferielovens paragraf om feriens lengde må forandres slik at de helkontinuerlige arbeidere får sin ferie utenom sine opparbeidede fridager.»

Avd. 13, Supralarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår: Nr. 162

«LO i Norge krever at loven om 4 ukers ferie skal gjøres effektiv. Det gis ingen adgang til å legge ferien i opparbeidet fritid eller ta arbeid hos annen arbeidsgiver i ferietiden og fritiden.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 162 b

Prinsipielt er forbundsstyret enig i de innsendte forslag.

Forslagene oversendes Sekretariatet for vurdering i forbindelse med en eventuell revisjon av Ferieloven.

Nr. 163 SKIEN FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Ferielovens paragraf om feriens lengde må forandres slik at de helkontinuerlige arbeidere får sin ferie utenom sine opparbeidede fri-dager.»

Nr. 164 ØKSFJORD FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Ad. ferien, sammenhengende i 4 uker.

Ferien foreslås sammenhengende i sommerhalvåret for de to nordligste fylker, Troms og Finnmark.»

Motivering:

På grunn av de lange avstander vi har her nord, blir det for kostbart å reise på ferie to ganger i året, likeså på grunn av de kommunikasjonsmessige forhold med vegsperringer og værforhold i vinterhalvåret her nord, også med hensyn til sesongledigheten innenfor fiskeforedling og sildoljeindustrien, hvor arbeiderne for det meste er permittert de hardeste vintermånedene. En polarordning for Troms og Finnmark må kunne gjennomføres.

Forslaget er innsendt av Øksfjord Fabrikkarbeiderforening, hvor styret i Øksfjord faglige Samorganisasjon i møte den 11. november 1964 vedtok enstemmig og oversende saken til drøftelse på LO-kongressen 1965.

Nr. 165 YTRE NORDMØRE FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Ferielovens § 7, 1. avsnitt, første setning, forandres til å lyde:

Arbeidstakere som ikke har rett til feriegodtgjøring etter § 6, har i arbeidsforhold som har varighet av minst 1 — en — time, rett til feriegodtgjøring av arbeidsgiveren med den til enhver tid gjeldende proSENTSATS av arbeidsfortjenesten.»

Motivering:

Når samorganisasjonen tar opp dette forslaget, er det på grunn av de erfaringer vi har høstet, spesielt i fiskeindustrien.

Det har vist seg at det er arbeidsgivere som har benyttet seg

av den svakhet som paragrafen nå har, at det må arbeides minst 6 dager i sammenheng, for å oppnå feriegodtgjøring.

Vi har medlemmer som har hatt inntekter opptil kr. 3000.00—4000.00 pr. år, men som ikke har oppnådd å få feriegodtgjøring på grunn av at de ikke har arbeidet sammenhengende i 6 dager. Og dette er hos samme arbeidsgiver.

Krav om sikring av arbeidernes lønn og feriepenges i konkursbo.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 21, Oslo og Omegn Arbeidsmandsforening, foreslår:

Nr. 166

«Arbeidsgiveren plikter å opprette et garantifond som skal sikre arbeidernes lønn og feriepenges ved arbeidsgiverens konkurs.»

Motivering:

Da de fleste arbeidstakere arbeider på akkordbasis, vil det som regel bli innestående lønninger, akkordetterskudd for inntil 4 à 6 uker. Dette skaper store vanskeligheter for lønnsmottakeren når opparbeidet lønn for så lang tid ikke blir betalt grunnet konkurs.

Fra forbundsstyret:

Forbundet vil peke på at det ved endringer i Ferielovens § 11 alt er gjennomført en garanti for tap av feriegodtgjørelse på grunn av arbeidsgivers manglende betalingsevne. Det er fra 1964 foretatt en endring og utvidelse av avgiftsordningen til feriefondet med sikte på å skaffe et økonomisk grunnlag for ordningen.

Forbundet er videre klar over at opparbeidet lønn har prioritet i konkursbo og at LO har tatt opp spørsmålet om å opprette et fond for erstatning av lønnstap i forbindelse med driftsinnskrenkninger og rasjonaliseringer. Forbundet vil foreslå at fondet også må omfatte erstatning for tap av innestående lønn i den utstrekning et konkursbo ikke er i stand til å dekke kravet fullt ut. Dette kan lett gjennomføres ved at arbeidernes tilgode-

havende blir utbetalt av fondet. Så langt fondet dekker en arbeidstakers tilgodehavende trer det inn i hans fordring på arbeidsgiveren og hans bo.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 23, Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Nr. 167 foreslår:

«LO henvender seg til Regjeringen og ber om at det blir satt fram et lovforslag som bestemmer at firmaer og bedrifter som driver med lønnet arbeidskraft må tegne en garantipolise eller opprette sperret konto i bank, som garanterer at arbeidstakere får utbetalt opptjente penger ved eventuell konkurs.»

Motivering:

Det viser seg stadig at firmaer som går konkurs, i lengre tid før konkursen har vært klar over at de ikke ville kunne betale opptjent arbeidslønn. Likevel lar de arbeiderne fortsette. Arbeiderne har ikke adgang til firmaenes regnskaper og er således forsvarsløse mot å bli utnyttet av konkursaspiranter.

Nr. 167 b *Forbundsstyrets innstilling:*

Oversendes det kommende sekretariat.

Sosiale trygder.

Yrkesskadetrygden.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 168 *Avd. 185, Fornebu, Bærum, foreslår:*

«At Kongressen fatter vedtak som anmoder Regjeringen å fremme lovforslag i Stortinget om lønn for samtlige arbeidere i landet for sykdomsfravær som skyldes bedriftsulykker. Det forekommer mer enn 25 000 registrerte arbeidsulykker i Norge hvert år, heri ikke medregnet ulykker med kortere varighet enn 10 dager. Mange ulykker forekommer til tross for at farlige arbeidsforhold er blitt påtalt av tillitsmenn ved bedriften. Vi mener at en slik lov vil føre til at bedriftene får en større respekt for sikkerhetstiltak og Arbeidervernlovens bestemmelser, og som trolig vil medføre en betraktelig redusering av antall bedriftsulykker.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i avdelingens forslag, men mener at dette spørsmål i første omgang bør sees i sammenheng med fagbevegelsens tariffpolitikk.

Syketrygdloven.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 9, Bærum Murer- og Murarbeiderforening, foreslår:

Nr. 169

«Landsorganisasjonen tar opp til drøftelse og gjennomføring, at sykepengene utbetales fra og med første dag man er sykmeldt. Karensdagene (de 3 dagene) skal bortfalle.»

Motivering:

Full lønn under sykdom er et gammelt sosialt krav, og det var mange av våre medlemmer som hadde håpet at man kunne komme videre mot dette mål. Med det prisleie som er til stede og de forpliktelser som våre medlemmer har, mener vi at saken er særlig aktuell i dag og krever sin løsning. I den forbindelse mener vi urettferdigheten som ligger i karensdagene, bør opphøre.

Gjennom forhandlinger mener vi at det kan rettes på dette spørsmål. Ellers vil vi peke på at store deler av de norske arbeidstakere allerede har full lønn under sykdom og at denne sak er moden for løsning for de som ikke har denne ordning.

Vi håper at LO tar opp denne sak for løsning, enten ad faglig eller politisk vei.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 169 b

Forslaget oversendes Sekretariatet med henstilling om en utredning av spørsmålet, da forslaget griper inn i den nåværende sosiallovgivning.

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 170

«LO krever fritaking av premier til syketrygden ved arbeidsledighet, når den arbeidsledige ikke oppbærer arbeidsløsestønad.»

Motivering:

Det er urimelig at man, slik loven om syketrygd i dag praktiseres, blir trukket for premie til denne trygd ved arbeidsledighet. Medlemmer som går ledige over et lengre tidsrom, risikerer i dag å bli skyldig betydelige beløp som skal tilbakebetales når medlemmet kommer tilbake i arbeid.

Forbundsstyret tiltrer forslaget og anmoder Landsorganisasjonen om å utrede spørsmålet.

Lov om trygd mot arbeidsløyse.

Nr. 171

ASKØY FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Det henstilles til Regjering og Storting at i Lov om trygd mot arbeidsløyse tas inn bestemmelse om at ungdom som etter endt skolegang går arbeidsløs og er under 20 år, gis arbeidsledighetsstønad med kr. 2.00 pr. dag.»

Motivering:

Det er en kjensgjerning at det blir registrert for få lærlingkontrakter i en rekke fag.

I avisene averteres etter ungdom over 20 år, for bedriftene ønsker ikke å ta ansvar som følger med opprettelse av lærlingkontrakter.

Ungdom mellom 16 og 20 år som går ledig blir ikke registrert for de har intet igjen for å melde seg til arbeidskontorene. Faglig-politisk er det en fare for arbeiderbevegelsen ikke å ha kjennskap til hvor mange ungdommer det er som ikke kommer inn i de yrker de har valgt. Er det bestemmelser i yrkes- og lærlingloven som hindrer ungdommene i å komme i arbeid, må loven endres.

En må henstille til stat og kommunene at deres institusjoner blir et godt eksempel ved utdanning av lærlinger.

Nr. 172

ØRLAND OG BJUGN FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Fagkongressen påvirker rette myndighet til å endre «Lov av 28. mai 1959 om trygd mot arbeidsløyse», med å stryke punkt 14, § 2, i loven.»

K o m m e n t a r e r :

For Forsvarets personells vedkommende er det et problem i dag, spesielt for vervede mannskaper som ikke får fornyet sin vervingskontrakt og for engasjert personell som ikke får fornyet sin engasjementskontrakt.

Vi vil også anta at det samme forhold gjør seg gjeldende i forbindelse med organisasjonsendring og rasjonaliseringstiltak som melder seg i andre offentlige sektorer.

Videre er arbeidsløsefondet en verdifull faktor i samfunnet når det gjelder «Tiltak for å fremme sysselsetting», «Ytelse av familietilskott gjennom arbeidsformidlingen», «Ytelse av reise- og flyttehjelp gjennom arbeidsformidlingen» og «Ekstraordinær opplæring for voksen arbeidskraft».

Vi mener her at såvel staten, kommunene og fylkeskommunene, som deres tjenestemenn unndrar seg en plikt og et ansvar som er meget usunt.

Videre er vi oppmerksomme på at det vil gi stat, kommune og fylkeskommunene mange millioner kroner i merutgifter, men det vil koste så ubetydelig for den enkelte ansatte og gir så mye igjen til distriktene og samfunnet.

SANDNES OG HØYLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 173

«Landsorganisasjonen i Norge går inn for å få endret lov om trygd mot arbeidsløse slik at alle som melder seg ledige og stempler på offentlig arbeidskontor (og er disponible for arbeidslivet) blir medlem av syketrygden uansett om en er berettiget til arbeidsløsestrygd eller ikke.

Utgiftene dekkes av arbeidsløsestrygdens fond.

De uker en får utbetalt arbeidsløsestrygd for godskrives som opparbeidende uker i FTP.»

M o t i v e r i n g :

En person som i dag melder seg arbeidsledig på offentlig arbeidskontor og er berettiget til og får utbetalt trygd mot arbeidsløse, blir dermed automatisk medlem av syketrygden,

og han får ingen personlige utgifter til denne så lenge trygden varer.

Varer arbeidsløysa lengre enn de lovbestedte trygdeuker, må en fra den tid trygden utløper, personlig betale utgiftene til syketrygden.

En person som blir arbeidsledig og ikke har opparbeidet seg rett til trygd, må også personlig dekke utgiftene til syketrygd.

Dette mener vi er urettferdig, idet det rammer økonomisk de som fra før er vanskeligst stillet, og LO må gå inn for å få rettet på dette urimelige forhold.

En person som er sykmeldt får nå godskrevet de uker en får utbetalt syketrygd for som opparbeidede uker i FTP, og vi mener at det er rimelig at de uker en får utbetalt arbeidsløysetrygd for også blir godskrevet som opparbeidede uker i FTP.

Fra Sekretariatet:

Alle lovspørsmål vil bli nærmere utredet og innstillinger vil bli forelagt Kongressen.

b) Fagorganisasjonens tariffpolitikk.

Fellesoppgjør, forbundsvis oppgjør og lønnsnemnd.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Avd. 33, Skien, foreslår:

Nr. 174

«Om ikke fagbevegelsen skal stanse opp, må framtidige tariffoppgjør avgjøres av medlemmene og med avstemning på medlemsmøter. Lønnsoppgjør som 1963—64 må det bli slutt på en gang for alle. Tariffrevisjonen må skje forbundsvis og med forbundsvis oppgjør og avstemning.»

Forbundsstyret uttaler:

Forbundsstyret kan ikke anbefale at man for all framtid skal knesette en bestemt måte å løse tariffproblemene på. Det må være den konkrete, økonomiske og taktiske situasjon som er avgjørende for hvilken måte man skal benytte ved tariffoppgjørene. Det som kan passe i én situasjon passer kanskje ikke ved en annen, så dette må avgjøres i hvert enkelt tilfelle. Dog vil forbundsstyret anbefale — så sant forholdene ligger til rette — at tariffrevisjonen 1966 må skje forbundsvis.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Vegarbeidernes stedlige styre — Midtre distrikt, Hedmark, foreslår:

Nr. 175

«Staten bør ikke bruke lønnsnemnd ved senere tariffoppgjør.»

Motivering:

Ved tariffrevisjonen 1964 er å beklage at det bruktes lønnsnemnd. Vi vil henstille til Fagkongressen å drøfte spørsmålet om at staten ikke bruker lønnsnemnd i så stor utstrekning som ved siste tariffrevisjon. Vi mener dette virker uheldig, når ikke de fagorganiserte selv kan få være med og bestemme om de godtar det oppsatte tarifforslag. Å bruke lønnsnemnd virker uheldig på de fagorganiserte, og det hersker til dels tvil om det er nødvendig å stå som fagorganisert. Vi henstiller til Fagkongressen å ta avstand fra å bruke lønnsnemnd ved senere tariffrevisjoner.

Nr. 176   *Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmandsforening, foreslår:*

«Hvis Stortinget vedtar at tariffrevisjonene skal avgjøres ved lønnsnemnd, må dette gjelde alle samfunnsgrupper, slik at man unngår den situasjon at noen grupper får langt bedre oppgjør fordi de unngikk lønnsnemnda.»

Fra forbundsstyret:

Forbundet sier seg enig i at bruk av lønnsnemnd ikke bør forekomme.

Nr. 177   *Avd. 73, Jakobsbakken Gruvearbeiderforening, foreslår:*

«Framtidige tariffoppgjør skal ikke avgjøres ved fellesoppgjør, da de forskjellige forbunds særinteresser blir skadelidende.»

Fra forbundsstyret:

Forbundet er ikke enig i at fagorganisasjonen prinsipielt skal binde seg til den ene eller den andre form for tariffoppgjør. Forslaget kan derfor ikke tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 178   *Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, foreslår:*

«Kongressen gir sin tilslutning til formannens uttalelse for Rikslønnsnemnda 1964 og Representantskapets melding umiddelbart etter, om at neste tariffoppgjør får bli forbundsvise uten generelle krav fra LO's side.

Kongressen bestemmer:

Under tariffrevisjonen i 1966 bør forbundene hver for seg og uavhengig av hverandre selvstendig forberede og avslutte sine tariffavtaler.

Forbundene må aktivisere sine medlemmer foran tariffoppgjørene ved drøftelse i fagforeningene av oppleggene og gjennomføringen av tariffrevisjonen. Avslutningen av tariffoppgjørene må ligge helt i medlemmenes hånd.

Stemmegivning av tariffavtaler bør foregå på fagforeningenes medlemsmøter.

Felles oppgjør eller samordninger bør bare finne sted i forbindelse med felles aksjoner og avslutning av disse.

Ett-årige tariffavtaler. Hvis 2-årige tariffavtaler foreslås, skal den ha bestemmelse om helautomatisk indeksregulering ved hvert 3 poengs endring av indeksen.

Kongressen uttaler seg mot at statsapparatet brukes til direkte eller indirekte inngrep i tariffrevisjonene, ved å påby lønnsnemnd eller legge en ramme for tariffoppgjøret.»

Avd. 23, Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

Nr. 179

«Tariffrevisjonen i 1964 ble avgjort ved tvungen lønnsnemnd.

Resultatet av tariffrevisjonen, når vi ser den i sammenheng med prisutviklingen, betyr en senket reallønn.

Dessuten er det nedbrytende for medlemmenes respekt for organisasjonen når lønns- og arbeidsvilkår skal dikteres ved tvangslover. Vi finner grunn til å kritisere Sekretariatet i LO for at de ikke motsatte seg tvungen lønnsnemnd. Kongressen må gjøre vedtak som pålegger LO å ta avstand fra bruken av tvungen lønnsnemnd ved senere tariffrevisjoner.

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum, foreslår:

Nr. 180

«Kongressen må gjøre vedtak som pålegger LO å ta avstand fra tvungen lønnsnemnd og å sette all sin innflytelse inn på å forhindre at tvungen lønnsnemnd blir brukt ved kommende tariffrevisjoner.

Det er nedbrytende for medlemmenes respekt for organisasjonen når den ikke konsekvent motsetter seg at lønns- og arbeidsvilkår blir diktet ved offentlig tvangsvedtak.»

Nr. 181   *Avd. 190, Nøsted Bruk Fagforening, Drammen, foreslår:*

«Vi har enstemmig vedtatt på medlemsmøte den 15. oktober 1964 i vår fagforening å sende en kraftig protest til forbund og LO angående løsningen og gjennomføringen av årets tariffrevisjon. Mens industriarbeiderne fikk sitt lønnskrav avgjort av lønnsnemnd og fastsatt til 20—35 øre, fikk andre grupper ved frivillig mekling med staten ca. 11 prosent. Dette har igjen slått ut i økte priser, avgifter og skatter, som gjør det vanskeligere for de lavest lønte å greie seg.

Det er utillatelig av våre tillitsmenn, enten det er faglig eller politisk, å godta en slik urimelighet, og bildet blir langt verre når vi også vet at de selv har sikret seg det største tillegget.»

Nr. 182   *Avd. 190, Nøsted Bruk Fagforening, Drammen, foreslår:*

«Vår fagforening retter en inntrengende henstilling til forbundsledelsen å utvirke overfor LO at fagbevegelsen får valgt med en representant som ikke er inhabil i statens samarbeidsutvalg og i Lønnskomitéen.»

Motivering:

Statstjenestemannskartellets press på vår levestandard er blitt så stort og urimelig at vi ikke lenger kan tie stille for denne utvikling.

Nr. 182 b   *Forbundsstyrets uttalelse:*
Oversendes det kommende sekretariat.

Nr. 183   *Avd. 191, Drammens Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«Drammens Bygningsarbeiderforening har på sitt halvårsmøte den 29. september 1964 behandlet det siste tariffoppgjør og den måten det ble løst på ved tvungen lønnsnemnd.

Vi vil kreve at det ved neste lønnsoppgjør blir tatt hensyn til våre krav om frie forbundsvise lønnsoppgjør.

Nr. 184   *Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«LO's kongress bør hevde: Uravstemning ved tariffoppgjør, tvister osv. teller kun de stemmer som blir avgitt på medlems- og gruppemøter.»

Avd. 263, Grimstad og omegn Bygningsarbeiderforening,
foreslår:

Nr. 185

«Tariffoppgjøret bør være ferdigbehandlet til tariffperiodens utløp. Eventuelt bør den ha tilbakevirkende kraft til periodens utløp.»

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

- «1. Fagorganisasjonens tariffpolitikk må for framtiden legges slik an at forbundsvise forhandlinger fritt kan føres for de respektive yrkesgrupper.»

Nr. 186

Motivering:

De såkalte fellesoppgjør, som i år resulterte i lønnsnemnd, hindrer lønnstakeren til selv å avgjøre om han vil godta de lønns- og arbeidsvilkår som tilbys.

Tariffavtalens ikrafttreden:

- «2. For framtiden må nyopprettede og/eller reviderte tariffavtaler gjøres gjeldende fra den gamle tariffavtalens utløp, med etterbetaling av eventuelle tillegg som er tariffestet i den nye avtale.»

Nr. 187

Motivering:

Det må være en uomtvistelig rett at nye lønnsavtaler trer i kraft fra tidligere avtalers utløpstid. Enhver spekulasjon fra arbeidsgiverens side på dette område må avvises.

Avd. 352, Snekker- og Tømmermennenes Forening, Trondheim,
foreslår:

Nr. 188

«Tariffoppgjøret i år ble avgjort på topp-plan ved lønnsnemnd. Storparten av de minimale tillegg som ble gitt er allerede spist opp av prisstigningen. Mens de fagorganiserte blir offer for denne utvikling, har næringslivet høstet veldig fortjeneste. Det blir mer og mer åpenbart for lønnstakerne at denne form for tariffoppgjør ikke kan fortsette. Frie forhandlinger og retten til streik er grunnleggende rettigheter for de fagorganiserte.

Vi har merket oss Konrad Nordahls ord om at det heretter må bli forbundsvise tariffoppgjør, og ber LO's kongress bekrefte dette løfte ved et klart vedtak.»

- Nr. 189   *Avd. 387, Meråker Sag- og Høvleriarbeiderforening, foreslår:*
 «Avskaff tvungen lønnsnemnd og fellesoppgjør. Få forbundsvisе tarifforhandlinger for framtiden, da disse gir langt bedre resultatеr til lønnstakerne.
 Få tariffavtalene enklere og mer klare bestemmelser slik at man unngår enhver tvil ved forståelsen av dem. Slik som avtalene er nå er de alt for kompliserte.»
- Nr. 190   *Avd. 427, Vadsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
 «På bakgrunn av siste tariffoppgjør vil vi foreslå:
 LO motsetter seg lønnsnemnd og alle former for lønnsdiktat. LO vil på det bestemteste motarbeide en slik utvikling.»
- Avd. 442, Glassmestersvennenes Forening, Trondheim, foreslår*
- Nr. 191   «Tariffrevisjonen.
 (Samme forslag som fra avd. 352, Trondheim.)
- Nr. 192   Forbundsvisе tariffoppgjør.
 (Samme forslag som fra avd. 350, Trondheim.)»
- Nr. 192 b   *Forbundsstyrets innstilling:*
Det foreliggende forslag under dette punkt oversendes det kommende sekretariat til vurdering ved tariffrevisjonen.
- NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND
- Nr. 193   *NEKF avd. 79, Hommelvik, foreslår:*
 «At det for framtiden blir forbundsvisе lønnsoppgjør.
 Med den begrunnelse at som det er nå med fellesoppgjør, blir det de store forbund som avgjør det hele.»
- Forbundsstyrets innstilling:*
Forslaget kan ikke tiltres.
Forbundsstyret er av den oppfatning at en ikke kan binde seg til noen bestemt form for framtidige tariffoppgjør.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

«1. Forbundsvisе forhandlinger.

Nr. 194

2. Nye retningslinjer i de framtidige tariffoppgjør.»

Nr. 195

Motivering:

Tariffoppgjøret 1964 (vårfagene) viste i høy grad at det er nødvendig med radikale endringer i retningslinjene for den framtidige tariffpolitikk. De såkalte «samordnet forbundsvisе oppgjør» som var parolen i 1964, viste seg ikke å være noen heldig løsnings, og lønnsnemndas avgjørelse ga et magert resultat. Vi er enig i at det må trekkes opp en økonomisk ramme foran et tariffoppgjør, men da må forutsetningene være at denne ramme skal gjelde alle lønnstakere — uansett om han er prest eller industriarbeider. Vi må komme bort fra at det bare skal være lønnstakere med lave inntekter som skal vise solidaritet. Mener man noe med å heve lønningene for de lavtlønte, må det finnes andre løsninger enn de som er forsøkt hittil.

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 196

«Møtet behandlet LO's behandling av siste års tariffoppgjør, og håper Kongressen i likhet med oss, vil ta avstand fra det såkalte samordnede forbundsvisе oppgjør LO's representantskap fattet vedtak om, til tross for grunnorganisasjonenes gjentatte ønsker og krav om forbundsvisе oppgjør. Fagorganisasjonen er skapt som et kampinstrument i arbeiderklassens hender. Den senere tid har ført denne utvikling på avveier, slik at man i stedet for et reelt tariffoppgjør mellom partene i arbeidslivet, har fått knesatt et prinsipp hvor voldgift er trådt i forhandlingens og kampens sted. På bakgrunn av dette må Landsorganisasjonen i Norge sørge for at fagorganisasjonen setter seg i respekt ved alle senere tariffoppgjør.»

Avd. 68, Larvik, foreslår:

Nr. 197

«Kongressen fatter vedtak om forbundsvisе tariffoppgjør.»

Motivering:

Medlemmer av Jern- og Metall, avd. 68, er av den oppfatning at de fellesoppgjør som en har hatt ved de siste tariffrevisjoner har gitt dårlige resultater for lønnsinntakerne, nettopp fordi de ikke har vært forbundsvisе.

- Nr. 198   *Avd. 75, Halden, foreslår:*
«Medlemsmøtet går inn for forbundsvisе oppgjør.»
- Nr. 199   *Avd. 102, Stavanger, foreslår:*
«Forbundsvisе oppgjør ved tariffrevisjonen 1966.»
- Nr. 200   *Avd. 106, Flekkefjord, foreslår:*
«Norsk Jern- og Metall påvirker Kongressen og LO til å sløyfe samordnet lønnsoppgjør (fellesoppgjør).
Avd. 106 er av den oppfatning at rene forbundsvisе oppgjør vil resultere i mer solidar lønnspolitikk.»

Forbundsstyrets innstilling:

Fagbevegelsens tariffpolitikk under de nåværende politiske forhold har vært — og vil bli mer og mer bundet av den økonomiske politikk som blir lagt til grunn, og som tar sikte på en stadig sterkere investering til fordel for fellesforbruket. Det vil derfor bli tilbake en forholdsvis mindre del til økt privat behov.

Når vi aksepterer en slik økonomisk politikk, da er det også viktig at det som blir tilbake til økt privat konsum blir mest mulig rettferdig fordelt.

Det er ved faglig og politisk innsats og kamp vi har nådd den maktposisjon vi har i samfunnet i dag, og denne makt må videreutvikles til fortsatt bedring av vår sosiale, kulturelle og økonomiske standard.

Vi må finne en form for vår lønns- og inntektspolitikk som sikrer vår konkurransevne og samtidig full sysselsetting. Vi må prøve å finne fram til en langtidsplan for våre krav som skal løses og prioritere dem innenfor den til enhver tid mulige

økonomiske ramme. Vi må formulere en klar målsetting i vår tariffpolitikk hvor alle tydelig kan se og forstå hva vi vil og sikter mot.

Lønns- og inntektsoppgjørenes form og tidspunktet for disse bør diskuteres, da dette vil være av avgjørende betydning for vår kontroll og håndtering av den fortsatte økonomiske utvikling.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 8, Porsgrunns Metallurgiske Fagforening, foreslår:

Nr. 201

«Vi henstiller til Fagkongressen 1965 å ta opp til behandling en mer konsekvent lønnspolitikk i tiden framover, en politikk som er basert på den makt de fagorganiserte utgjør i samfunnet.»

Motivering:

Ved de tariffrevisjoner som har funnet sted i de senere år, er det ingen tvil om at fagorganisasjonen har ført en defensiv politikk overfor arbeidsgiverne.

Til dels i sterk protest fra fagforeningene har LO bøyd seg for lockout-trusler fra arbeidsgiverne og lønnsnemnd fra Regjeringen.

Denne unnfalleshetslinje skaper strid i våre egne rekker, skaper stagnasjon i tilgangen på nye medlemmer og store vansker for tillitsmennene med å holde de gamle medlemmer samlet. Og resultatet, stigende profitt for kapitalen, stigende varepriser for arbeiderne.

Forbundsstyrets innstilling:

Det er de rådende økonomiske forhold som til enhver tid avgjør hvilken lønnspolitikk som skal føres. Ikke minst må man ta i betraktning samordningen med de øvrige næringsgrupper. Ut fra dette tiltres foreningens forslag.

Nr. 202   *Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:*

«Kommende tariffrevisjon må gjennomføres som forbundsvis oppgjør, hvor medlemmene får stille sine krav, og om nødvendig kjempe for disse.»

Motivering:

Ved de siste lønnsoppgjør har Arbeidsgiverforeningen tvunget igjennom et fellesoppgjør. Dette har medvirket til at fagforeningene og det enkelte medlem har blitt fratatt muligheten for å få reist saker av mer intern karakter. Dette bevirker at medlemmene føler seg tilsidesatt og er i ferd med å miste troen på fagorganisasjonen. Skal fagbevegelsen fortsatt ha innflytelse på samfunnsutviklingen, er det nødvendig at medlemmene får være med når deres lønns- og arbeidsforhold fastlegges.

Forbundsstyrets innstilling:

Hvordan tariffrevisjonen skal gjennomføres må avgjøres i hver enkelt situasjon, men forbundsstyret deler fullt ut foreningens oppfatning av at alle tariffoppgjør fortrinnsvis bør skje på det forbundsvis plan.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Nr. 203   *Avd. 5, Fredrikstad, foreslår:*

«Foreslår for LO-kongressen å fatte vedtak om at samtlige lønns-takere i LO blir å betrakte under ett når lønnstariiffen heretter skal revideres, og ikke som nå, at høstfagene blir skjøvet til side helt til høsten.»

Nr. 203 b   *Forbundsstyrets innstilling:*

Oversendes det nye sekretariat og vurderes under hovedforhandlingene.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 54, Follum Bruks Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 204

«De to siste tariffrevisjoner har ført til løsninger som store deler av de fagorganiserte har vært lite tjent med.

Vi tenker ikke bare her på de beskjedne beløp som er blitt oppnådd, men også på hele tariffopplegget.

Tariffrevisjonen i år skulle vært et såkalt samordnet forbundsvis oppgjør. Det ble påberopt fra ledende hold at vi ved denne framgangsmåte ville stå sterkere. Etter at de frie forhandlinger ikke førte fram, ble det erkjent at opplegget hadde store svakheter. Var dette så uventet?

For å rette opp åpenbare svakheter har det på landsmøter og medlemsmøter vært sterke krav om forbundsvis oppgjør. Ved tariffrevisjonen i 1966 må dette ikke bare bli talemåter, men en realitet.

Det ble et samordnet oppgjør helt etter ønske fra arbeidsgivernes side. Igjen av de forbundsvis oppgjør ble bare små justeringer og forhandlinger om innpassingen av lavtlønnstilleggene.

Etter gammel oppskrift fikk vi også i år en markert prisstigning både før og etter tariffrevisjonen. De lønnstakergrupper som ikke får del i lønnsgradningen, står stort sett på stedet hvil, for de øvrige står reallønnsstigningen neppe i forhold til produksjonsstigningen.

Indeksbestemmelsen i inneværende tariffavtale fulgte også gamle nedslitte stier. Det vil av gammel erfaring sikkert igjen vise seg at prisene blir presset så nær opp til den røde strek som mulig i påvente av at Regjeringen skal gripe inn med nye millioner til subsidier.

Disse nødløsninger som enkelte grupper utnytter til uhemmet spekulasjon, tjener hverken arbeidstakerne eller samfunnet i sin helhet. Det blir i realiteten en subsidiering av den enkelte arbeidsgivers lønnsbudsjett, uten at de ansatte får den kompensasjon som en indeksregulering ville gitt.

I 1952 fikk vi Prisloven. Det ser dessverre ut som det er vanskelig å unngå å benytte de muligheter denne lov åpner adgang til for å bremse på denne, for alle parter, så skadelige utvikling. Vi tror og at en helautomatisk indeksregulering vil ha sin betydning i denne sammenheng.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret støtter Sekretariatets arbeid med saken.

Avd. 2, Torp Fagforening, foreslår:

Nr. 205

«Fagkongressen 9.—15. mai 1965 krever respekt for fagbevegelsens frie forhandlingsrett.»

Motivering:

De siste prisstigninger har vist oss kapitalismens sanne ansikt. Utbyttingstrangen er like sterk som før og utbytternes framstøt er historiske, kyniske og altoppslukende.

Det eneste som kan stoppe kapitalismens framstøt er en aktiv fagbevegelse med klare perspektiver.

Avgjørelser i lønns- og arbeidsvilkår må alltid ligge hos medlemmene.

Nr. 206

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

«Fagkongressen beslutter at framtidige tariffoppgjør skal foregå forbundsvis og avgjøres av medlemmene.

Kongressen må fatte vedtak om at LO med all sin kraft — vil avvise inngripen med lønnsnemnd.»

Motivering:

De senere års tariffoppgjør har for de fagorganiserte gitt et dårlig resultat, og i felles oppgjør kommer aldri de særegne forhold, som enkelte yrker har, til reelt uttrykk som de burde ha.

Myndighetenes inngripen med lønnsnemnd virker nedbrytende og passiverende på medlemmene og er til stor skade for organisasjonen og arbeiderklassen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er i prinsippet enig i forslagene, men finner ikke grunn til at man skal fatte et definitivt vedtak om hvordan en tariffrevisjon skal løses.

Lønnsnemnd er forbundsstyret imidlertid imot.

Nr. 207

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND foreslår:

«Under representantskapsmøte den 25. mai 1964, fremmet vår forbundsformann følgende forslag:

«Sekretariatet pålegges å innkalle til en 3 dagers konferanse på bredt grunnlag for å drøfte fagbevegelsens framtidige tariffpolitikk. Saken blir endelig å behandle på Fagkongressen 1965.»

Forslaget ble av Representantskapet besluttet oversendt Sekretariatet.

Når forslaget ble fremmet, var det ut fra den betraktning at fagbevegelsens tariffpolitikk under de nå rådende politiske forhold vil måtte endre karakter. Den stadig sterkere investering til fordel for fellesbruket skulle i seg selv tilsi dette.

Forbundsstyret vil derfor henstille til det nye sekretariat og innkalle til en konferanse hvor man i god tid før neste tariffrevisjon kan få gjennomdiskutert disse problemer.»

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Trondheim Kai- og Losseforening foreslår:

Nr. 208

«Fagkongressen 1965 gjør vedtak om at en for framtiden skal ha frie forbundsvisse tariffoppgjør.

Tvangsinngrep i tariffoppgjørene med lønnsnemnd vil heretter ikke bli godtatt.

Ved ethvert tariffoppgjør skal den endelige avgjørelse ligge hos medlemmene ved avstemning.»

Bergens Losse- og Lastearbeiderforening foreslår:

Nr. 209

«Fagkongressen tar skarp avstand fra bruk av lønnsnemnd, og pålegger LO's ledelse å ta i bruk de midler som er tjenlig for å få en slutt på dette.»

M o t i v e r i n g:

Lønnsnemndskjennelse har aldri gitt kompensasjon for den prisstigning som har gått forut.

De lokale foreninger blir fratatt enhver mulighet til å få rettet på skjevheter i de enkelte tariffkompleks. Dette medfører store problemer for avdelingenes ledelse og skaper uheldige forhold i foreningslivet.

Det er et klart brudd på våre demokratiske prinsipper når medlemmenes medbestemmelsesrett over lønns- og arbeidsforhold uten videre blir satt ut av betraktning.

Vi vil ikke gi slipp på rettigheter som det har kostet generasjoners kamp å oppnå.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner at fagbevegelsen i vårt land i prinsippet alltid har tatt avstand fra bruk av tvungen voldgift eller lønnsnemnd i interessetvister mellom avtalepartene i arbeidslivet. Det er ikke inntrådt noen endring i fagbevegelsens syn på dette spørsmål. Når foreningen foreslår at LO's ledelse skal pålegges å ta i bruk de midler som er tjenlig for å få en slutt på bruken av lønnsnemnd, vil forbundsstyret peke på at det vil være et skjønsspørsmål hva som i denne sammenheng vil være tjenlig.

Forbundsstyret finner derfor ikke å kunne anbefale forslaget vedtatt i den foreliggende form.

NORSK TYPOGRAFFORBUND

Nr. 210

Kristiansand Typografiske Forening foreslår:

«Forbundsvisse forhandlinger opptas med Norsk Arbeidsgiverforening ved neste tariffrevisjon.»

Motivering:

Fellesoppgjør eller samordnede forbundsvisse forhandlinger som har vært praktisert ved de siste tariffoppgjør, har på ingen måte gitt de ventede resultater.

Vi mener at forbundsvisse forhandlinger må være langt bedre. Riktignok har vi oppnådd ved disse oppgjør å få noen kroner i tillegg, men disse kronene er stort sett forsvunnet etter kort tid i form av prisstigning og andre ting. Vår tariff med Norsk Arbeidsgiverforening har fått stått nesten uendret gjennom nevnte tariffrevisjoner, og det er i første rekke på dette punkt at vi mener at forbundsvisse forhandlinger er å foretrekke.

Forbundets hovedstyre har behandlet forslaget og gir det sin beste anbefaling.

STAVANGER OG OMEGNS FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 211

«Henviser til tidligere forslag om at LO's representantskap går inn for forbundsvise tariffoppgjør, og at tilleggene gis i kroner og øre og ikke i prosenter som tidligere.»

Motivering:

Forbundene får hver for seg forhandle seg fram til beste for sine medlemmer. På den måten tror vi at hvert forbund vil gjøre sitt beste for å ordne på de skjevheter som de enkelte forbund måtte ha.

Det at vi foreslår tillegg i kroner og øre, er den erfaring vi har fra tidligere oppgjør når tilleggene er blitt gitt i prosenter. De som har høyest lønn, får mest i tillegg, og de som har lavest, får minst.

På denne måten vil bare avstanden mellom de høyest og de lavest lønte bli større og større.

YTRE NORDMØRE FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 212

«Det føres forbundsvise forhandlinger ved tariffrevisjonene.»

Motivering:

Det viser seg at ved hvert tariffoppgjør, er det den lavest lønte som kommer minst opp. Kløften mellom lav og høy lønn blir stadig større. Dette er vel ikke meningen i vårt samfunn i dag.

Vi mener også at hvis det blir forbundsvise forhandlinger, og det kunne la seg gjøre å spre oppgjørene litt, tror vi at vi kunne få en større slagkraft bak oss, i og med at de som da var i beskjeftigelse kunne hjelpe de som var i arbeidsstopp.

b) Tariffkrav — indeksregulering.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Vegarbeidernes stedlige styre — Midtre distrikt, Hedmark,
foreslår:

Nr. 213

«Vegarbeiderne inn på statens lønnsregulativ. Vegarbeiderne lønnes i samsvar med sammenliknbare grupper i statens tjeneste.»

Motivering:

Når vi sender dette forslag til Fagkongressen 1965, så er det for å få vegarbeiderne inn på et lønnsystem som kan sammenliknes med andre fagarbeidere i statens tjeneste, og kan komme inn på regulativlønn. For vegarbeiderne vil det ikke bety lite å slippe å se oss diskriminert i forhold til andre fagarbeidere i staten. Vi mener at vegarbeidet i dag er et fag som krever stor kyndighet av hensyn til overgangen til maskindrift og store vegarbeidsmaskiner som trenger spesiell kyndighet å betjene. Likeså den økende trafikk og overvåkingen av trafikksikkerheten.

Vegarbeiderne er derfor de første som blir tilkalt når det hender et eller annet etter vegene våre, og må derfor være kjent med de sikringstiltak som må gjøres for å avverge alle farer som oppstår.

Vi mener derfor at vegarbeidet i dag er et ansvarsfullt arbeid og trenger spesiell kyndighet. Vi ber om at Kongressen drøfter spørsmålet og får reist en debatt om ovennevnte sak.

Nr. 213 b *Fra forbundsstyret:*

Forbundet foreslår at forslaget blir oversendt Sekretariatet til videre behandling. Forbundet er klar over at Kongressen ikke kan realitetsbehandle krav fra en enkelt gruppe arbeidstakere.

Forbundet har gjentatte ganger reist tariffkrav overfor staten om å få vedlikeholdsarbeiderne over på regulativlønn, uten at det har lyktes å få kravet gjennomført.

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmandsforening, foreslår:

Nr. 214

«Ved tariffrevisjonene har det forekommet at noen grupper har fått tillegg i form av prosenter, andre grupper har fått et bestemt øretillegg, dette har betydd en skjev utvikling i lønnsforholdene fra den ene gruppe til den andre.

Ved de framtidige tariffoppgjørene må det tas sikte på å få rettet opp forholdet mellom lavlønnte og bedre lønnte grupper. Dette mener vi kan gjøres ved at alle får likt tillegg i kroner, og at det gis spesielle tillegg til lavtlønnsgruppene, for dermed å oppnå en bedre fordeling av samfunnsgodene.»

Fra forbundsstyret:

Forbundet er enig i at lavtlønnsgrupper bør spesielt tilgode-sees, og at det tas sikte på å rette opp skjevheter i lønnsnivået.

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmandsforening, foreslår:

Nr. 215

«Når det gjelder lønnsjustering i forbindelse med prisstigning, må alle få likt tillegg i kroner og ører, da en mener dette er den mest rettferdige ordning.»

Fra forbundsstyret:

Forbundet er enig i forslaget.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 387, Meråker Sag- og Høvleriarbeiderforening, foreslår:

Nr. 216

«Straffebestemmelsene for bevegelige helligdager må bortfalle. Bli en arbeidstaker syk dagen før eller dagen etter en bevegelig helligdag, så får han ikke sin lønn uten å skaffe legeattest og det bare for én dag. Dette må en forsøke å komme bort fra.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 216 b

Oversendes det kommende sekretariat til vurdering ved tariffrevisjonen.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 49, Kristiansund N., foreslår:

Nr. 217

«Avdeling 49, Kristiansund N., vil be Kongressen ta opp til bred drøfting de någjeldende kvalifikasjonsbestemmelser for fagarbeideren. Avdelingen mener at den status fagarbeideren har i dag, ikke er helt

tilfredsstillende for alle yrker. Avdelingen mener at det ikke er realistisk å samle alle fagarbeidere i én gruppe, da læretid, ansiennitetstid, yrke, arbeidsfelt, risiko m. m. er så vidt forskjellig. Montører ved elektrisitetsverk (går inn under gruppen fagarbeider) mener vi ikke helt kan sidestilles med gruppen fagarbeidere, da det for montørens vedkommende finnes et arbeidsfelt som er forbundet med langt større risiko enn i andre yrker, (slik som arbeidet i høyden på kraftlinjer, som helt eller delvis står under spenning) mener vi at det må være realistisk å dele gruppen fagarbeidere.

En annen ting som også taler for deling, er at montører ved elektrisitetsverk har en læretid på 4 år med framstilling til montørprøven, og dertil en ansiennitetsopptjening på 8 år, slik at det vil ta 12 år før montøren vil komme opp i topplønn. Dette kan medføre at kraftverkene kan avfolkes, eller at elektrikerfaget forsvinner, for det er ikke mange som i dag går inn på en 4 års kontrakt og en opptjenings-tid på 8 år, når de i andre yrker kan få topplønn fra den dagen de blir ansatt. Etter hvert som utviklingen skrider fram, så stilles det større og større krav til de ansatte innenfor de elektrotekniske yrker, noe som også skulle tilsi en bedre avlønning innenfor disse yrker.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at avdelingens forslag henger sammen med framtidige tariffrevisjoner.

Forbundet vil derfor være oppmerksom på saken, og eventuelt reise den når Landsorganisasjonens representantskap behandler tariffrevisjonen 1966.

Nr. 218   *NEKF avd. 217, Fana, foreslår:*

«Ved framtidige lønnsoppgjør bør en eventuell lønnsøking gis som en sum i kroner og øre og ikke som prosentvise tillegg.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres, da det allerede er akseptert at det ikke skal være lik lønn for alle arbeidstakere.

Ved indeksoppgjør som skal kompensere prisstigning, bør alle lønnstakere ha den samme reelle kompensasjon i kroner og øre.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 219

«Avd 34, Sandefjord, har på medlemsmøte diskutert den tekniske og økonomiske utvikling etter krigen, og er av den oppfatning at bare brøkdelen av de rikdommer den tekniske og økonomiske utvikling vi har skapt, har kommet det arbeidende folk til gode. Én av årsakene til dette er de stadig stigende priser, og LO's unnfalleshet når det gjelder å bekjempe disse.

LO's kongress må kreve Prisloven brukt og at prisene nedsettes når rasjonaliseringen og den tekniske utvikling fører til minskede produksjonskostnader. Vi må videre finne fram til garantiordninger ved tariffoppgjørene som sørger for at de resultater vi oppnår blir reelle, og ikke i tariffperioden blir undergravid av økte skatter, renter og prisstigning m. m.»

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

Nr. 220

«LO må med *alle* midler gå inn for å sikre arbeidstakerne deres rettmessige del av produksjonsøkning og produktivitetsstigning. Krav som reises ved tariffrevisjonene må gjennomføres.»

Motivering:

Ut fra arbeidstakernes syn gir de senere års utvikling på lønns- og prisfronten grunn til stor bekymring. Andre grupper i vårt samfunn har på en ganske annen måte enn LO, med sine vel 500 000 medlemmer, forstått å utnytte den økonomiske utvikling i vårt land som arbeidstakerne har vært med å skape. Disse grupper har sikret seg en høyst urimelig del av den populære såkalte «kaka». Fra LO's side må det vises en ganske annen vilje enn tilfellet er i dag, til å gjennomføre berettigede krav ved tariffrevisjonene, og overfor våre myndigheter må en forlange at pris- og avansekontrollen skjerpes i betydelig grad. Disse tiltak er nødvendige om ikke arbeidstakernes tillit til LO skal bli svekket

Avd. 106, Flekkefjord, foreslår:

Nr. 221

«Forbundet tar opp spørsmålet om FTP-ordningen, angående FTP og de uorganiserte. Vil minne om forholdet ved Andorsen mek. Verksted, Flekkefjord.»

Nr. 222   *Avd. 223, Bergen, foreslår:*

«Ved tariffoppgjørene i de senere år, har statsmyndighetene grepet sterkt inn. Dette har hemmet organisasjonens evne til å heve lønnsnivået til de arbeidere som ligger ugunstig an.

Kongressen bør derfor pålegge LO å ta opp spørsmålet med Regjeringen og Stortinget om å fastsette en minstelønn som sikrer et rimelig eksistensgrunnlag. Spesielt for arbeidere som har fast lønn, viser det seg at utviklingen har vært ugunstig.»

Forbundsstyrets innstilling:

Når det gjelder avd. 223, Bergen's, forslag om lovfestet minstelønn, mener forbundsstyret at dette ikke har noen realitet. Det må være i forhandlinger mellom hovedorganisasjonene denne sak må løses, og må derfor ses i sammenheng med fagbevegelsens tariffpolitikk.

Nr. 223   *Avd. 75, Halden, foreslår:*

«Ved neste tariffrevisjon reises kravet om full lønn under fravær som skyldes bedriftsulykker.»

Nr. 224   *Avd. 102, Stavanger, foreslår:*

«De ansatte må sikres sin rettmessige andel av produksjonsøkningen. Arbeidstakere må sikres full lønn etter bedriftsskade.»

Forbundsstyrets innstilling:

Se side 86.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 225   *Avd. 19, Hydroarbeidernes Forening, Notodden, foreslår:*

«Vi vil be Kongressen om å ta dette spørsmål angående helautomatisk indeksregulering til ny overveielse, for det kappløp som er mellom lønninger og priser kan ikke fortsette lenger, da en vanlig lønnsinntaker alltid taper på dette.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 226

«Fagkongressen må i kommende periode gå inn for endring av helligdagslovgivningen slik at søn- og helligdager regnes til kl. 06.00 påfølgende dag.»

Motivering:

Kravet om søn- og helligdagsbetalingen for det 5. skiftet har vært oppe ved en rekke tariffrevisjoner, men har alltid strandet på helligdagslovgivningen som ikke går lenger enn til kl. 22.00 søndag kveld.

Forbundsstyrets innstilling:

Da forbundsstyret mener at forslaget er uklart, kan det ikke tas standpunkt til forslaget.

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 227

«Fagkongressen må i kommende periode søke å gjennomføre ad tariffmessig eller politisk vei full lønn under sykdom for alle lønns-mottakere.»

Motivering:

Vi mener at tiden nå er inne til å gjøre et framstøt på dette feltet. Det er urimelig og diskriminerende at bare funksjonærer i industri, stat og kommune skal nyte godt av full lønn under sykdom.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret gir forslaget sin tilslutning.

Avd. 112, Esso-arbeidernes Fagforening, Valløy, foreslår:

Nr. 228

«Esso-arbeidernes Fagforening fremmer forslag om at det må være lik ansettelses-status for alle i bedriftene.»

Motivering:

Tiden bør nå være inne til å rette på de tilvante urettferdige forhold som hersker i arbeidslivet. Med ansettelses-status mener vi den grunnstatus hvorpå en er ansatt i bedriften. Denne

grunnstatus innebærer for kontorsjefen såvel som for hjelpegutten at de har den samme arbeidstid, lik ferieordning, sykelønnsordning, pensjonsordning og andre sosiale goder som den enkelte bedrift innehar og som må gjøres gjeldende for samtlige ansatte.

Dette er et rettferdighetskrav som organisasjonene nå må sette alle krefter inn for å løse.

Forbundsstyrets innstilling:

Ut fra foreningens motivering kan forbundsstyret tiltre forslaget.

Nr. 229   *Avd. 112, Esso-arbeidernes Fagforening, Valløy, foreslår:*

«Esso-arbeidernes Fagforening foreslår at sykelønn må betales fra første sykedag for alle arbeidstakere.»

Motivering:

Det er kjent at store grupper lønnstakere allerede nyter godt av den ovennevnte ordning. Våre helsemyndigheter oppfordrer til at straks smitte konstateres, spesielt i influensatider, å gå til sengs og om nødvendig søke lege. Hensikten er å gjøre sykdommen så kort som mulig og ikke smitte ned sine omgivelser. De tre karensdagene virker stikk motsatt og inkonsekvent, og økonomien tillater ikke en arbeider i vårt avbetalingsamfunn å gå til sengs 2—3 dager.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget faller inn under sosiallovgivningen, og bør derfor tas opp på det politiske plan.

Nr. 230   *Avd. 112, Esso-arbeidernes Fagforening, Valløy, foreslår:*

«Prosentene for overtidsarbeid bør være likt over hele landet, 50 prosent etter endt arbeidstid og automatisk over på 100 prosent etter kl. 21.00. Skiftarbeidere må få 200 prosent for store høytider som jul, nyttår, påske, pinse, skjærtorsdag, langfredag, Kristi himmelfartsdag og 1. og 17. mai.»

Motivering:

Overtidsprosentene ligger for lavt og bør ha samme bestemmelse i alle overenskomster, og for skiftarbeiderne er overtidsprosentene i virkeligheten bare 100 prosent i forhold til hva dagarbeidere har når de arbeider på høytidsdager.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 136, Sunndal Kjemiske Fagforening, foreslår:

Nr. 231

«Ved tariffrevisjonen 1966 reises krav om at det blir tariffestet en kollektiv livsforsikring i likhet med den man har i Sverige.»

Motivering:

Ordnungen som er innført ved tariffavtale i Sverige, er blitt meget populær der, og det må ansees å være av interesse å få gjennomført en liknende ordning for sikring av medlemmenes etterlatte her.

Mange forbund har tegnet kollektive livsforsikringer i forskjellige selskaper, og i mange foreninger foregår drøftelser om det samme. Behovet er derfor til stede, og vi mener derfor at dette best kan bli dekket ved at vi får en tariffestet ordning som gir like ytelser til alle.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:

Nr. 232

«Lønn under permittering.»

Motivering:

LO må gå sterkt inn for å gjennomføre lønn under permittering om vi ikke skal bli akterutseilt også på dette området.

Både USA og Sverige har gjennomført slike ordninger, og vi mener dette er en så viktig sak at den bør tas opp her nå. Det

er jo slik at en rekke firmaer sender hjem sine ansatte i de større høytidshelger og i kortere tidsperioder om vinteren uten lønn. Dette vil selvsagt føre til at rekrutteringen til sådanne yrker før eller senere stopper opp og de skadelidende søker seg over i andre yrker hvor forholdene ligger bedre til rette.

Forbundsstyrets vedtak:

Forslaget foreslås oversendt LO's sekretariat.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 233   *Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:*

«Landsorganisasjonen må sette alt inn på å få innført en lovfestet minstelønn.»

Motivering:

Det er en kjensgjerning at store grupper lønnstakere tjener under det vi i dag vil kalle en forsvarlig inntekt. Under slike forhold er det absolutt nødvendig å gjennomføre en sikret minstelønnsatts.

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, idet dette griper inn i fagorganisasjonens tariffpolitikk.

Avd. 58, Steinkjer, foreslår:

Nr. 234   «Tariffestet diettgodtgjørelse.»

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, da dette bør reises ved tariffrevisjonen.

Nr. 235   «Tariffestet timeforhøyelse på arbeid som det ikke går an å måle.»

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, da dette bør reises ved tariffrevisjonen.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 6, Papirarbeidernes Forening, Borregaard,

Avd. 13, Supralarbeidernes Forening, Borregaard,

Avd. 28, Cellulosearbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:

Nr. 236

«Ved de framtidige tarifforhandlinger må LO legge mer vekt på de helkontinuerlige arbeideres lønnsvilkår, slik at de får full dekning også for prosenttimer på helgedagsvakter.»

K o n k l u s j o n:

Ved de senere års tariffoppgjør har det vist seg at det har vært visse svakheter ved tariffoppgjørene for de helkontinuerlige arbeidere. Vi vil peke på at disse ikke får lavtlønnstillegget for prosenttimene ved helgedagsarbeid i henhold til 42 timers arbeidsuke.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslaget og foreslår videre at prosenttilleggene for overtid betales av opptjent lønn pr. time.

Avd. 6, 13 og 28 foreslår:

Nr. 237

«Helkontinuerlige skiftarbeidere betales et tillegg av 100 prosent for skiftene mellom kl. 14.00 dag før søn- og helligdag og siste helligdag kl. 22.00.»

M o t i v e r i n g:

Dette mener vi er et rimelig krav og at antallet av helkontinuerlige skiftarbeidere stadig øker, og som en følge herav blir det også vesentlig produksjonsøking.

Vi vil heller ikke unnlate å peke på den ekstra belastning søndagsarbeid i seg selv er for den enkelte — og at skiftplanene som oftest forutsetter springskift i søndagsdøgnet.

Avd. 54, Follum Bruks Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 238

«Helkontinuerlige skiftarbeidere betales et tillegg av 100 prosent for skiftene mellom kl. 14.00 dag før søn- og helligdag og siste helligdag kl. 22.00.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslagene, som oversendes Sekretariatet.

Nr. 239

Avd. 87, Borregaards Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge går inn for en minimumslønn for alle lønnstakere tilsluttet LO, som er i samsvar med et prisnivå vi til enhver tid har i Norge.»

Motivering:

Etter prisene i dag bør ingen tjene mindre enn kr. 7.00 pr. time for å komme i et rimelig forhold til den levestandard industriens avkasting skulle tilsi.

På vår lønningspose figurerer kr. 5.35 pr. time med akkord-avsavn osv. Vi må komme bort fra dette og til en fast og reell minstelønn.

Ovenstående forslag er behandlet og enstemmig tiltrådt av tillitsmannsutvalget ved Borregaard.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales. Forbundsstyret er av den prinsipielle oppfatning at alle forhandlinger må føres forbundsvis — og at den taktikk som skal følges ved tariffrevisjoner — bør bestemmes av det respektive forbund. Kongressen bør bare ta stilling til saker av generell karakter.

Nr. 240

Avd. 77, Samhold, Borregaard, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge krever lik arbeidstid for alle lønns-mottakere gjennomført ved lov.»

Motivering:

Med vår moderne tids automasjon og rasjonalisering og dermed økt belastning på arbeiderne — må kravet om lik arbeidstid for alle gjennomføres ved lov.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret foreslår forslaget oversendt Sekretariatet.

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 241

«Med visse mellomrom blir spørsmålet om å sløyfe enkelte av helgedagene reist. Og spørsmålet har vel også blitt aktualisert på grunn av 4-ukersferien.

Vi vil henstille til Kongressen at den pålegger LO's ledelse at de bestemt tar avstand fra eventuelle forslag i denne retning.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslaget.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Halden Reiseeffekt- og Porteføljeforening, foreslår:

Nr. 242

«Overtidsarbeid som skal innskrenkes til det minst mulige skal avspaseres.»

Motivering:

Da vi har foreslått at arbeidstiden skal nedsettes til 40 timers uke, finner vi det naturlig at overtidarbeid helt bør avskaffes. Må arbeid utføres på overtid, foreslår vi denne tid avspasert på følgende måte:

Overtid opparbeidet i tiden 1. januar til ferien, avspaseres etter ferien. Overtid fra ferien til 31. desember, avspaseres etter 1. januar påfølgende år. Opptjent lønn for overtid utbetales ved avspaseringen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales, da forslaget ikke kan gjennomføres generelt.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Gardermoen og omegns Tjenestemannslag foreslår:

Nr. 243

«Forslag om at likelønnsprinsippet blir fulgt i alle lønnsgrupper.»

Motivering:

Så vidt en kjenner til, er det i prinsippet vedtatt at det skal være lik lønn for likt arbeid, enten det er kvinner eller menn som utfører arbeidet.

Det forslagsstilleren imidlertid mener, er at det bør kunne bli noenlunde mer like lønninger for de forskjellige yrkesgrupper.

Et typisk eksempel for de som arbeider i Forsvaret:

En depotarbeiderske er i dag lønnet ganske vesentlig bedre enn en rengjøringskvinne på timelønn. En går ut fra at arbeidet som rengjøringskvinnen utfører er like viktig, og kanskje vel så anstrengende som det arbeid depotarbeidersken utfører.

En kunne sikkert nevne flere eksempler, men en går ut fra at NTL ut av dette forstår hva det menes med forslaget.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner ikke uten videre å kunne slutte seg til forslaget, idet dette øyensynlig bygger på en misforståelse av begrepet «likelønnsprinsippet».

Det problemet som avdelingen mener bør tas opp til løsning, er et typisk tariffspørsmål som må tas opp i samband med de enkelte tariffrevisjoner og søkes løst der.

Nr. 244 *Fra avd. 102—42 av Yrkesskolenes Landsforening, foreligger følgende forslag:*

«Ved framtidige indeksoppgjør eller lønnsoppgjør, som er en kompensasjon for prisstigning (dyrtidstillegg), gis likt tillegg for samtlige lønnsklasser i lønnsregulativet.»

B e g r u n n e l s e:

Avd. 102—42 begrunner sitt forslag med at den nåværende ordning med prosentvise tillegg i lønnen er urettferdig, især da for de laveste lønnsklasser. Dette gjelder særlig for rene indeks- og dyrtidstillegg, da prisstigning på matvarer, klær og sko etc. ikke følger lønnsklassene, men er den samme for alle.

Uravstemningen ved siste lønnsoppgjør skulle klart vise at det var en god del misnøye med dette oppgjør. *Av de stemmeberettigede innen Statstjenestemannskartellet stemte over 11 000 nei.* Dette skulle tyde på at mange er meget misfornøyde med den nåværende prosentvise ordning.

Da Statstjenestemannskartellet er den klart største organisasjon av statstjenestemenn, finner vår avdeling det riktig at Kartellet tar opp til nøye overveielse dette forslag for å arbeide mot mer rettferdige lønns- og indeksoppgjør i framtiden.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret i NTL finner ikke uten videre å kunne slutte seg til forslaget. Organisasjonene bør ikke bindes til et bestemt generelt prinsipp, men ha anledning til, i den enkelte situasjon, å vurdere retningslinjene for lønnsoppgjørene.

NORSK TREINDSTRIARBEIDERFORBUND

Moi Trearbeiderforening foreslår:

Nr. 245

«Moi Trearbeiderforening vil overfor LO's kongress på det sterkeste påpeke de lønnsforhold våre medlemmer arbeider under. Det må være klart at møbeloverenskomstens normallønn gir for fullt årsverk mellom kr. 13 000.00 og kr. 14 000.00 og at ingen gjennomsnittsfamilie kan få en slik lønn til å gi et normalt levesett.

Vi vil også presisere at det er lite holdbart og i det lange løp samfunsskadelig at arbeidere år etter år skal subsidiere underskuddsbedrifter med en slett og sovende ledelse. Det synes å være et faktum i de distrikter hvor det ikke er konkurranse om arbeidskraften.

Det må være et ufravikelig krav at med normal arbeidsinnsats må en kunne ha rett til en rimelig levestandard. Enten må minstelønns-satsene og normallønns-satsene heves til et rimelig nivå, eller en må finne fram til andre grunnlag å basere de kommende tariffrevisjoner på.

Vi tror at en trygt kan si at under den nåværende form for tariffrevisjoner, har NAF hatt mulighet til å ta bedre vare på sine medlemmers interesser enn LO og Norsk Treindustriarbeiderforbund har kunnet gjøre for sine.

Vi tror at det burde gå an å finne fram til et mer reelt grunnlag å

basere de kommende tarifforhandlinger på, f. eks. på grunnlag av hva det koster i kroner for en indeksfamilie å ha en forsvarlig levestandard.

En burde med andre ord kunne legge behovet til grunn ved hjelp av statistiske tall og oppgaver. Dette ville være mer reelt enn å legge betalingsevnen til underskuddsbedrifter til grunn, bedrifter som faktisk bare kan drive på grunn av at det ikke er konkurranse om arbeidskraften.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forslaget går til Kongressen uten anbefaling fra forbundsstyret.

Nr. 246   *Nesjestranda og Vågane Trearbeiderforening foreslår:*

«Ved kommende tariffrevisjoner må det prøvast å få opp dei som står på tariffens timelønn.

Dei vert liggjande ein god del under gjennomsnittet for industrien som heilhet.

Me krev også at den lønnsmessige klasseforskjell mellom arbeidarar og enkelte grupper tjenestemenn vert mindre og ikkje større som det hev vorte etter dei siste lønnsoppgjøra.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forslaget går til Kongressen, idet forbundsstyret gir sin tilslutning til den solidariske linje som kommer til uttrykk i forslaget.

Nr. 247   **KRAGERØ FAGLIGE SAMORGANISASJON** foreslår:

«Da det ved siste tariffrevisjon var enkelte forbund tilsluttet LO som fikk prosentvise lønnstillegg, vil vi si fra at vi finner dette uheldig og i strid med den lønnspolitikk som er anerkjent som riktig.

Vi forlanger at LO ved framtidige tariffrevisjoner vil sørge for at alle forbund får oppgjør etter samme retningslinjer.»

Nr. 248   **NARVIK OG ANKENES FAGLIGE SAMORGANISASJON** foreslår:

Priser og lønninger.

«Narvik og Ankenes faglige Samorganisasjon støtter kravet om forbundsvise tariffoppgjør. LO må bruke sin innflytelse for å stoppe prisstigningen, slik at framtidige lønnsoppgjør resulterer i reallønnsfor-

bedring. For øvrig mener vi at LO må nedsette en komité som får i oppdrag å utrede og finne fram til former for pris- og lønnsoppgjør som sikrer en stabil øking av levestandarden. Herunder bør vårt tariffsystem vurderes.»

c) Arbeidstiden — bl. a. for skiftarbeidere.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Avd. 19, Porsgrunn, foreslår:

Nr. 249

«Avd. 19 av NFATF vil overfor Kongressen fremme krav om at arbeidstakere med diskontinuerlig skift får sin arbeidstid redusert tilsvarende det andre arbeidstakere har fått ved tidligere tariffrevisjoner.»

Forbundsstyret uttaler:

Forbundsstyret er enig i de synspunkter som kommer fram i forslaget og anbefaler at Kongressen går inn for at arbeidstiden ved diskontinuerlig skiftarbeid blir redusert.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 190, Nøsted Bruk Fagforening, Drammen, foreslår:

Nr. 250

Skiftarbeiderne.

«Vi ønsker å få våre arbeidsforhold opp på lik linje med dagarbeid. Vi kritiserer sterkt LO for den måten de har ivaretatt skiftarbeidernes interesser ved de senere tariffoppgjør. Det er ikke tvil om at skiftarbeidernes krav er holdt tilbake ved siste lønnsoppgjør. Vi nevner bl. a. overtidsbetalingen. Hvorfor skal ikke en skiftarbeider ha 100 prosent før etter kl. 18.00 på lørdager? Dagarbeidere har 100 prosent etter kl. 13.00. Hvorfor skal ikke skiftarbeideren ha overtid for den tid han arbeider for meget? Arbeidervernloven sier at ingen skal ha lenger arbeidstid enn 45 timers uke. Skiftarbeidere har 46% timer. Vi krever at arbeidstiden skal være som loven tilsier oss. Alt arbeid ut over denne tid er overtid, og skal betales som overtid. Videre kritiserer vi sterkt den måten som våre overtidsakkorder ble holdt tilbake ved siste lønnsoppgjør.

Det skulle vel være en alminnelig mening at når timelønnen for de lavtlønte steg med 20 + 15 øre, tilsammen 35 øre pr. time, så skulle vel overtidsakkordene for de lavtlønte skiftarbeidere stige tilsvarende.

Er en akkord beregnet til å kreve 8 timers arbeid, så skulle det vel være naturlig at akkorden steg deretter. Derimot presterer LO å godta at kroneakkorder skal stå uforandret. I vårt samfunn bor en gruppe mennesker som er skiftarbeidere og fagorganiserte arbeidere og som krever av LO at de nå må gjøre alt hva de kan for å rette på disse feilgrep. Det er også krav om at det ved kommende tariff-revisjoner må føres forbundsvise forhandlinger.»

Forbundsstyrets innstilling:

Oversendes det kommende sekretariat til vurdering ved tariff-revisjonen.

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 251 «Avdelingen understreker LO's prinsipielle krav om gjennomføring av 40 timers arbeidsuke med full lønnskompensasjon.»

Nr. 252 Subsidiært:

«Det fremmes krav ved første tariffrevisjon om gjennomføring av 42½ timers arbeidsuke fordelt på ukens 5 første dager med full lønnskompensasjon.»

Nr. 253 *Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen, foreslår:*
(Samme forslag som fra avd. 311, Bergen.)

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 254 «Kongressen pålegger Sekretariatet snarest å ta opp forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening og de statlige myndigheter med sikte på gjennomføring av 40 timers arbeidsuke med full lønnskompensasjon ved tariffrevisjonen 1966.»

Nr. 255 Subsidiært:

«40 timers arbeidsuke gjennomføres i to etapper innen utløpet av 1967. 42½ timers arbeidsuke gjennomføres ved tariffrevisjonen i 1966 og 40 timers arbeidsuke gjennomføres innen utløpet av 1967.»

Motivering:

I september måned 1953 rettet Landsorganisasjonen en henvendelse til Kommunal- og arbeidsdepartementet om å sette ned en komité for å utrede spørsmålet om 40 timers arbeidsuke.

Arbeidskomitéens innstilling, som først kom i 1957, var imidlertid på 45 timers arbeidsuke. Dette var vel ikke forutsetningen for Landsorganisasjonens henvendelse. Det skulle imidlertid nå ikke være noen grunn til å utsette gjennomføringen av 40 timers arbeidsuke.

I henhold til produksjonsøkingen etter gjennomføringen av 45 timers arbeidsuke, skulle det ikke være noen betenkeligheter ved å gjennomføre 40 timers arbeidsuke.

For øvrig vil vi henvide til ILO, Den internasjonale arbeidsorganisasjon, som med tilslutning både fra arbeidernes og arbeidsgivernes representanter har vedtatt en anbefaling om nedsettelse av arbeidstiden til 40 timers arbeidsuke.

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 256

«Vi foreslår at Kongressen tilrår samtlige fagforbund ved kommende tariffrevisjon å fremme krav om ca. 40 timers arbeidsuke (5 dagers uke med fri hver lørdag).

Det ville også være ønskelig med ensartet arbeidstid for alle grupper i vårt samfunn.»

Motivering:

De tekniske framsteg og den maskinelle utvikling i arbeidslivet fremmer en sterk øking i produksjonen som gjør det berettiget å nedsette arbeidstiden.

Avd. 442, Glassmestersvennenes Forening, Trondheim, foreslår

Nr. 257

«Vi foreslår at Kongressen tilrår samtlige fagforbund ved kommende tariffrevisjon å fremme krav om 40 timers arbeidsuke (5 dagers uke med fri hver lørdag).»

Motivering:

De tekniske framsteg og den maskinelle utvikling i arbeidslivet fremmer en sterk øking i produksjonen som gjør det berettiget å nedsette arbeidstiden.

Nr. 258 *Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:*

«Kongressen understreker LO's prinsipielle krav om gjennomføring av 40 timers uke med full lønnskompensasjon.»

Nr. 259 *Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres forening, foreslår:*

«Kongressen ber LO påskynne utredningen om ytterligere arbeidstidsnedsettelse, slik at denne kan foreligge til neste tariffrevisjon.»

Motivering:

Nedsettelse av arbeidstiden til 45 timers uke forutsatte at spørsmålet om en ytterligere reduksjon av arbeidstiden skulle reises så snart eventuelle tilpassingsvansker i samband med denne var overvunnet, og de internasjonale og nasjonale forhold gjorde dette mulig.

Nr. 260 *Forbundsstyrets innstilling:*

De foreliggende forslag oversendes det kommende sekretariat til vurdering ved tariffrevisjonen.

Forbundsstyret ber Landsorganisasjonen påskynne utredning om en ytterligere arbeidstidsforkortelse.

Når det gjelder arbeidstidsforkortelsen viser forbundsstyret for øvrig til vedtak på forbundets landsmøte i 1959 sålydende:

«Landsmøtet fornyer og understreker det prinsipielle mål om gjennomføring av 40 timers arbeidsuke med full kompensasjon.

Landsmøtet pålegger forbundsstyret — i samarbeid med LO — å arbeide videre med arbeidstidsforkortelsen. I forbindelse hermed må det til enhver tid, ut fra den produksjonsøking som foreligger og som gir grunnlag for høyere levestandard, overveies om vår andel skal tas ut i form av kortere arbeidstid eller i reallønnsstigning. Ved eventuell arbeidstidsforkortelse må hele den økonomiske situasjon vurderes slik at kravene er realistiske, idet forkortelsen må skje uten at levestandarden senkes.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 4, Oslo, foreslår:

Nr. 261

«Fagkongressen fatter vedtak om ved tariffrevisjonen 1966 å gå inn for gjennomføring av 40 timers uke for skiftarbeiderne så vel ved helkontinuerlig som ikke-helkontinuerlig skift.»

Motivering:

Den tekniske utvikling fører med seg dyrere og mer kompliserte maskiner og utstyr som krever full utnyttelse og kjøring på skift. Med den arbeidstiden skiftarbeiderne har i dag, viser det seg vanskelig å få folk til å arbeide skift. Denne motviljen mot skiftarbeid ble markert sterkere etter at vi fikk 45 timers uke og fri annen hver lørdag for normaltidsarbeiderne. Skiftarbeid medfører også en unormal døgnrytme som er til stor ulempe for mange. Dette forholdet kan bare rettes opp med kortere arbeidstid, slik at de som arbeider skift får 5 dagers uke med full kompensasjon.

Avd. 102, Stavanger, foreslår:

Nr. 262

«Arbeidere i helkontinuerlig skift skal ha 100 prosent på sine helgevakter.»

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til vår innstilling under dagsordenens punkt 5 b — Fagorganisasjonens tariffpolitikk.

Avd. 1, Oslo (klubben ved Oslo Sveisebedrift), foreslår:

Nr. 263

«Kongressen tar opp spørsmålet om forkortelse av arbeidstiden.»

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

Nr. 264

«40 timers arbeidsuke i industrien.»

Motivering:

Vi viser til at store grupper i samfunnet har betydelig kortere arbeidstid enn produksjonsarbeiderne i industrien, og mener målet må være likestilling også på dette området. Vi vil sam-

tidig peke på den betydelige øking i produksjonen som har funnet sted, og derav økt krav til innsats og intensitet, som gjør kortere arbeidstid nødvendig for å kunne motstå det stadig økende press på den enkelte arbeider.

Nr. 265   *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*

«På bakgrunn av den tekniske og den økonomiske utvikling i vår tid, mener vi LO's kongress må kreve 40-timersuken gjennomført så hurtig som mulig. Vi mener at 40 timers uke vil være et viktig bidrag i kampen for å opprettholde full sysselsetting.»

Motivering:

Vi ser at i de land hvor arbeiderklassen ikke har maktet å presse arbeidstiden ned i et riktig forhold til hva den tekniske og økonomiske utvikling tilsier, der har automasjonen og rasjonaliseringen, i stedet for velstand og lykke, brakt arbeiderklassen arbeidsledighet og usikkerhet for morgendagen.

Nr. 266   *Avd. 38, Kristiansand, foreslår:*

Arbeidstidsforkortelse.

«Landsorganisasjonen må snarest overfor de rette instanser fremme kravet om en ytterligere forkortelse av arbeidstiden.»

Motivering:

I en tid med stadig øking av produksjon og produktivitet og bedring av produksjonsmidlene, anser vi kravet både riktig og rimelig. Særlig når «automasjonen» innordnes i norsk produksjonsliv for alvor, må en arbeidstidsforkortelse komme som en nødvendighet for opprettholdelsen av full sysselsetting. Dette var jo også et problem som den britiske LO-kongressen hadde som én av sine hovedposter høsten 1964.

Nr. 267   *Avd. 50, Horten (klubben ved Marinens Hovedverft), foreslår:*

«Klubbstyret ved MHV oppfordrer LO-kongressen 1965 å ta med i sitt arbeidsprogram i kommende periode, å søke gjennomført 40 timers arbeidsuke.

Videre oppfordrer vi LO-kongressen til å søke gjennomført ved lov eller tariffavtale full lønn under sykdom.

Vi tillater oss å håpe på at disse forslag blir positivt behandlet i avdelingsstyret.»

Avd. 65, Kristiansund, foreslår:

Nr. 268

«Innføring av 40 timers uke ved lov.»

Avd. 98, Skien, foreslår:

Nr. 269

«Kongressen må fatte positive vedtak om generell arbeidstidsforkortelse for alle med over 40 timers arbeidsuke. Dette må kunne gjennomføres i kommende kongressperiode.»

Motivering:

På bakgrunn av den produksjonsøkning som har funnet sted i den siste 5-årsperiode og analyser som er for de kommende år, mener vi at tiden er inne for en ny arbeidstidsforkortelse. Alle bør nyte godt av den utvikling og automatisering som skjer i samfunnet.

Avd. 102, Stavanger, foreslår:

Nr. 270

«Reduksjon av arbeidstiden til 40 timers uke.»

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

Nr. 271

«Kongressen pålegger Sekretariatet snarest å ta opp med NAF og Regjeringen kravet om nedsettelse av arbeidstiden, først og fremst for skiftarbeidere.»

Motivering:

Stort sett fikk ikke skiftarbeiderne noen arbeidstidsforkortelse ved innføringen av 45 timers uke, da de jo fortsatt må oppholde seg samme timetall på arbeidsplassen som før. For øvrig mener vi at kravet om 40 timers arbeidsuke må reises for fullt på bakgrunn av den tekniske framgang og rasjonalisering.

Forbundsstyrets innstilling:

Når det gjelder kortere arbeidstid, henviser vi til den av departementet nedsatte komité som utreder spørsmålet om en generell arbeidstidsforkortelse. Vi vil henstille til LO om å rette en henvendelse til departementet, slik at dette arbeid blir påskyndet mes mulig.

NORSK JERNBANEFORBUND

- Nr. 272   *Statsbanenes Verkstedforening, Trondheim, av NJF, foreslår:*
«40 timers arbeidsuke gjennomføres i kongressperioden.»

Motivering:

Rasjonalisering og sterk arbeidsintensitet har lagt grunnlag for en ytterligere forkortelse av arbeidstiden. Arbeiderne bør få en del av sin andel i den produksjonsøkning som har funnet sted i form av kortere arbeidstid, med full kompensasjon.

- Nr. 273   *Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, av NJF, foreslår:*
«Alle krefter settes inn for å få gjennomført 40 timers uke.»

Motivering:

Norsk Jernbaneforbunds 48. landsmøte ga klarsignal for krav om kortere arbeidstid. Det stadig økende arbeidspress og ansvar for den enkelte samt rasjonaliseringen bør nå gi seg utslag til arbeidstakernes fordel.

- Nr. 274   *Håndverkernes Landsråd av NJF foreslår:*
«Det må fortsatt arbeides med en forkortelse av arbeidstiden og gjennomføring av 5 dagers uke (40 timer pr. uke).»

Forbundets landsstyre uttaler:

Forslagene tiltres.

«Det nedsettes et utvalg til å se nærmere på skiftarbeidernes/turnusarbeidernes sosiale forhold m. h. t. arbeidsordninger, lørdagsfriordninger og ferieordninger, slik at tiltak kan treffes for at denne gruppe arbeidstakere ikke blir liggende etter i den sosiale utvikling.»

B e g r u n n e l s e:

Utviklingen tenderer i retning av utvidet bruk av skiftarbeid. Skiftarbeiderne utgjør i dag en minoritetsgruppe i fagbevegelsen. Det kan konstateres at denne minoritetsgruppe ikke har fått tatt del i den sosiale utvikling på linje med andre arbeidstakere.

Forbundets landsstyre uttaler:

Forslaget peker på et problem som landsstyret er enig i bør undersøkes nærmere. Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Odda Arbeiderforening, foreslår:

«Kongressen vedtar at LO i den neste tariffrevisjon skal gjennomføre forkortelse av arbeidstiden til 40 timer pr. uke med full kompensasjon.»

M o t i v e r i n g:

I arbeidslivet blir arbeiderne stadig pålagt å utføre større arbeidsoppgaver, samtidig som nye maskiner tas i bruk og nye metoder innføres, og som et resultat av dette får vi bl. a. en produksjonsøking. Det blir også et stadig stigende psykisk press på arbeiderne, så menneskelig sett er det riktig å sette ned arbeidstiden. Et økonomisk problem er det ikke, da en stadig har økende produksjon. Og ved kortere arbeidstid avverger en arbeidsløse ved at det blir flere arbeidstakere.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er kjent med at det er nedsatt en komité når det gjelder forkortelse av arbeidstiden. Da fagorganisasjonen også er representert i denne komitéen, forutsetter man at de forslag som omfatter forkortelse av arbeidstiden blir oversendt disse komitémedlemmer.

- Nr. 277   *Avd. 19, Hydroarbeidernes Fagforening, Notodden, foreslår:*
«Kortere arbeidstid for 2-skiftarbeidere og lørdagsfri for 2-skiftarbeidere og for de bedrifter som ikke har det.»

Motivering:

Grunnlaget for at denne sak ønskes tatt opp på Kongressen er som vi alle vet at 2-skiftarbeiderne er blitt forbigått ved forrige tariffrevisjon og også ved årets tariffrevisjon. Det er vel kjent for alle at de ble lovet kortere arbeidstid med lørdagsfri, men det uteble.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 5.

- Nr. 278   *Avd. 22, Trondhjems Kjem. Industriarbeiderforening, foreslår:*
«Vår avdeling foreslår at det gjennomføres frilørdagsordning i all industri uten at det går ut over den forlengede ferie som begynner å virke fra ferieåret 1965.»

Motivering:

De fleste bedrifter har i dag gjennomført frilørdagsordning med fri annenhver lørdag.

Dette er en sak som må gjennomføres ved alle bedrifter.

Vi mener at det er bevist at ordningen kan gjennomføres uten at det har gått ut over produksjonen.

Forbundsstyrets innstilling:

Lørdagsfri må tilpasses de til enhver tid eksisterende forhold på den enkelte arbeidsplass, på den enkelte bedrift — og vil derfor være et spørsmål som løses på det stedlige plan mellom partene.

Avd. 22, Trondhjems Kjem. Industriarbeiderforening, foreslår: Nr. 279

«Vår avdeling foreslår at 40 timers arbeidsuke gjennomføres for alle arbeidstakere som har skiftarbeid, heri innbefattet 2-skiftarbeid med full kompensasjon.»

Motivering:

Dette var et spørsmål som ble reist på Kongressen i 1961, og vi mener at tiden nå er inne til å reise dette spørsmål for de som har uregelmessig arbeidstid. Vi tror at vi med sikkerhet kan si at det produksjonsmessige volum har steget betydelig etter gjennomføring av 45 timers uke, slik at det ikke skulle være noe til hinder for at man tok dette opp til diskusjon.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 5.

Avd. 40, Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening, foreslår: Nr. 280

«40 timers arbeidsuke. 5 dager pr. uke.»

Motivering:

På grunn av den store økonomiske vekst som har funnet sted i vårt samfunn, mener vi at tiden er inne for å få gjennomført 40 timers arbeidsuke.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 5.

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår: H 281

«Fagkongressen gir Representantskapet i oppdrag å løse spørsmålet om generell forkortelse av arbeidstiden i kongressperioden.»

Motivering:

Vi er av den oppfatning at hvis man i den nærmeste framtid skal ha noen som helst mulighet for å skaffe arbeidsplasser for den ungdom som etter hvert melder seg på arbeidsmarkedet, må spørsmålet om arbeidstidsforkortelse løses i nær framtid.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 5.

Nr. 282

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:

«Fagkongressen fatter vedtak om at arbeidstidsforkortelse for 2-skift og døgnkontinuerlig 3-skift gjennomføres ved første tariffrevisjon.»

Motivering:

Spørsmålet om arbeidstidsforkortelse for 2-skift og døgnkontinuerlig 3-skiftarbeid har vært med i Sekretariatets opplegg ved flere tariffrevisjoner, uten at dette har ført fram. Vi er derfor av den oppfatning at arbeidstidsforkortelse først og fremst må komme 2-skift og døgnkontinuerlige 3-skiftarbeidere til gode.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 5.

Nr. 283

Avd. 112, Esso-arbeidernes Fagforening, foreslår:

«Esso-arbeidernes Fagforening foreslår for Kongressen at det tas stilling til 36 timers arbeidsuke for skiftarbeidere og 40 timers arbeidsuke for dagarbeidere.»

Motivering:

Ved automasjon ved bedriftene øker produksjonen, men arbeidsstyrkene kan settes ned. Ved kortere arbeidstid kan arbeidsstyrkene beholdes tross automasjon, og arbeidsledighet kan unngås.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 5.

NORSK KJØTTINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 284

Oslo Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:

«Fagkongressen pålegger Landsorganisasjonen i Norge å arbeide for gjennomføring av 5 dagers arbeidsuke.»

Motivering:

5 dagers arbeidsuke er jo på frivillig basis gjennomført på mange bedrifter. Erfaringen fra disse viser at denne ordning er tilfredsstillende.

Vi håper samtidig at dette skal danne opptakten til at også vårt skolevesen må gå til denne omlegging, slik at også de som har skolebarn kan få fullt utbytte av frilørdagene.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltrer forslaget.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Oslo Sporveisarbeideres Forening foreslår:

Nr. 285

«Foreningen ser det som den absolutt viktigste sak å gjennomføre forkortelse av arbeidstiden, slik at en kommer fram til samme arbeidstid for arbeidere og funksjonærer.

Foreningen viser til forbundets vedtekter § 2 «Formål», punkt 3, hvor det heter: «Å gå aktivt inn for gjennomføring av kortere arbeidstid med sikte på like forhold for arbeidere og funksjonærer. Forbundet skal foruten gjennom egne tiltak, også gjøre sin innflytelse gjeldende i LO for å søke å oppnå dette snarest.»

Foreningen mener at dette er den mest sentrale oppgaven i dag, og vi håper at LO's kongress fatter et positivt vedtak i den retning. Hvis saken ikke løses ved de første ordinære forhandlinger mellom LO og NAF, ber vi om at fagbevegelsens tillitsmenn tar saken opp i Stortinget, og at den løses ad politisk vei snarest.»

Forbundsstyrets vedtak:

Nr. 286

Forslaget oversendes LO's sekretariat til vurdering ved kommende tariffrevisjoner.

Sarpsborg kommunale Arbeiderforening foreslår:

Nr. 287

«Foreningen vil foreslå for Fagkongressen at Landsorganisasjonen krever av Stortinget at 40-timersuken gjennomføres ved lov.»

Motivering:

Som kjent ble 48-timersuken gjennomført ved lov av Stortinget 11. juli 1919.

I 1959 ble 45-timersuken gjennomført. Det tok hele 40 år for å redusere arbeidstiden fra 48 til 45 timer.

Tiden skulle nå, med den rivende tekniske utvikling og et større arbeidspress på arbeiderne, være inne til å gjennomføre 40-timersuken. Også av hensyn til den stigende arbeidsløshet synes kravet å være rimelig og samfunnsmessig riktig.

Nr. 288

Forbundsstyrets vedtak:

Forslaget oversendes LO's sekretariat til vurdering ved kommende tariffrevisjoner.

Nr. 289

Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:

«40 timers arbeidsuke fordelt på 5 dager med full kompensasjon gjennomføres snarest.»

Motivering:

De fleste siviliserte land har nå gjennomført kortere arbeidstid. Den reduksjon av arbeidstiden vi fikk, har vist at produksjonen likevel har økt. Vi er av den mening at 40 timers arbeidsuke skulle ha vært gjennomført før 4 ukers ferie, da denne ordningen ikke retter på den diskriminerende skilnad som det er mellom arbeidstiden for funksjonærer og vanlige kroppsarbeidere. Vi viser også til Den Frie Faglige Internasjonales krav av 17.—19. september 1964.

Nr. 290

Forbundsstyrets vedtak:

Forslaget oversendes LO's sekretariat til vurdering ved kommende tariffrevisjoner.

Nr. 291

Narvik kommunale Fagforening foreslår:

«Arbeidstiden må senkes i et hurtigere tempo enn det som skjer i dag.

Det er årrekker siden 8-timersdagen ble gjennomført og til den siste senkingen på 3 timer i uken. Vi må derfor ikke la det gå for lang tid til neste gang.»

Forbundsstyrets vedtak:

Nr. 292

Forslaget oversendes LO's sekretariat til vurdering ved kommende tariffrevisjoner.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 293

«LO må sette all sin styrke inn på gjennomføringen av en kortere arbeidstid. I første omgang bør arbeidstiden reduseres til 40 timer pr. uke.»

Motivering:

I land etter land er nå 40 timers arbeidsuke gjennomført. I den tidsepoke vi nå lever i, med stadig rasjonalisering og nye metoder i arbeidsoperasjoner, er det tvingende nødvendig at arbeidstiden blir redusert, ellers er vi redde for at rasjonaliseringen vil forårsake en stadig større arbeidsledighet.

Forbundsstyret tiltrer forslaget og viser til LO's kongressvedtak av 1961.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 22, Skien, foreslår:

Nr. 294

«Vil fremme forslag for Kongressen at tiden nå må være inne til at skiftarbeiderne får sin arbeidstid satt ned til 40 timer pr. uke, der hvor disse har mer arbeidstimer enn 40 timer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 295

Oversendes det nye sekretariat og tas opp under hovedforhandlingene.

Avd. 44, Lillehammer, foreslår:

Nr. 296

«Da det går over til lørdagsfri for de fleste arbeidsgrupper, setter vi fram forslag om at bakere og konditorer kommer i samme stilling.»

Nr. 297   *Forbundsstyrets innstilling:*
Forslaget oversendes forhandlingsutvalget for bakere og konditorer.

Nr. 298   *Avd. 406, Stavanger, foreslår:*
«Ved kommende tariffrevisjon reises kravet om 40 timers uke og 5 dagers arbeidsuke.»

Motivering:

Forkortelse av arbeidstiden må skje i trinn med den tekniske utvikling.

5 dagers arbeidsuke er med hell gjennomført for en stor del i industrien, og vi mener at tiden nå er inne for å få en generell gjennomføring av 5 dagers arbeidsuke.

Nr. 299   *Forbundsstyrets innstilling:*
Oversendes det nye sekretariat.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 300   *Avd. 6, Papirarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:*
«Arbeidstiden nedsettes til 40 timer for helkontinuerlig arbeid — og 42 timer for de øvrige arbeidere.»

Nr. 301   *Avd. 10, Klosterfossen, Skien, foreslår:*
«40 timers uke med kompensasjon for forkortelsen.»

Nr. 302   *Avd. 13, Supralarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:*
«Arbeidstiden for arbeidere i helkontinuerlig skift nedsettes til 40 timers uke.»

Motivering:

Kongressen pålegger myndighetene at arbeidstiden ordnes ved lov og trer i kraft før tariffperioden 1966.

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår: Nr. 303
«Landsorganisasjonen må med all sin styrke gå inn for gjennomføringen av 40 timers uke.»

Avd. 48, Tofte Fagforening, foreslår: Nr. 304
«Tofte Fagforening er av den formening at tiden nå burde være inne for en ytterligere nedskjæring av arbeidstiden.
Det foreslås følgende forslag:

For arbeidere i helkontinuerlig skift — 40 timer pr. uke.

For døgnkontinuerlig skift — 2-skiftarbeidere, dagarbeidere og de som ellers måtte ha 45 timers uke i dag, foreslås arbeidstiden satt til 42½ timers uke.»

Motivering:

Det har nå i flere år foregått et omfattende moderniserings- og rasjonaliseringsarbeid rundt på de forskjellige arbeidsplasser, noe som arbeiderne også har ment har vært nødvendig og riktig, til tross for at dette som oftest har betydd økt arbeidspress og færre arbeidere.

Resultatene av dette viser seg nå i en vesentlig produksjonsøkning, og utbyttet av dette bør komme arbeiderne til gode i form av kortere arbeidstid.

Avd. 54, Follum Bruks Arbeiderforening, foreslår: Nr. 305
«40 timers uke for helkontinuerlig drift.»

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår: Nr. 306
«Det fremmes krav ved første tariffoppgjør om gjennomføring av arbeidstidsforkortelse også for arbeidere i helkontinuerlig i skift og dagarbeidere.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslagene, men kravet om kortere arbeidstid fremmes i samråd med Landsorganisasjonen i Norge.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND

Nr. 307

Avd. 40, Halden Reiseeffekt- og Porteføljeforening, foreslår:
«Arbeidstiden nedsettes til 40 timer i uken.»

Motivering:

Ser man på den store produksjonsøking som har funnet sted etter at 45 timers arbeidsuke ble fastsatt ved lov, skulle vel tiden nå være inne til å kreve 40 timers arbeidsuke innført. Full kompensasjon for nedsettelsen må være et selvfølgelig krav.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

Nr. 308

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND foreslår:

«Kongressen vil henstille til det nye sekretariat å rette en henvendelse til departementet om at den nedsatte komité som utreder spørsmålet om en generell arbeidstidsforkortelse, påskynner sitt arbeid mest mulig.»

NORSK TEKSTILARBEIDERFORBUND

Nr. 309

Dale Tekstilarbeiderforening foreslår:

«Kongressen gjør vedtak om å gå inn for en løsning av 40 timers arbeidsuke i kommende kongressperiode.»

Begrunnelse:

Det er en utbredt oppfatning blant arbeiderne at arbeidstiden er moden til forkortelse. Vi mener at det er viktig at Kongressen ser med det største alvor på dette, da det er én av de saker som vil skaffe den faglige arbeiderbevegelse en nødvendig stimulan i det videre arbeid framover.

Forbundsstyret

viser til LO's krav ved tariffrevisjonen 1964 om nedsettelse av arbeidstiden. Forbundsstyret mener at dette krav må gjentas ved neste tariffrevisjon og at spørsmålet om nedsettelse av arbeidstiden for skiftarbeidere bør vies den største oppmerksomhet.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nesjestranda og Vågane Trearbeiderforening foreslår:

Nr. 310

«Me vil foreslå at arbeidstida vert nedsett til 40 timar for veka so snart det let seg gjera. Me meiner at vanlege arbeidsfolk er under so hardt press at det kan ikkje vere noko urimelig krav.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forbundsstyret anbefaler forslaget.

ARENDALE FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 311

«Arendal faglige Samorganisasjon mener tiden er inne til en forkortelse av arbeidstiden, og vi foreslår følgende: LO's sekretariat setter makt bak arbeidet med forkortelse av arbeidstiden til 40 timers uke.»

FAUSKE FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 312

«Arbeidstidsforkortelse: 40 timers uke må nå gjennomføres.»

Motivering:

Den produksjonsøking som har foregått i mange år nå og som fremdeles vedvarer, skulle være et godt grunnlag for å sette i verk forkortelsen av arbeidstiden til 40 timer.

Tiden er etter vårt skjønn inne til at arbeiderne må få sin rettmessige del av velstandsutviklingen.

NARVIK OG ANKENES FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 313

«Narvik og Ankenes faglige samorganisasjon støtter LO's og DNA's målsetting om gjennomføring av 40-timersuken.

Det må tas sikte på en hurtig løysning av spørsmålet.

Første trinn må tas ved tariffrevisjonen 1966.

Dersom saken ikke kan løses forhandlingsveien, må den søkes løst på det politiske plan.»

Nr. 314 SKIEN FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«40 timers uke med kompensasjon for forkortelsen.»

Nr. 315 STAVANGER OG OMEGNS FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Ved kommende tariffrevisjon reises kravet om 40 timers uke og 5 dagers arbeidsuke.»

Motivering:

Forkortelse av arbeidstiden må skje i trinn med den tekniske utvikling.

5 dagers arbeidsuke er med hell gjennomført for en stor del i industrien, og vi mener at tiden nå er inne for å få en generell gjennomføring av 5 dagers arbeidsuke.

Nr. 316 STORD OG OMEGNS FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

40 timers arbeidsuke.

«Møtet behandlet også den ukentlige arbeidstid, og stiller krav om at 40 timers uke må gjennomføres snarest.»

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

c) Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.

Kap. 1.

Organisasjonsretten.

§ 1.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 317 *Avd. 213, Tromsø Arbeidsmandsforening*, foreslår:

«Vi støtter Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbunds forslag om tariffestet organisasjonsplikt.»

Motivering:

Vi finner det i lengden usmakelig at demokratiet skal være skalkeskjul for alle dem som bak fagorganisasjonens rygg nyter de samme goder som de fagorganiserte uten å yte noe selv for å oppnå disse.

Vel, det er så, ansiennitetsprinsippet har fratatt arbeidsgiverne retten til å skalte med arbeidstakerne etter luneinnfall. Men dette har fagorganisasjonen kjempet igjennom. Arbeidsgiverne kan i dag ikke i demokratiets navn påberope seg sin rett til å oppsi noen.

Avd. 157, Skorovas Fagforening, foreslår:

Nr. 318

«Vi henstiller til forbundsstyret å støtte opp om Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbunds forslag (organisasjonsplikt) på den forestående fagkongress.

Ser helst det blir en løsning i nær forståelse med arbeidsgiverne.»

Avd. 53, Nordens Klippe, foreslår:

Nr. 319

«De uorganiserte arbeidere som til enhver tid nyter godt av de gjeldende avtaler som de fagorganiserte har tilkjempet seg, skal til enhver tid betale en avgift til de respektive forbund etter de gjeldende kontingentsatser.»

Fra forbundsstyret:

Forbundet er klar over vanskene med å få gjennomført direkte tariffestet organisasjonsplikt, men støtter tanken om å få arbeidsgiverne til i størst mulig utstrekning å nytte organisert arbeidskraft, og at det søkes gjennomført kontingenttrekk i arbeidslønnen.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 68, Sarpsborg Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 320

«Fagkongressen 1965 søker utvirket at vedtak på Handel og Kontors landsmøte 1964 vedrørende organisasjonsplikten blir gjennomført.»

Nr. 321   *Avd. 82, Glassvattarbeidernes Fagforening, Askim, foreslår:*
«Hovedavtalens § 1 må søkes forandret slik at arbeidsgivere som står tilsluttet NAF og som har tariffavtale med et fagforbund, kun skal ha fagorganiserte arbeidere i sin tjeneste.»

Nr. 322   *Avd. 261, Arendal og omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«Hovedavtalens § 1 bortfaller.»

Motivering:

Avdelingen mener at denne paragraf ikke tjener til annet enn unødig uro og urettferdig beskyttelse av organisasjonsfiendtlige elementer på arbeidsplassene.

Nr. 323   *Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«På medlemsmøte i Kristiansand Bygningsarbeiderforening torsdag den 22. oktober 1964, ble det enstemmig vedtatt å slutte seg til den uttalelse som ble gitt på landsmøtet i Handel og Kontor vedrørende «Tariffestet organisasjonsplikt». I denne uttalelse vil vi spesielt framheve følgende:

«Det er organisasjonen og dens medlemmer som legger grunnlaget for ordnede lønns- og arbeidsvilkår gjennom oppretting av tariffavtaler og overenskomster, og ved å reise saker av betydning for arbeidstakerne overfor myndighetene.

Det er et faktum at de resultater som blir oppnådd også kommer uorganiserte kolleger til gode. Tiden må nå være inne til å trekke dette misforholdet sterkere fram i lyset. Det kan ikke være riktig at de organiserte i det uendelige skal bære byrdene, mens de uorganiserte bare innkasserer fordelene.»

Kristiansand Bygningsarbeiderforening gir sin fulle tilslutning til tanken om organisasjonsplikt, og anmoder LO å ta spørsmålet opp til alvorlig overveielse med sikte på å reise kravet som et generelt krav ved kommende revisjon.»

Nr. 324   *Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:*

«Organisasjonsretten anerkjennes gjensidig av NAF og LO.

Ved bedrifter hvor tariffavtaler er opprettet mellom organisasjonene, finner partene at det er rett og ønskelig at arbeidstakere ved bedriften plikter å stå tilsluttet den lokale fagforening.»

Motivering:

Paragrafens nåværende ordlyd har en særdeles uheldig form, idet individer av smålige økonomiske hensyn tolker den *frie foreningsrett* slik at de har rett til å høste alle økonomiske fordeler av organisasjonens opprettede avtaler, men har fri rett til ikke å delta i det pliktmessige ansvar og økonomiske forpliktelser som organisasjonens medlemmer på begge sider har for å opprette lønns- og arbeidsavtaler m. v.

Denne retten de mener å ha til å unndra seg plikt og ansvar, må få den naturlige følge at de ikke kan være arbeidstakere i bedrifter hvor lønns- og arbeidsavtaler er opprettet mellom organisasjonene.

Avd. 442, Glassmestersvennenes Forening, Trondheim, foreslår: Nr. 325

«(Samme forslag som fra avd. 350, Trondheim.)»

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen, foreslår: Nr. 326

«Vår avdeling vil anta at det ikke vil bli opprettet nye tariffavtaler eller hovedavtaler med mindre organisasjonsplikten er med.

Vi viser i denne forbindelse til Handel og Kontors landsmøtes vedtak høsten 1964, som vår avdeling gir sin fulle støtte.»

Motivering:

Det må være slutt med at de uorganiserte som til en viss grad blir forfordelt i firmaene, skal bli finansiert av de organiserte vedrørende lønns- og arbeidsforhold. Og som takk for dette blir de organiserte arbeidere i mange tilfelle stillet i uutholdelige situasjoner som fører til vanskelige forhold for organisasjonene.

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår: Nr. 327

«Bygningsarbeidernes Industrigruppe gir sin fulle tilslutning til vedtaket om organisasjonsplikt vedtatt på NHKF's landsmøte 15. september 1964.

Industrigruppen understreker nødvendigheten av at saken blir behandlet på Kongressen med henblikk på at spørsmålet blir reist som krav ved første tariffrevisjon.»

Nr. 328

Forbundsstyrets innstilling:

De foreliggende forslag oversendes det kommende sekretariat.

Forslagene er tidligere oversendt Sekretariatet i forbindelse med de pågående forhandlinger om revisjon av Hovedavtalen.

For øvrig vises til forbundsstyrets forslag til endringer i Hovedavtalen, som gjengis nedenfor:

«Hovedavtalens § 1 om den frie foreningsrett er etter vår oppfatning så knapt formulert at dens innhold gir de uorganiserte anledning til mistydning av dens egentlige mening.

Med «fri foreningsrett» har partene formodentlig ment å beskytte så vel arbeidsgiveres som arbeidstakeres frihet til å organisere seg. Samtidig er det tatt omsyn til de som av samvittighetsgrunner e. l. ikke ønsker å være medlem av en arbeidsgiversammenslutning eller fagforening.

Vi kan vanskelig tenke oss at noen av partene har ment å vise særlig hensyn til individer som utelukkende av smålige økonomiske grunner foretrekker å holde seg utenfor.

Det er slike vanskeligheter våre lokale tillitsmenn nå ofte støter på under sine forsøk på å organisere lønnstakere.

Landsorganisasjonens forhandlere bør derfor under forhandlingene om revisjon av Hovedavtalen forsøke å få en tilføyelse til § 1 som i en eller annen form uttrykker partenes prinsipielle ønske om at så vel arbeidstakere som arbeidsgivere er medlemmer av sine respektive faglige organisasjoner.

Begge parter bør etter vår oppfatning ha den samme interesse av å finne fram til en slik formulering når dens innhold ikke krenker prinsippet om organisasjonsfrihet.

Vi vil derfor be Landsorganisasjonen søke å komme fram til en annen formulering.

Nedenfor har vi gitt et par eksempler som tydeligere viser hva vi tilsikter:

1. *Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge anerkjenner gjensidig den frie foreningsrett. Prinsipielt mener partene at så vel lønnstakere som arbeidsgivere bør være medlemmer i sine faglige organisasjoner.*
2. *NAF og LO anerkjenner gjensidig den frie foreningsrett. Partene vil dog peke på den betydning organisasjonene har i dagens samfunn.»*

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND
NEKF avd. 36, Trondheim, foreslår:

Nr. 329

«Vi vil be forbundet ta opp forslag om organisasjonsplikt, og derved støtte Handel og Kontors vedtak på landsmøtet.»

Motivering:

Av de samme grunner som nevnt i innledningen, strir vi også med organisasjonsproblemen. Som et eksempel kan vi nevne at i et firma som Siemens Norge A/S, Trondheim, har vi av de 200 ansatte, bare 130 medlemmer.

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres ikke.

NEKF avd. 103, Glomfjord, foreslår:

Nr. 330

«NEKF avd. 103, Glomfjord, har behandlet spørsmålet om tariffestet organisasjonsplikt, konf. vedtak på landsmøtet i Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.

Avd. 103, Glomfjord, foreslår at LO-kongressen i 1965 reiser dette vedtaket som tariffkrav.»

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget kan ikke tiltres.

«Ved kommende tariffrevisjoner — første gang i 1966 — reiser Landsorganisasjonen i Norge krav om at det inntas bestemmelse om tariffestet organisasjonsplikt i samtlige tariffavtaler.»

Motivering:

Tariffestet organisasjonsplikt.

Prinsippet om organisasjonsrett er verken nytt eller ukjent. Innenfor vårt eget område har vi bestemmelse om organisasjonsplikt i Hovedavtalen med kooperasjonen, Arbeiderbevegelsens Tarifforening og i en del enkeltoverenskomster innenfor andre områder. Tariffestet organisasjonsplikt forekommer også innenfor andre fagområder her i landet. Vi er kjent med at Norsk Sjømannsforbund i sin tariffavtale med Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening og Norske Trålderiers Forening har klar bestemmelse om organisasjonsplikt, og i overenskomsten med trållerederiene i Nord-Norge har de til og med bestemmelse om at rederiene er pliktig til å trekke kontingenten til forbundet i mannskapsoppgjøret. Diskusjonen om tariffestet organisasjonsplikt har også brakt for dagen at det eksisterer avtaler innenfor jordbrukets og fiskerienes produksjons- og omsetningsorganer så vel som andre steder, med bestemmelser som er helt sammenliknbare med tariffestet organisasjonsplikt.

Det islandske forbund for handels- og kontorfunksjonærer fikk ved siste tariffrevisjon gjennomført bestemmelse om «forpliktet medlemskap» for alle som utfører kontor- og ekspedisjonsarbeid innen sitt område. Forbundet fikk gjennomført denne bestemmelsen ved *direkte* forhandlinger med arbeidsgiverorganisasjonen. Senere ble den konfirmert som en selvfølge av en voldgiftsdomstol som avgjorde andre sider av tariffoppgjøret.

I engelsktalende land, særlig i USA, er «union shop» et vanlig praktisert prinsipp innenfor mange næringsområder som bilindustrien, stålindustrien, gummiindustrien og maskinindustrien.

Av det amerikanske bilarbeiderforbundets samlede medlemstall oppgis 85 prosent å være dekket av tariffavtaler med bestemmelse om «pliktig faglig medlemskap». Bestemmelsen slår fast at de ansatte som er fagorganisert ved avtalens inngåelse, plikter å være det avtaleperioden ut, at de som ikke er organisert ved avtalens inngåelse, ordner sitt medlemskap innen en viss frist, vanligvis 30 dager, og at arbeidstakere som ansettes senere, likeledes plikter å ordne sitt medlemskap i løpet av en tilsvarende frist.

Vårt forbund følger det prinsipp at tariffavtale ikke blir opprettet med noen bedrift uten at minst halvparten av de funksjonærer det gjelder, er organisert. I henhold til sin definisjon gjelder de overenskomster som inngås, samtlige funksjonærer innenfor de kategorier overenskomsten skal dekke. Det gjøres ikke unntakelse for de uorganiserte. Overenskomsten gjelder alle og får virkning for alle, ikke bare indirekte, men også direkte. Noen sterkere begrunnelse for kravet om tariffestet organisasjonsplikt trenges etter vår oppfatning ikke. Moralsk sett er saken så klar at motivering er unødvendig. De uorganiserte setter seg ut over alle normer for akseptabel atferd ved å oppfatte seg og etablere seg som en privilegert gruppe som kan kreve uten å yte noe selv, og praktisk utgjør de en brems som sinker framskrittet for dem som tar sitt yrke alvorlig. Vi mener utviklingen har nådd det punkt da slike forhold ikke lenger kan tolereres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

«Tvungen organisering.

Etter at tanken om organisasjonsplikt i avtalene har vært fremmet, og også funnet tilslutning i Handel og Kontors landsmøte, vil avd. 34 få uttale at vi mener det er riktig at det i virksomheter hvor inngåtte organisasjonsmessige avtaler danner grunnlaget for ansattes lønnsforhold, der bør det være organisasjonsplikt.

Vi henstiller til LO-kongressen å vedta at prinsippet om organisasjonsplikt bør komme med i framtidige avtaler.»

Nr. 332

Nr. 333   *Avd. 58, Mandal, foreslår:*

«Vi gir vår fulle tilslutning til Handel og Kontors forslag om organisasjonsplikt.»

Nr. 334   *Avd. 67, Tønsberg, foreslår:*

«Denne paragraf foreslås forandret til:

«Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidernes organisasjonsplikt.»

Motivering:

Denne bestemmelse mener vi skal innebære organisasjonsplikt for arbeidstakere og arbeidsgivere på arbeidsplasser hvor overenskomstforhold er inngått.

Vi mener en slik bestemmelse er en naturlig konsekvens av den store betydning arbeidslivets to store organisasjoner har, at disse organisasjoner erkjenner den store samfunnsmessige betydning de har, og derved kan kreve personlig ansvar og plikt fra de som kommer inn i arbeidslivet.

Enhver borger er naturlig forpliktet til medlemskap i samfunnsfellesskapet Norge, og derigjennom underlagt samfunnets lover. Samfunnsborgeren kan dømmes, han kan utstøtes, alt etter forbrytelsens art.

Men hva så på arbeidsplassene?

Jo, der kan samfunnsborgeren nekte medlemskap i fellesskapet, og derved sluntre unna plikter og ansvar overfor de som blir pålagt ansvar i arbeidslivet, nemlig organisasjonene.

Dette står ikke i forhold til det en i dag må kunne kreve av ansvarsbevisste mennesker.

Hva er det så som gjør at vi mener en forandring er nødvendig?

Forholdet til organisasjonene ligger i mange tilfelle langt tilbake å ønske.

Hva kan dette komme av?

Er ungdommens og eldres ansvarsfølelse dårlig?

Er forståelsen for organisasjonens betydning liten?

Føler mange unge seg i dag som fullbefarne akademikere, fordi de har, eller skal fortsette en høyere utdanning, og derfor føler seg for store til å innordne seg arbeidsplassens disiplin og moral? Vi tror det ligger mye i det som er nevnt, og dette bør kunne danne utgangspunktet for en debatt om problemet.

Vi tror at det vi foreslår vil gi oss en bestemmelse som vil virke oppdragende på den kommende slekt. Den vil frata uansvarlige enkeltpersoner og vel organisasjoners muligheter til å spekulere i mange ungdommers «vi vil gjøre som vi vil» mentalitet for å oppkonstruere politiske trumfkort mot arbeiderbevegelsen.

En ting er helt sikkert, at uten styrke i bestemmelsen om organisasjonsplikten, vil innstillingen bli så «moderne» at vi i vår organisasjon kommer til å gå svekket inn i framtiden, fordi det nå er en bestemmelse i arbeidslivets grunnlov som ikke svarer til tidens krav.

Enhver som kommer inn i arbeidslivet, må derfor ha plikter og ansvar overfor de organisasjoner som har skapt denne grunnlov.

Kort sagt, det må kunne kreves medlemskap.

Avd. 79, Arendal, foreslår:

Nr. 335

«Avdelingsmøtet 29. november 1964 støtter opp om forslaget fra Handel og Kontor om tvungen organisasjonsplikt.»

Avd. 98, Skien, foreslår:

Nr. 336

«Kongressen må gi Representantskapet i oppdrag å finne fram til ordninger som gir medlemskapet i organisasjonen mer forpliktende og bindende karakter.»

Motivering:

I den velferdsstaten som vi nå har, blir det enkelte medlem sikret i alle deler fra samfunnets side, slik at den siden av medlemskapet ikke lenger har den samme aktualitet. Representantskapet bør her finne en motvekt til dette forhold, slik at medlemskap blir like nødvendig som det før har vært.

Nr. 337   *Styret i avd. 123, Jørpeland, foreslår:*

«Den nåværende formulering i § 1, utgår, og i stedet settes:

NAF og LO er enige om at ved bedrifter tilsluttet NAF skal alle arbeidere være medlemmer av LO hvis fagforeningen ved bedriften krever det.»

Motivering:

De aller fleste arbeidere i landet er i våre dager fagorganisert. Bestemmelsen om «den frie foreningsrett» tjener derfor hovedsaklig til beskyttelse for noen ganske få kverulanter og snyltere, hvorved paragrafen for det meste skaper uro i stedet for ro på arbeidsplassene omkring organisasjonsforholdet.

Nr. 338   *Avd. 14, Oslo, foreslår:*

«Spørsmålet om organisasjonsformene for bedriftsklubbene — verksted/fabrikk/kontor — blir tatt opp på Kongressens dagsorden, og at Kongressen gir Sekretariatet fullmakt til å tariffeste konkrete økonomiske forpliktelser for den — eller de arbeidstakere som er eller forblir uorganisert på bedrifter og arbeidsplasser hvor tariffavtale er gjort gjeldende.»

Motivering:

Vi mener at i en tid hvor fagorganisasjonen gjennom lovgivning og tariffavtaler er pålagt omfattende og betydelig samfunnsmessig og økonomisk ansvar, så vil påstanden eller kravet om såkalt «organisasjonsfrihet» i alt vesentlig bety frihet til å unndra seg medansvar og forpliktelser.

Etter vår oppfatning kommer alt snakk om organisasjonsfrihet i sitt rette lys, dersom en vurderer organisasjonsforholdene hos våre motstandere på arbeidsmarkedet, og undersøker hvilke fordeler disse har av en tallmessig og svak fagorganisasjon.

Nr. 339   *Forbundsstyrets innstilling:*

Når det gjelder avd. 14, Oslo, forslag vedrørende de uorganiserte, mener forbundsstyret at denne sak sorterer under Hovedavtalen. Foreslår derfor at dette blir oversendt det nye sekretariat.

De aller fleste av de mottatte forslag fra avdelingene dekker allerede innsendte forslag vedrørende endringer i Hovedavtalen, og forbundsstyret foreslår derfor at forslagene oversendes til det nye sekretariat.

NORSK JERNBANEFORBUND

Håndverkernes Landsråd av NJF foreslår:

Nr. 340

«Det må arbeides for at ikke-organiserte arbeidere betaler en kon-tingent til et dertil opprettet fond.

Fondets midler brukes da til å dekke utgifter til lønnsforhandlinger osv.»

Forbundets landsstyre uttaler:

Dette berører ikke noe problem innenfor vårt forbunds orga-nisasjonsområde.

Man slutter seg imidlertid til det prinsipp som ligger i for-slaget, at ikke-organiserte skal være forpliktet til å utrede en forholdsvis del av forhandlingsberettigede organisasjoners ut-gifter i forbindelse med forhandlinger m. v. om bedre lønns- og arbeidsvilkår. Man understreker samtidig nødvendigheten av et intenst agitasjons- og vervearbeid fra LO-forbundenes side.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 33, Øvre Eiker Kjemiske Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 341

«Landsorganisasjonen anmodes om å aktivisere seg i arbeidet med å få de uorganiserte med i fagbevegelsen.»

Motivering:

Vår forening ser dette som et meget viktig forslag, da utglid-ningen fra fagforeningen for tiden er skremmende høy. Som eksempel nevner vi at på vår bedrift er frafallet ca. $\frac{1}{5}$ av de ansatte.

Nr. 342   *Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:*

«Fagkongressen må fatte positive vedtak som gjør det mulig å binde medlemskapet i organisasjonen i en mer forpliktende form for den enkelte arbeidstaker.»

Motivering:

Vi viser til ting som er knyttet til fagforeningskontingenten i de andre nordiske land, og vedtak som ble fattet i Sveits om solidaritetsbidrag fra uorganiserte.

Herøya Arbeiderforening ser med stor uro på problemet med alle de uorganiserte, som frekt tar til seg av de økonomiske og sosiale goder som fagorganisasjonen har oppnådd.

Nr. 343   *Avd. 58, Tinfos Kjemiske Arbeiderforening, foreslår:*

«Det velges en komité som får i oppdrag å utrede problemet og fremme forslag som tar sikte på å bringe dette uvesen til endelig opphør. Prinsippet må være — at de som vil nyte, også må yte og likt for alle. De som ikke vil betale kontingent til fagforeningen, må på en eller annen måte bli tilpliktet å betale et tilsvarende beløp, enten til Feriefondet eller andre sosiale formål.»

Motivering:

Det er en kjent sak at de uorganiserte er en kilde til stadig uro og irritasjon på mange arbeidsplasser, og sliter sterkt på medlemmenes innsatsvilje. Det er også kjent at de fagorganiserte nå tar til å bli grundig lei av snylterne. Fagorganisasjonen i vårt land har hittil vært tolerant på dette området.

Nå er tiden inne til en radikal endring i forholdet til de som unndrar seg pliktene. Det å kreve tariffestet organisasjonsplikt er neppe gjennomførlig, og heller ikke ønskelig, men en ordning som antydnet i forslaget skulle være realistisk.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at dette er en sak som ikke minst angår den enkelte fagforening, og at det kanskje derfor bør være mer på sin plass at den aktiviserer seg. Men

samtidig må også forbundene og LO medvirke når det gjelder løsningen av dette spørsmål — altså at man aktiviserer hele organisasjonsapparatet for å organisere samtlige arbeidstakere.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Kristiansand kommunale Funksjonærforening foreslår:

Nr. 344

«Ingen skal kunne oppnå mer lønn for likeverdig arbeid enn de fagorganiserte lønnstakere.»

Motivering:

Forslaget bygger på *organisasjonsplikten*, men en er i tvil om organisasjonstvang er forenelig med norsk lov. En mener at noe må gjøres for at de fagorganiserte lønnstakere ikke lenger skal tape økonomisk på medlemskap i fagorganisasjonen, slik tilfellet er i dag.

En er jo kjent med at de resultater de fagorganiserte lønnstakerne forhandler seg fram til lønnsmessig og på andre felter, i de aller fleste tilfelle også blir gjort gjeldende for de uorganiserte. Konsekvensen av dette blir at de organiserte med sin medlemskontingent blir dårligere stillet enn de uorganiserte.

Dette forhold må det finnes en løsning på. De organiserte lønnstakerne forlanger det.

Om de uorganiserte er organisasjonsfiendtlige, og en ikke kan tvangsorganisere dem, får de finne seg i at et beløp tilsvarende den enkelte forbundskontingent blir trukket i deres lønn.

Forbundsstyrets vedtak:

Det er formodentlig ikke mulig praktisk politikk å holde de uorganiserte vekk fra de lønnstillegg de organiserte tilkjemper seg.

Som en effektiv motvekt bør organisasjonene intensivere opplysnings-, agitasjons- og vervingsarbeidet.

NORSK MURERFORBUND

- Nr. 345 *Avd. 49, Sandnes, foreslår:*
«I § 1 sløyfes ordet «frie».»

Forbundsstyret

kan ikke ta stilling til forslaget, da dette skulle ha vært innsendt i forbindelse med Landsorganisasjonens oppsigelse av Hovedavtalen.

- Nr. 346 *Forslaget oversendes Landsorganisasjonen.*

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

- Nr. 347 *Avd. 406, Stavanger, foreslår:*
«Alle som omfattes av en tariffavtale skal være faglig organisert.»

Motivering:

Det burde være en selvfølge at alle som omfattes av en tariffavtale skal være organisert. Den pris de fagorganiserte må betale for å få en tariffavtale, er kontingenten til fagforeningen. Det er uverdigg å ta i mot de fordeler en tariffavtale gir, uten å betale de utgifter dette krever.

Dette med at alle på en bedrift som omfattes av en tariffavtale skal være organisert, er gjennomført bl. a. i den kooperative sektor. Også i andre land er dette gjennomført.

- Nr. 348 *Forbundsstyrets innstilling:*
Oversendes det nye sekretariatet.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 349 *Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:*
«Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge, anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidernes foreningsrett. På bedrifter hvor det er tariffavtale mellom LO og Norsk Arbeidsgiverforening, plikter eventuelle uorganiserte å betale administrasjonskontingenten.»

Papirarbeidernes Industrigruppe, Drammen, foreslår:

Nr. 350

«Alle uorganiserte arbeidere skal være forpliktet til å betale en kontingent som svarer til det samme som for en organisert.»

Motivering:

Det er en god del uorganiserte arbeidere i vårt land som høster de samme goder som de organiserte har måttet kjempe for.

Vi kan vel med rette kalle dem «snyltere» på organisasjonen.

Forslaget er solidarisk og vil komme til å øke organisasjonsprosenten betraktelig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret foreslår at organisasjonsretten § 1, endres til:

Nr. 351

Organisasjonsforhold § 1.

Ved bedrifter hvor det er opprettet tariffavtale mellom NAF og LO i Norge, finner partene det ønskelig at arbeiderne står tilsluttet den lokale fagforening.

Merknad: Uendret.

NORSK SJØMANNFORBUND

Avd. Arendal foreslår:

Nr. 352

«Spørsmålet om organisasjonsfrihet/organisasjonstvang blir tatt opp som egen sak på Kongressens dagsorden og saken gitt en fyldig utredning, også juridisk.

Det vil være unødvendig å motivere forslaget nærmere. Vi vil bare henvise til organisasjonssvikten innen handelsflåten og den behandling spørsmålet fikk på Handel og Kontors landsmøte nå i høst. Berte Rogneruds interpellasjon i Stortinget nå nylig (spørsmål) og det svar statsråden ga, skulle være tilstrekkelig til å motivere ønskeligheten av en skikkelig utredning og et bredt ordskifte om spørsmålet i fagbevegelsens største forum.»

Forbundsstyrets innstilling:

Vårt forbundsstyre behandlet saken i møte 5. desember 1964 og besluttet å anbefale forslaget opptatt til diskusjon på Kongressen.

ARENDALE FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Det er en utbredt oppfatning blant våre medlemmer at samtlige ansatte såvel uorganiserte som organiserte, skal være med å bære de økonomiske forpliktelser som må til for å få i stand en tariffavtale. Møtet slutter seg derfor til den uttalelsen Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund vedtok på sitt landsmøte om denne saken.

Vi er imidlertid ikke for tvunget medlemskap i fagbevegelsen. Men det må komme i stand en avtale mellom LO og NAF om at samtlige ansatte på de bedrifter hvor tariffavtale er opprettet, blir trukket en administrasjonskontingent som skal gå til fagbevegelsens utgifter ved forhandlinger og møter — bedriftsvis, distriktsvis og sentralt og til utdannelse av tillitsmenn.

Den enkelte kan så stå fritt når det gjelder medlemskap og medinnflytelse i organisasjonen. For slikt medlemskap innkreves en relativ liten kontingent i tillegg.»

MIDT-ØSTERDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Midt-Østerdal faglige Samorganisasjon gir sin tilslutning til det krav som ble fremmet av Handel og Kontor på deres årsmøte om tvungent medlemskap i fagforeningene, eller eventuell annen ordning for at våre tillitsmenn skal slippe og sitte ved forhandlingsbordet for å fremme saker som også de uorganiserte skal høste fordeler av.»

STAVANGER OG OMEGNS FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge fremmer på vegne av de tilsluttede forbund krav om tariffestet organisasjonsplikt. Kravet fremmes overfor de respektive tariffmotparter ved de kommende tariffrevisjoner.»

M o t i v e r i n g:

Vårt representantskap behandlet på sitt møte 5. november 1964 spørsmålet om tariffestet organisasjonsplikt som ble reist på Handel og Kontors landsmøte i september måned dette år. Det er møtets oppfatning at tiden nå er inne til at saken fremmes.

Tariffavtalen med en bedrift gjelder for alle og får virkning for alle. Det skulle derfor være en selvfølge at alle som omfattes av den også er medlemmer av den faglige organisasjon som er part i tariffavtalen.

Den moralske begrunnelse for et slikt krav ligger i dagen. Det er fullstendig urimelig at en gruppe av lønnstakere skal profittere på andres arbeid, og like urimelig at denne gruppe arbeidstakere ved sin uorganiserte stilling tillates å sinke framgangen for de lønnstakere som gjennom organisert innsats søker å bedre forholdene i sine respektive yrker. Dette forholdet bør bringes til opphør, de organiserte har vist overbærenhet lenge nok.

TROMSØ FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 356

«På vegne av de tilsluttede forbund reiser Landsorganisasjonen i Norge krav overfor våre tariffmotparter om at det i samtlige tariffavtaler inntas bestemmelser om tariffestet organisasjonsplikt. Kravet reises første gang ved tariffrevisjonen i 1966, og forutsetningen er at det settes krefter inn for å gjennomføre kravet.»

Motivering:

Enhver borger er naturlig forpliktet til medlemskap i samfunnsfellesskapet og derigjennom underlagt samfunnets lover, rettigheter, plikter og ansvar. På arbeidsplassen derimot kan samfunnsborgeren nekte medlemskap i fellesskapet, og dermed unndra seg plikter og ansvar overfor de organisasjoner som har til oppgave å bedre lønnsinntakerens vilkår. Det er ikke rimelig i dag å akseptere en slik holdning. De som vil nyte godt av det andre skaper, må også være med og yte sin del for å skape de samme goder. Under henvisning til dette finner vi det riktig at kravet om tariffestet organisasjonsplikt blir reist allerede ved tariffrevisjonen i 1966, og at det settes tilstrekkelige krefter inn på å realisere kravet.

TØNSBERG OG OMLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON

Nr. 357 foreslår:

«Tariffestet organisasjonsplikt blir gjennomført i tråd med det forslag som ble vedtatt på handel- og kontorfunksjonærenes landsmøte i 1964.»

Motivering skulle være unødvendig.

Nr. 358 VARDØ FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

«Sekretariatet nedsetter en komité som får i oppdrag å utrede tariffestede «virkemidler» som vil øke tilslutningen til fagbevegelsen.»

Motivering:

Med tariffestede virkemidler mener vi bestemmelser som styrker den enkelte fagorganiserte lønnstakers stilling på arbeidsplassen vis a vis de uorganiserte, samtidig som det vil være en generell styrking av fagbevegelsens posisjon.

Det er jo en kjent sak at de uorganiserte driver en sterk propaganda mot organisasjonen. Dette svekker tillitsmennenes status på arbeidsplassen. De uorganiserte bruker argumenter som «hvorfor skal vi organisere oss, vi får jo det samme som de organiserte».

For å styrke vår posisjon kan vi peke på flere momenter: Tariffestet organisasjonsplikt (i flere alternativer). Tariffesting av de organiserte arbeideres fortrinnsrett til arbeid ved eventuelle innskrenkninger m. v.

Tariffestet permitteringslønn for organiserte arbeidere som omfatter alle punktene a—e i Hovedavtalens § 14, videre bør merknad til Hovedavtalens § 14 revideres, slik at arbeiderne ved fryserienes filetindustri får en bedre beskyttelse mot vilkårlighet fra arbeidsgivernes side.

Tariffestet trekk av fagforeningskontingent i lønn.

Det er også vår mening at den foreslåtte komité utreder hvordan de nevnte «virkemidler» og eventuelt andre kan gjennomføres uten å komme på tvers av organisasjonsfriheten.

Studerer man forholdene i andre land, har man inntrykk av at de er gått lenger på dette området enn vår fagbevegelse, spesielt når det gjelder tariffestet organisasjonsplikt.

Vi tror tiden nå er inne for å sette ut i livet virkemidler som gir den organiserte en sterkere posisjon på arbeidsplassen i forhold til den uorganiserte. De organiserte blir påvirket av den propaganda som drives. Vi må sørge for at den utrygghetsfølelsen som sniker seg inn blant våre medlemmer, ikke brer seg mer, og at LO setter hele sin makt inn på å stoppe denne utrygghetsfølelse gjennom effektive tiltak.

I tillit til at LO forstår de problemer som vi strir med, sender vi inn dette forslag.

Kap. 2.

Forhandlingsrett og forhandlingsplikt.

§ 2.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 359

«Punkt 1 i § 2 utgår.»

Motivering:

Vi mener det innebærer en for stor risiko å overlate til Arbeidsretten å avgjøre tvister ad vår overenskomst med arbeidsgiver. Videre kan vi ikke se at streikeretten og «andre kampmidler» er foreldet. Det finnes like mange oppgaver pr. i dag som tidligere, og uten mulighet til å sette makt bak våre krav, blir disse oppgavene uløselige.

Arbeidstakerens eneste handelsvare er hans arbeidskraft. Denne må forsvares med alle midler.

Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen, foreslår:

Nr. 360

«Hvor det er tariffavtale, bør arbeidsstans eller annen arbeidskamp ikke finne sted.

Ved direkte brudd på en tariffavtale kan dog arbeidsstans finne sted når den ene part har gitt 14 dagers skriftlig varsel og forholdet ikke er rettet innen denne frist.

Oppstår det tvist om forståelse av en tariffavtale, blir saken å avgjøre av Arbeidsretten hvis partene ikke blir enige etter reglene i punkt 2—4.»

Motivering:

Den nåværende bestemmelse fastslår absolutt forbud mot arbeidsstans. Utviklingen har vist at Arbeidsretten ikke innen rimelig tid har kunnet ta tvister opp til avgjørelse.

Den nåværende bestemmelse er ensidig rettet mot arbeiderne og deres organisasjoner og har gitt arbeidsgiverne anledning til å neglisjere tariffavtalenes bestemmelser i påvente av Arbeidsrettens dom.

Nr. 361   *Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen, foreslår:*

«(Samme forslag som fra avd. 315, Bergen.)»

Nr. 362   *Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:*

«(Samme forslag som fra avd. 315, Bergen.)»

Nr. 363   *Forbundsstyrets innstilling:*

De foreliggende forslag oversendes det kommende sekretariat.

Forslagene er tidligere oversendt Sekretariatet i forbindelse med de pågående forhandlinger om revisjon av Hovedavtalen.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 364   *Avd. 36, Trondheim, foreslår:*

«LO går inn for at fastlønte tillitsmenn i forbund og avdelinger får tariffestet retten til å kontakte bygge- og anleggsplasser i arbeidstiden.»

Motivering:

Selv om vår tillitsmann ingen vansker har med dette nå, kan han ut fra det som tidligere har skjedd, aldri føle seg trygg for at misfornøyde arbeidsgivere kan lage vansker når som helst.

Forbundsstyrets innstilling:

De innkomne forslag ble behandlet av forbundsstyret i møte den 17. november 1964.

Det er forbundsstyrets oppfatning at ovennevnte forslag eventuelt må reises i forbindelse med revisjon av Hovedavtalen.

Da vi er kjent med at Hovedavtalen nå skal opp til revisjon, og forhandlinger er nær forestående, oversender vi forslaget med anmodning om at det forelegges LO's forhandlingsutvalg.

I tillegg til ovenstående vil forbundsstyret videre foreslå at følgende forslag tas opp til vurdering av forhandlingsutvalget i forbindelse med endringer i Hovedavtalen:

Enhver tvist mellom bedriften og dens arbeidere skal først søkes bilagt ved forhandlinger mellom bedriften og dens arbeidere, de sistnevnte ved klubbstyret.

Klubbstyret har adgang til å tilkalle en representant fra fagforeningen. I så fall har bedriften også adgang til å tilkalle en tillitsmann. Organisasjoner på begge sider har rett til å gripe inn, hvis avtaler etter forannevnte forhandlinger er i strid med gjeldende tariffavtaler.

Motivering:

Bakgrunnen for dette forslaget er at en på denne måten vil søke å få til en bedre ordening på de steder vi har fastlønt tillitsmann eller akkordkontrollør. En skal da i større utstrekning kunne løse de tvister som oppstår på det lokale plan.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 79, Arendal, foreslår:

Forslag til endring av Hovedavtalens § 2, punkt 3.

«Det må gis adgang for tillitsmenn utenfor arbeidsplassen (f. eks. avdelings-, distrikts- og forbundstillitsmenn) til å kunne tre i direkte forbindelse med den annen organisasjon.»

Nr. 365

Tillegg til Hovedavtalens § 2.

«Det må gis adgang for avdelings-, distrikts- og forbundstillitsmenn til å delta i klubbmøter eller orienteringsmøter med arbeiderne på den enkelte arbeidsplass. (Vi har erfaring for at bedriftslederne nekter disse adgang.)»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 366 *Oversendes det nye sekretariat.*

NORSK MURERFORBUND

Nr. 367 *Avd. 49, Sandnes, foreslår:*

«I § 2 — sløyfes 1. avsnitt:

«Hvor det er tariffavtale, må arbeidsstans eller annen arbeidskamp ikke finne sted.»»

Nr. 368 *Forbundsstyret kan ikke ta stilling til forslaget, da dette skulle ha vært innsendt i forbindelse med Landsorganisasjonens oppsigelse av Hovedavtalen.*

Forslaget oversendes Sekretariatet.

Nr. 369 **ARENDALE FAGLIGE SAMORGANISASJON** foreslår:

«Prinsippet i Hovedavtalen om at organisasjonenes valgte eller ansatte tillitsmenn utenfor arbeidsplassen ikke kan tre i direkte forbindelse med arbeidsgiveren, f. eks. i tvistesaker, må endres.

Dersom våre organisasjoner i framtiden skal kunne yte den service våre medlemmer har krav på, er det helt nødvendig at Hovedavtalen prinsipielt forandres på dette området, slik at så vel valgte som ansatte tillitsmenn kommer på linje med tillitsmennene valgt på arbeidsplassen.»

Kap. 4.

Bedriftens og tillitsmennenes gjensidige rettigheter og plikter.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 370 *Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:*

«I kapitel 4 foreslås inntatt et nytt punkt 3 hvor vi tilrår at det inntas bestemmelse om at forbundenes ansatte tillitsmenn skal ha adgang til stasjonære bedrifter.»

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen,
foreslår:

Nr. 371

«Det må innarbeides bestemmelser i Hovedavtalen eller overenskomst som slår fast at lønnte tillitsmenn i avdelinger, klubber, industri-grupper, forbund og Landsorganisasjonen har adgang til arbeidsplassene i forbindelse med kontroll, konferanse m. v. Dette er nødvendig for at tillitsmennene skal kunne utføre sin plikt som tillitsmenn.»

Forbundsstyrets innstilling:

Som nytt punkt 3 under kap. 4, side 7, foreslås:

Nr. 372

«Ansatte tillitsmenn i LO eller i fagforbund bedriftenes overenskomstforhold sorterer under, eller andre tillitsmenn i fagorganisasjonen som disse bemyndiger, skal ikke nektes adgang til bedriftene med mindre spesielle grunner tilsier det.

De skal dessuten uhindret ha adgang til hvilerommene i den tid disse benyttes av arbeiderne i eller utenfor arbeidstiden.

Besøk på bedriftene i henhold til 1. avsnitt vil under hensyntaken til bestemmelsene i § 2, punkt 3, siste avsnitt, og § 7, punkt 4, bare kunne bli av orienterende art i tilknytting til funksjonene som tillitsmenn i fagorganisasjonen.

Opphold i produksjonen må på forhånd godkjennes av bedriften.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 79, Arendal, foreslår:

Nr. 373

«Forslag til endring av Hovedavtalens kap. 4, punkt 1.

I bedrifter hvor tillitsmannsvervet på grunn av bedriftens størrelse og tekniske karakter, tariffavtalens lønnsform o.l. er særlig tidkrevende, skal det stilles passende arbeidsrom for tillitsmannsutvalget på bedriften.

Forslag til endring av Hovedavtalens kap. 4, punkt 2.

I slike bedrifter skal tillitsmannsutvalgets formann ha full godtgjørelse for den tid som medgår til hans arbeid.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 374

De aller fleste av de mottatte forslag fra avdelingene dekker allerede innsendte forslag vedrørende endringer i Hovedavtalen,

og forbundsstyret foreslår derfor at forslagene oversendes til det nye sekretariat.

§ 6.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 375   *Avd. 12, Trondheim, foreslår:*

«Hovedavtalens § 6 punkt 3 «Merknad» siste setning «med mindre disse parter blir enige om noe annet» bør sløyfes.»

Motivering:

Her har man tatt inn en bestemmelse som bryter overenskomstens bestemmelse om betaling for overtidsarbeid. Å opparbeide en virkedag ved forlenget arbeidstid på andre dager er overtidsarbeid, og skal betales deretter.

Forbundsstyrets innstilling:

Se kap. 4 ovenfor.

§ 8.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 376   *Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:*

«I §§ 8 og 11 opptas spørsmålet om bedriftenes betalingsplikt til verneombud og avtalte forhandlingsmøter. Det samme gjelder bestemmelsen om oppsigelsesvern.»

Forbundsstyrets innstilling:

§§ 8 og 11.

Vi vil dessuten be LO om å overveie hvorvidt spørsmålet om bedriftens betalingsplikt til verneombud for avtalte forhandlingsmøter bør tas opp under forhandlingene om Hovedavtalen.

Det samme gjelder bestemmelsene om oppsigelsesvern.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 377   *Avd. 136, Sunndal Kjemiske Fagforening, foreslår:*

«Hovedavtalens bestemmelser om godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste ved forhandlinger, endres slik at bedriften også forpliktes til å betale tapt arbeidsfortjeneste og diett ved hovedforhandlinger hvor bedriften har sentralisert ledelse.»

Motivering:

I bedrifter med sentralisert ledelse vil det være begrenset hvilke fullmakter og hvilken myndighet som er tillagt den stedlige ledelse. Ved forhandlinger vil det derfor ofte ikke bli tatt standpunkt til sakene før de kommer til hovedledelsen. Dette fører til en fordyring av forhandlingsgangen for forbundet og foreningene. Dette bør belastes bedriften, da årsaken jo er at ledelsen og myndighetene er sentralisert.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 378

Forbundsstyret tiltrer foreningens forslag, men vil utvide det til å omfatte alle utgifter i forbindelse med forhandlinger.

§ 9.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 379

«§ 9 må revideres slik at lønsmottakerne får medbestemmelsesrett på arbeidsplassen gjennom sine valgte tillitsmenn.»

Motivering:

Etter å ha konstatert de minimale utslag arbeidsutvalgene har hatt på medbestemmelsesretten i bedriftene, mener vi at Hovedavtalen bør inneholde bestemmelse om faste møter mellom bedriftsledelsen og arbeiderne.

Videre bør arbeiderorganisasjonene være representert i bedriftenes styre.

Målet er jo å beherske produksjonsapparatet, og dette må ikke glemmes.

Vi er også av den mening at tillitsmenn som engasjeres i nevnte arbeid bør være på valg hvert år, dette for å oppnå full innsats.

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 380

«§ 9 foreslås gjort gjeldende for bygg og anlegg.»

- Nr. 381   *Forbundsstyrets innstilling:*
§ 9 foreslås gjort gjeldende også for bygg og anlegg.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 382   *Avd. 30, Drammen (klubben ved National Industri), foreslår:*
«Hovedavtalens § 9, punkt 2, får følgende tillegg:
1) Ved oppsigelser eller permisjoner skal ansienniteten følges.
Avsnittet om ansiennitet under «merknad» bortfaller.»

- Nr. 383   *Avd. 31, Alesund, foreslår:*
«Det inntas bestemmelser om ansiennitet i avtalene.»

Motivering:

Vi mener at ansiennitetsspørsmålet er så viktig i den tekniske utvikling og de krav som stilles til den enkelte i dagens samfunn, at det bør få den høyeste prioritet. Vi er klar over de bestemmelsene som er i Hovedavtalen.

- Nr. 384   *Avd. 55, Kragerø (klubben ved Tangen Værft), foreslår:*
«Tilføyelse til Hovedavtalens § 9, punkt 2.

Blir en arbeider satt utenfor produksjonen i en bedrift p. g. a. automasjon, rasjonalisering, innskrenkning, flytting av bedriften o. l., skal det gis erstatning for tap vedkommende får. (Etter nærmere avtale mellom hovedorganisasjonene.)

Motivering:

For å sikre de eldre arbeidere en trygg og varig inntekt fram til pensjonsalder må Hovedavtalen forsterkes på dette punkt. Vi henviser til den situasjon som oppsto ved Langesund mek. Verksted i 1963, og til den behandling de eldre arbeidere fikk, som hadde investert et helt livs ytelse i bedriften.

Avd. 65, Kristiansund, foreslår:

Nr. 385

«Hovedavtalens § 9.

Ansiennitet også ved gjeninntakelse av oppsagt arbeider.»

Avd. 79, Arendal, foreslår:

Nr. 386

«Tillegg til § 9 i Hovedavtalen.

Det må gis mulighet for tillitsmennene overfor bedriftsstyret på kontakt- og forhandlingsmøter til å kunne inngå avtaler av sosial karakter.»

Avd. 185, Fornebu, Bærum, foreslår:

Nr. 387

«Det henstilles til Kongressen å fatte vedtak som pålegger LO's sekretariat å utarbeide forslag til nytt punkt til Hovedavtalens § 9, punkt 2. Da Hovedavtalen på dette punkt er blitt neglisjert både av statlige og private bedrifter, må LO få med i paragrafen bestemmelser som tar sikte på å beskytte de arbeidere som blir skadelidende ved at bedrifter går til innskrenkninger uten at Hovedavtalens bestemmelser om plikten til å konferere med tillitsmennene om påtenkte endringer ved bedriften er fulgt.

Avdelingen henstiller videre til Kongressen å vie sin oppmerksomhet på de store konserner av internasjonal karakter og med såkalte selvstendige nasjonale bedriftsenheter. Disse bedrifter har inngått overenskomster med fagforbund tilsluttet LO, og som innbefatter Hovedavtalen mellom NAF og LO i Norge. Det forekommer at hovedstyret i slike bedrifter foretar inngrep i de nasjonale bedriftsenheter, inngrep som strider mot gjeldende avtaler og som skaper uro og utrygge forhold på arbeidsplassene.

Avdelingen mener at slike brudd på våre avtaler ikke må bli tolerert i framtiden og at NAF må bli ansvarlig for de brudd på våre avtaler som deres medlemmer begår.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 388

De aller fleste av de mottatte forslag fra avdelingene dekker allerede innsendte forslag vedrørende endringer i Hovedavtalen, og forbundsstyret foreslår derfor at forslagene oversendes til det nye sekretariat.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 389 *Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:*

«Kongressen pålegger LO's forhandlere ved første revisjon av Hovedavtalen å kreve ansiennitetsprinsippet gjort gjeldende ved oppsigelse grunnet innskrenkninger i mannskapsstyrken.»

Motivering:

I sin nåværende form av Hovedavtalens § 9 er ansiennitetsprinsippet svakt antydnet.

En del oppsigelser innen norske bedrifter i de senere år tilsier imidlertid at det er høyst påkrevd med klare bestemmelser om ansiennitetsprinsippet.

Nr. 390 *Forbundsstyrets innstilling:*

Forbundsstyret anbefaler forslaget — som oversendes Sekretariatet.

STAVANGER OG OMEGNS FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 391

«Møtet i Stavanger og omegns faglige Samorganisasjons representantskap den 5. november 1964, er enig i LO's forslag til ny § 9 i Hovedavtalen — som er referert i «Utkast til ny § 9 i Hovedavtalen LO—NAF i utredningen fra Felleskomitéen LO—DNA om Demokrati i arbeidslivet.»

§ 10.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 392 *Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«§ 10 må få en ordlyd som støtter mer opp om tillitsmennene.»

Motivering:

Den nåværende avtale beskytter ikke våre tillitsmenn tilstrekkelig.

Det bør åpnes muligheter for en tillitsmann til å nedlegge

sitt verv når han vil tilkjennegi sin sympati med sine arbeidskamerater, selv om arbeidskameratenes aksjoner er på kanten av de juridiske fortolkninger av Hovedavtalen.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 393

De foreliggende forslag oversendes det kommende sekretariat. Forslagene er tidligere oversendt Sekretariatet i forbindelse med de pågående forhandlinger om revisjon av Hovedavtalen.

§ 13.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 394

«Siste del av § 13, fra «Blir det tvist om dette → osv. utgår.»

Motivering:

Denne del av § 13 må utgå som en naturlig følge av punkt 1 i vårt forslag.

Her bør nevnes at det fra et juridisk synspunkt sikkert er flere paragrafer som blir berørt. En slik redigering overlates til LO's jurister.

Forbundsstyrets innstilling:

Som under § 10.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

Nr. 395

«Nytt punkt — t. eks. under § 13:

Det skal være adgang for partene på den enkelte bedrift til å treffe avtale om trekk av fagforeningskontingenten i lønnen.»

Motivering:

Noen bedrifter har slik ordning, og flere er villige til å gå inn på det samme, men NAF har hittil vært prinsipielt imot.

Nr. 396   *Forbundsstyrets innstilling:*

De aller fleste av de mottatte forslag fra avdelingene dekker allerede innsendte forslag vedrørende endringer i Hovedavtalen, og forbundsstyret foreslår derfor at forslagene oversendes til det nye sekretariat.

§ 14.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 397   *Avd. 30, Drammen (klubben ved National Industri), foreslår:*

«Hovedavtalens § 14, punkt 7 skal være:

Når arbeidstakere blir permittert, skal de på anmodning få skriftlig bevis fra arbeidsgiveren. Beviset skal angi grunnen til permisjonen og permisjonstidens lengde.»

Motivering:

Bedriften hadde i 1957 og 1958 permisjoner av ca. 80 mann grunnet dårlig ordretilgang. Ved disse permisjoner fant bedriften etter lange forhandlinger med verkstedklubben delvis å måtte fravike ansienniteten, dette med støtte av MVL.

Dette skapte misnøye og vanskeligheter for de som ble berørt, da arbeidere med flere års ansiennitet måtte gå, til fordel for andre som bare hadde vært ansatt i kort tid.

På grunn av at permisjonen ble gitt på ubestemt tid, mener vi at det er liten forskjell på permisjoner og oppsigelser. Det viste seg jo også at ikke mer enn ca. 40 prosent av de permitterte begynte igjen ved bedriften.

Med klare bestemmelser om ansiennitet og permisjonens lengde ville disse vanskeligheter vært unngått.

Forbundsstyrets innstilling:

Som under § 13.

§ 17.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 398   *Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:*

«I § 17 foreslås en tekstendring i første ledd og at siste ledd i paragrafen strykes.»

Forbundsstyrets innstilling:

§ 17. *Det foreslås ny innledning som følger:*

«Når en arbeiders arbeidsforhold opphører ved en bedrift, uansett av hvilken grunn, skal han ha bevis for hvor lenge han har arbeidet i bedriften.

Beviset skal inneholde: . . . .»

Punktene a til og med f uforandret.

Avsnittet som følger deretter strykes.»

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 14, Vadheim Cellulosearbeiderforening, foreslår:

Nr. 400

«Avd. 14, Vadheim, vil gjennom sitt forbund sette fram forslag om at Hovedavtalens § 17 om sluttattest må endres.

Vi har bestemmelser om at dersom en arbeider får avskjed, kan arbeidsgiveren føre grunnen til det på sluttattesten.

I Arbeidervernloven har vi bestemmelser som skal verne en arbeider mot usaklig oppsiing, men vi har også § 46. Her står:

«Bestemmelsene i §§ 41—45 gjelder ikke for arbeider som kan avskjediges uten oppsigelsesfrist etter gjeldende rettsregler eller i henhold til arbeidsreglement.»

Har en arbeider brutt arbeidsreglementet, har han ikke krav på det vern som Arbeidervernloven ellers vil gi.

Arbeidsgiveren har rett til å gi ham avskjed. Dersom en arbeidsgiver konsekvent vil gjøre bruk av de bestemmelser som til vanlig kommer i et arbeidsreglement, tror vi at straffeutmålingen i enkelte tilfelle vil bli alt for streng.

Det er for de fleste lønnsinntakere en alvorlig ting å måtte forlate arbeidsplassen. Det blir langt alvorligere når arbeidsgiveren med den rett som § 17 gir ham — kan legge slike vansker i veien for vedkommende til å få søke seg en ny arbeidsplass som en slik anmerkning på en sluttattest vil ha.

Vårt forslag er at dette punkt i § 17 blir endret til:

«Arbeider som blir avskjediget har også rett til sådan sluttattest.»

Vi ønsker at forbundsstyret når det skal behandle og ta standpunkt til de innkomne forslag fra avdelingene — før de blir oversendt Lands-

organisasjonens sekretariat — vil gi sin tilslutning til dette forslag, slik at det kan bli reist krav om at denne urimelige bestemmelse kan komme vekk fra Hovedavtalen.»

- Nr. 401   *Forbundsstyrets innstilling:*
Forbundsstyret anbefaler forslaget — som oversendes Sekretariatet.

§ 20.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 402   *Avd. 442, Glassmestersvennenes Forening, Trondheim, foreslår:*

«Det må bli hel arbeidsstans i de firmaer hvor alle arbeidere er organisert i samme avdeling, som f. eks. glassmestersvenner, sjåførere og lagerarbeidere. Dette mener vi blir i samsvar med industriforbundsformen.»

Motivering:

I de senere streiker og streikevarsler vi har vært berørt av, har sjåførere og lagerarbeiderne som står tilsluttet vår avdeling, vært unntatt fra å gå i streik med oss.

Dette begrunnes med at de arbeider etter lager- og transports tariff og skal gå i streik med disse. Vi presiserer at vår overenskomsts § 2 inneholder lønnskala for sjåførere og lagerarbeidere.

Vi må så sterkt vi kan få presisere at det stadig blir sendt oss trusler fra disse grupper om utmelding fra vår avdeling og at de blir stående uorganisert hvis vi ikke får rettet opp denne skjevhet.

§ 22.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 403   *Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«§ 22 utgår, og avstemningsregler for LO utarbeides uavhengig av avtale med NAF.»

Motivering:

Avstemningsregler innen NAF og LO menes å være en intern sak, og det er ingen grunn til å medta disse i en avtale mellom de forannevnte organisasjoner.

Avstemning over fagforeningssaker bør foregå på medlemsmøter og ikke i hjemmene, da dette virker passifiserende på medlemmene og svekker organisasjonsarbeidet.

Forbundsstyrets innstilling:
§§ 20 og 22.

Nr. 404

De foreliggende forslag oversendes det kommende sekretariat.

Forslagene er tidligere oversendt Sekretariatet i forbindelse med de pågående forhandlinger om revisjon av Hovedavtalen.

Forskjellige forslag som det anmodes om blir tatt med i Hovedavtalen.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 50, Horten, foreslår:

Nr. 405

«Verneombudene får sin plass i Hovedavtalen i likhet med bedriftens øvrige tillitsmenn.»

Motivering:

I henhold til Arbeidervernlovens kapitel 2, § 10, skal hver arbeidsplass ha ett eller flere verneombud.

Ved at de får sin plass i Hovedavtalen blant de øvrige tillitsmenn på bedriften, vil deres anseelse og posisjon bli styrket, slik at deres virke blir mest mulig effektivt.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 406

De aller fleste av de mottatte forslag fra avdelingene dekker allerede innsendte forslag vedrørende endringer i Hovedavtalen, og forbundsstyret foreslår derfor at forslagene oversendes til det nye sekretariat.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 407

Avd. 22, Trondhjems Kjem. Industriarbeiderforening, foreslår:

«Vår avdeling foreslår overfor Fagkongressen at en tar opp til drøftelse å få gjennomført en ordning så en kan motarbeide dette med at man tar arbeid utenom sitt vanlige yrke, eventuelt få bestemmelser om dette i Hovedavtalen.»

Motivering:

I den senere tid har mange arbeidstakere ordnet seg med dobbeltstillinger. Dette er etter vår oppfatning i strid med prinsippet om forkortelse av arbeidstiden og forlengelse av ferien. Hvis denne utvikling skal fortsette, vil det svekke begrunnelsen for en ytterligere forkortelse av arbeidstiden og den begrunnelse som er gitt for forlengelse av ferien.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i prinsippet.

Nr. 408

DEN FAGLIGE SAMORGANISASJON I BERGEN foreslår:

«LO's kongress 1965 henstiller til Sekretariatet å arbeide for at fagbevegelsen blir aktivisert i kampen mot arbeidsulykker og helseskader.

Som ledd i dette arbeid forsøkes gjennomført:

1. Det inntas i *Hovedavtalen* et nytt kapittel om vernearbeidet, hvor verneleder og verneombuds rettigheter og plikter blir formulert.
2. Det inntas i alle overenskomster en felleserklæring fra LO og NAF om plikten til å samarbeide om vernespørsmål og støtte til opplysningsarbeid i den forbindelse.
3. De enkelte forbund oppfordres til i sine overenskomster å få medtatt særavtaler om vernearbeid innenfor sitt virkeområde.
4. Kongressen henstiller til myndighetene om at radio og fjernsyn blir tatt i bruk i opplysningsarbeid mot arbeidsulykker og helseskader.»

Motivering:

All erfaring forteller at Arbeidervernloven og forskrifter m. v. ikke er alminnelig lesning blant verken de fagorganiserte eller arbeidsgiverne. Ved å få et eget avsnitt i Hovedavtalen og en

felleserklæring mellom organisasjonspartene, vil muligheten til å nå arbeidsplassen bli meget større. Vernerarbeidet har vært forsømt, og alle midler som kan tenkes å ha betydning for større virksomhet må forsøkes.

Særavtaler mellom partene på forbunds- eller foreningsplan må gi muligheter til at de som kjenner sitt fag og derved ulykkes- og helserisikoen, konkret kan gi retningslinjer fagvis og på den enkelte bedrift.

Alle er vel enig i at én av hovedårsakene til svikten i vernearbeidet er mangel på opplysning. I denne sammenheng må det være naturlig og riktig at både radio, fjernsyn, pressen, våre egne publikasjoner, fagblad, brosjyrer, plakater o. l. trekkes inn i opplysningstjenesten — og derved i det forebyggende vernearbeid.

Fra Sekretariatet:

Nr. 409

Forhandlinger om revisjon av Hovedaåtaalen med NAF pågår, og en regner med at forhandlingene vil være avsluttet i så god tid at resultatet kan forelegges Kongressen til godkjenning.

d) Overenskomst om produksjonsutvalg.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Avd. 33, Skien, foreslår:

Nr. 410

•Produksjonsutvalg og industrielt demokrati.

Vi vil så sterkt vi kan anmode Kongressen 1965 å ta opp til nøye vurdering og behandling produksjonsutvalgenes medbestemmelsesrett, slik at de ikke som nå, bare blir av rådgivende art. En kommer da inn på det industrielle demokrati, og her mener vi tiden må være inne til at dette blir en virkelighet.

Forbundsstyret uttaler:

Forbundsstyret er ikke uenig i de betraktninger som framkommer når det gjelder overenskomsten om produksjonsutvalg, men verken avdelingene eller forbundet har foreslått endringer i disse bestemmelser.

Forbundet gir sin tilslutning til de bestrebelse som blir gjort fra fagbevegelsens side når det gjelder medbestemmelsesretten og det industrielle demokrati, særlig med henblikk på Hovedavtalens § 9.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 411

Norsk Jernbaneforbunds landsstyre foreslår:

«For å styrke effektiviteten i produksjons- og samarbeidsutvalgene i den private og offentlige sektor, utbygges avdelingen i LO for å bli bedre i stand til å skjømte disse oppgaver.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 412

Avd. 5, Bergen (Skibstrearbeidernes Fagforening), foreslår:

«LO må opprette et kontor med en dertil teknisk utdannet person med erfaring fra produksjonen og de forskjellige systemer:

- a) MTM-systemet.
- b) Klokkesystemet.
- c) Oppmålingsstudier m. m.

Motivering:

Grunnen for vårt forslag er den stigende utvikling som de forskjellige produksjonsstudier har fått i arbeidslivet med stigende krav til arbeiderne.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er oppmerksom på at det er et teknisk kontor, men forbundsstyret vil henstille til LO's administrasjon at kontoret blir bemannet, slik at dette kontor tilfredsstiller det behov som framtiden krever.

Nr. 413

Fra Sekretariatet:

Forhandlinger om revisjon av Overenskomst om produksjonsutvalg pågår, og en regner med at forhandlingene vil være avsluttet i så god tid at resultatet kan forelegges Kongressen til godkjenning.

e) Avtalen med Den Kooperative Tarifforening.

**NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS
FORBUND foreslår:**

Nr. 414

«Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund samlet til landsmøte 13.—17. september 1964, henstiller til Landsorganisasjonen i Norge å gå inn for at de fagorganiserte innen kooperasjonen snarest mulig får sin streikerett tilbake.»

Motivering:

Til opplysning kan nevnes at vårt forbund også på Fagkongressen i 1961 fremmet forslag i spørsmålet om streikeretten, og at det den gang ble vedtatt av Kongressen. I henhold til dette har det siden vært forhandlinger mellom LO og de interesserte forbundene på den ene siden og Den Kooperative Tarifforening på den andre, om revisjon av Hovedavtalen med krav om at bestemmelsen om tvistenemnd skulle utgå. DKT stilte motfor- slag om at i tilfelle av at streikeretten skulle innføres, måtte bestemmelsen om organisasjonsplikt utgå. Det lyktes ikke å komme til enighet, og saken er utsatt med sikte på å ta den opp på Fagkongressen i 1965 igjen, slik at denne også kan ta stilling til spørsmålet om organisasjonsplikten.

**NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER-
FORBUND**

Avd. 421, Moss, foreslår:

Nr. 415

«Foreningen ber om at det fattes vedtak slik at streikeretten også gjøres gjeldende ved kooperative bedrifter.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 416

Forslaget oversendes det nye sekretariat og tas opp under revisjonen av Hovedavtalen med DKT. For øvrig vises til vedtak på LO's kongress 1961.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Dagsordenens punkt 6.

Fagbevegelsens forsikringsvirksomhet.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 417 *NEKF avdeling 97, Innset, foreslår:*

«LO utarbeider nødvendige overgangsbestemmelser for avskaffelse av all form for forsikring og pensjonering innen fagbevegelsen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 418 *Avd. 121, Brusveen, foreslår:*

«Fagbevegelsens forsikringsvirksomhet bør i nær framtid omfatte alle daglige forhold for medlem med husstand, og at forsikringskontingenten virker rettferdig uansett forhold.»

Nr. 419 *Avd. 44, Sandnes, foreslår:*

«LO opptar forhandling med forsikringsselskapet Samvirke med sikte på å opprette en Hjemforsikring for samtlige medlemmer i LO, finansiert gjennom medlemskontingenten.»

Motivering:

Ved en kollektiv hjemforsikring som omfatter samtlige medlemmer i LO, burde det være mulig å komme fram til en betryggende og rimelig forsikringsform. Samtidig som man vil trekke en del kapital ut av private forsikringsselskaper, vil man få et godt agitasjonsargument, og derved mulighet for ytterligere utbygging av fagbevegelsen.

Forbundsstyrets innstilling:

De forhandlinger avd. 44, Sandnes, ønsker opptatt mellom LO og forsikringsselskapet SAMVIRKE er allerede gjennomført, og med et for fagbevegelsen gunstig resultat.

Forbundsstyret håper og tror at de videre forhandlinger mellom de to interesserte hovedparter blir til beste for samtlige medlemmer i LO, og slik at de ønsker som framkommer i forslaget fra avd. 121, Brusveen, også blir tilgodesett så langt råd er.

SANDNES OG HØYLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON
foreslår:

Nr. 420

•LO opptar forhandling med forsikringsselskapet Samvirke om hjemforsikring til LO's medlemmer finansiert gjennom kontingenten.▪

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Dagsordenens punkt 7.

Industrielt demokrati.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 147, Orkanger Arbeidsmandsforening og avd. 53, Nordens

Nr. 421 *Klippe, foreslår:*

«LO må reise krav overfor Regjeringen slik at det treffes tiltak for å nasjonalisere storindustrien, bankene og forsikringsselskapene.»

Motivering:

Uten å gjøre slutt på storfinansens dominerende av vårt næringsliv anser vi det umulig å gjennomføre noe reelt *industrielt demokrati*.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres i den form det er framsatt. Forbundet vil i stedet peke på at fagorganisasjonen bør gå inn for en rask gjennomføring av det industrielle demokrati. Lykkes det ikke å oppnå enighet om en tilfredsstillende endring i Hovedavtalens § 9, bør fagorganisasjonen gå inn for å lovfeste lønnstakernes medbestemmelsesrett i bedriftslivet på samme måte som den bebudede lov om de ansattes medbestemmelsesrett i statsbedrifter.

Fagorganisasjonen har gått positivt inn for en styrkelse av statsbankene, som etter krigen sterkt har bygd ut sin virksomhet. Det er videre tilrådd at man nå går til det skritt å etablere en statens forretningsbank. Forbundet peker videre på den støtte fagorganisasjonen har gitt til innstillingen fra den penge- og kredittpolitiske komité. Det er forbundets oppfatning at man ved en stadig sterkere innflytelse fra statens side over

bruken av økonomiske virkemidler fratar storfinansens domineringen av vårt næringsliv. Kan man ved gjennomføringen av folkepensjonen få vedtatt en samfunnsmessig utnyttelse av fondskapitalen med sikte på en sterkere distriktsutbygging av landet, vil dette også være et skritt i retning av større samfunnsmessig innflytelse i næringslivet.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Oslo, foreslår:

Nr. 422

«Demokrati i arbeidslivet skal jo opp på LO-kongressen, og i den anledning har vi tidligere gitt en uttalelse. I tråd med denne sak ligger problemet med å sikre de eldre arbeidsplasser en plass i arbeidslivet, og vi foreslår at dette problem tas opp som egen sak på Kongressen.

Som skisse for hvordan saken bør løses og derved som tema til debatt, foreslår vi:

«Det kartlegges hvor mange arbeidsplasser en kan regne med i årene framover i aldersgruppene 50—60 og 60—70 år.

De større bedrifter må pålegges å ha opptil en viss prosent ansatte i disse aldersgrupper for å sikre full sysselsetting. Lønnen må ikke være lavere enn de tariffmessige krav tilsier.

I tillegg til ovenstående mener avd. 3 at de eldre som står på arbeidsplassen og må forflyttes på grunn av alderdom, ikke skal få sin lønn forringet, men få de tillegg som de tariffmessig har krav på.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 423

Oversendes det nye sekretariat.

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 424

«Industrielt demokrati kan bare gjennomføres i et sosialistisk samfunn. Landsorganisasjonen i Norge kan imidlertid gjøre sitt til å popularisere industrielt demokrati ved å medvirke til at kommunale og statlige bedrifter blir gjort til mønsterbedrifter ved at funksjonærer og arbeidere blir gitt bestemmelsesrett i bedriften.»

Nr. 425   *Avd. 38, Kristiansand S., foreslår:*

«Landsorganisasjonen må snarest sørge for at nye framstøt blir gjort for gjennomføring av Industrielt demokrati.»

Motivering:

De fagorganiserte har nå i flere år debattert gjennomføringen av «Bedriftsdemokratiet», avgitt uttalelser, kommentert innstillinger og behandlet problemet i møter og komitéer så ofte og så lenge at det nå ventes satt ut i livet faktiske og praktiske tiltak om ikke denne for oss så store sak skal miste interessen og avgå ved en langsom død.

Nr. 426   *Avd. 121, Brusveen, foreslår:*

«Demokrati i arbeidslivet gjennomføres så snart forholdene ligger til rette for dette. I denne sak viser foreningen til tidligere uttalelser, som er sendt forbundet ut fra medlemsmøtevedtak av 28. november 1962.»

Nr. 427   *Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:*

«Arbeiderbevegelsens mål er å skape et samfunn hvor de demokratiske idéene er gjort levende også innenfor arbeidslivet. Alle gode krefter må nå samles for å gjøre dette målet til virkelighet i vårt land.

Det er vår oppfatning at med de stadig stigende krav til velstand og sosial omsorg, og med den skjærpede økonomiske konkurranse som en er vitne til, vil spørsmålet om industrielt demokrati vise seg å være så viktig at en ikke kan vike tilbake for de skritt som må tas for å fremme denne utvikling.

Etter at saken nå har vært diskutert i våre grunnorganisasjoner, og videre bearbeidet av Aspengrenkomitéen, mener vi at det er lagt et solid grunnlag for de vedtak som må gjøres av Kongressen.

Vi venter derfor at LO-kongressen 1965 gjennom konstruktive vedtak er med på å lede utviklingen hen i mot det mål som arbeiderbevegelsen har satt seg på dette området.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret gir sin tilslutning til den foreløpige innstilling når det gjelder demokrati i arbeidslivet, som vil bli forelagt Kongressen fra det utvalg som har arbeidet med denne sak i henhold til Kongressens vedtak i 1961.

NORSK JERNBANEFORBUND

Statsbanenes Verkstedforening, Trondheim, av NJF, foreslår: Nr. 428

«Med sikte på å gjennomføre industrielt demokrati må LO legge opp kurser for utdanning av tillitsmenn, slik at de blir fullt kvalifisert til å delta i bedriftens forskjellige bestemmende organer.»

Motivering:

Det har liten hensikt å få fastlagt ved lov eller avtale mellom partene at det skal skje en demokratisering av arbeidsplassene hvis arbeiderbevegelsen ikke sørger for en skolering for dem som skal delta i dette arbeid. Vi anser dette som én av våre største oppgaver i dag, og ikke noe må spares for en solid opplæring på dette felt.

Forbundets landsstyre uttaler:

LO og forbundene må i større grad enn hittil søke å legge forholdene slik til rette at det gjennom tilpasset egenopplæring og kursvirksomhet utvikles større kjennskap blant tillitsmenn og medlemmer til bedriftenes økonomiske og andre viktige funksjoner og forhold.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 19, Hydroarbeidernes Fagforening, Notodden, foreslår: Nr. 429

«Før det blir tatt en endelig avgjørelse angående industrielt demokrati på arbeidsplassen, henstiller vi til LO om å sende en representant rundt i fagforeningene som kan gi en orientering omkring dette som er så aktuelt, for vi har det inntrykk at det er så mange som ikke forstår dette.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at det står foreningen fritt å be om å få en slik representant når som helst den måtte ønske det, og forslaget er derfor unødvendig.

- Nr. 430   *Avd. 29, Moss Kjemiske Arbeiderforening, foreslår:*
«Avd. 29, Moss, krever at gjennomføringen av industrielt demokrati må fortsette med større kraft.
Vi henviser til vedtekter for LO, § 1, punkt 3 og 4.»

Forbundsstyrets innstilling:

Da spørsmålet er satt opp på Kongressens dagsorden, finner forbundsstyret det unødvendig å ta standpunkt til forslaget.

NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 431   *Stavanger kommunale Tjenestemannsforening foreslår:*
«Det henstilles til LO's kongress under behandlingen av industrielt demokrati å legge vekt på at arbeidstakernes representanter i de samfunnsseide bedrifters ledelse snarest får en likeverdig stilling med de representanter som oppnevnes av folkevalgte organer, og at arbeidstakerne får flere representanter i disse bedrifters styrer.»

- Nr. 432   *Forbundsstyrets vedtak:*
Forslaget foreslås oversendt LO's sekretariat.

- Nr. 433   *Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:*
«Medbestemmelsesretten i bedriftene.»

Motivering:

Gjennomføringen av det industrielle demokrati må få høyeste prioritet. Loven må få en slik utforming at de ansattes medbestemmelsesrett blir likeverdig med bedriftsledelsens. Medbestemmelsesretten må gjøres gjeldende både for stat, kommune og private bedrifter.

- Nr. 434   *Forbundsstyrets vedtak:*
Forslaget foreslås oversendt LO's sekretariat.

GJØVIK OG OMEGNS FAGLIGE SAMORGANISASJON

foreslår:

Nr. 435

«Det må arbeides for å utvide de demokratiske rettigheter for lønns-takerne med sikte på å skape et samfunn der alle kan leve godt av sitt eget arbeid, ingen av andres.

Arbeide for at den tekniske utvikling og automasjon ikke arter seg på en måte som skader medlemmenes interesser, men tjener til å høyne deres lønns- og arbeidsvilkår.»

NARVIK OG ANKENES FAGLIGE SAMORGANISASJON

foreslår:

Nr. 436

«Narvik og Ankenes faglige Samorganisasjon krever at LO's og DNA's utredning om industrielt demokrati straks følges opp med praktiske tiltak i offentlige og kooperative bedrifter. Likeså må det hurtig skapes avklaring med hensyn til form og takten i gjennomføring av industrielt demokrati i private bedrifter.

Arbeidstakerne må gjøres skikket for aktiv deltakelse i demokratiet på arbeidsplassen gjennom en systematisk opplæring.

Spørsmålet om opprettelse av en linje ved LO-skolen vedrørende disse spørsmål bør overveies. For øvrig mener vi at opplæringen på dette felt er en viktig samfunnsoppgave.»

ØVRE SOLØR SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 437

«Øvre Solør Samorganisasjon ber om at Landsorganisasjonen snarest og konsekvent går inn for demokrati i arbeidslivet forbundet med nasjonalisering av de store forretningsbanker, forsikringsselskaper og de utslagsgivende nøkkelbedrifter.

Vi ser dette med nasjonalisering som et avgjørende trekk dersom demokrati i arbeidslivet skal ha noen betydning for arbeiderklassen i vårt land. Uten en nasjonalisering som ovenfor nevnt, mener vi at demokrati i arbeidslivet bare vil bli et dødt slagord.»

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Dagsordenens punkt 8.

Internasjonale faglige spørsmål

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 53, Nordens Klippe, og avd. 147, Orkanger Arbeidsmandsforening, foreslår:

Nr. 438

«Landsorganisasjonen må gi sitt bidrag til den avspenning som har foregått mellom de østeuropeiske og de vestlige land ved å arbeide for en tilnærming mellom de to store, faglige internasjonaler.

Forbudet mot utveksling av delegasjoner med de østeuropeiske land må oppheves.»

Motivering:

Fascismen er i ferd med å reise hodet i store deler av verden, og nomineringen av en presidentkandidat i USA med klart fascistiske synspunkter, har aktualisert denne fare. På denne bakgrunn skulle det være unødvendig å diskutere betydningen av å arbeide for å gjenopprette internasjonal faglig enhet.

Fra forbundsstyret:

Forbundet sier seg enig i at LO går inn for å få revidert vedtaket i FFI om utveksling av delegasjoner mellom øst og vest. Vedtaket blir likevel ikke fulgt av alle organisasjoner tilsluttet FFI.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 439

- «1. Kongressen vedtar å henstille til FFI's ledelse å utvide sine internasjonale forbindelser til å omfatte WFTU og andre faglige internasjonaler med sikte på samarbeid om problemer av vital betydning for arbeidsfolk i hele verden, som f. eks. fredsspørsmål, sysselsetting, arbeidervern osv.
2. Bestemmelsen om forbud mot utveksling av arbeiderdelegasjoner mellom øst og vest oppheves.»

Motivering:

1. Samarbeid mellom de faglige internasjonaler blir mer og mer tvingende nødvendig etter hvert som de store markedsdannelser utvikler seg og medfører at også arbeidskraftmarkedet utvides. Arbeidere fra WFTU og andre internasjonaler søker arbeid i land tilsluttet FFI og omvendt. Dette skaper problemer av organisatorisk art, tap av opparbeidede rettigheter m. m. når ingen gjensidige avtaler foreligger.
2. Ingen er mer interessert i å bevare freden og få slutt på opprustningens byrder enn arbeiderklassen i alle land. Enighet mellom verdens fagorganiserte arbeidere er den sterkeste garanti mot en ny verdenskrig. Forbud mot å søke kontakt med arbeidere og fagforeninger i de sosialistiske land er en overlevning fra den kalde krigen som nå bør forsvinne.

Avd. 11, Blikkenslagernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 440

«I forbindelse med formålsparagrafens omtale om spørsmålet om internasjonalt samarbeid er vår forening av den oppfatning at dette spørsmålet i dag mer må bli gjenstand for konkret initiativ. Det er i dag en kjennsgjerning at Regjeringen handlet riktig da den i samarbeid med de andre nordiske regjeringene inviterte statsminister Krustsjov på besøk i de skandinaviske land. Besøket i Norge betegnet en betydningsfull suksess for en politikk som tar sikte på å utvikle et godt naboskap videre, på grunnlag av gjensidig anerkjennelse av prinsippet om fredelig sameksistens mellom ulike samfunnssystemer. Vi er i dag klar over at mange forbund tar under positiv overveielse å justere sine forbindelser med de sosialistiske land, slik at man med disse kan utveksle gjensidige besøk, og lære av hverandres erfaringer. Denne vurdering som også gjør seg sterkt gjeldende på arbeidsplassene, må så snart som mulig komme til uttrykk også gjennom Landsorganisasjonens offisielle politikk på dette området. Samarbeid mellom fagorganisasjonene i vårt verdenshjørne vil være et betydelig bidrag på avspenningens vei. Landsorganisasjonen oppfordrer forbundsstyrene og fagforeningene til å forberede dannelsen av internasjonale utvalg i fagforeningene, for derigjennom å inspirere til at fagforeningene blir gitt større konkrete muligheter i denne retning.»

Nr. 441   *Avd. 23, Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening*
foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge må gjøre sin innflytelse gjeldende for å få FFI til å oppheve forbudet om at organisasjonene som er tilsluttet FFI ikke må utveksle delegasjoner med organisasjoner som er tilsluttet WFTU.

Siktepunktet må være å samle de to internasjonaler.»

Motivering:

Forbudet blir ikke respektert av grunnorganisasjonene fordi det er for urimelig.

Det er til stor skade for den internasjonale arbeiderbevegelse og kampen for freden at ledelsen av organisasjonene i utviklingslandene og de sosialistiske land (som for det alt vesentligste er medlemmer av WFTU og ledelsen i organisasjonene innen FFI, fortsatt skal stå fiendtlig mot hverandre.

En samlet internasjonal arbeiderbevegelse vil effektivt kunne bekjempe faren for krig.

Nr. 442   *Avd. 191, Drammens Bygningsarbeiderforening*, foreslår:

«Drammen Bygningsarbeiderforening har på sitt halvårsmøte den 29. september 1964 behandlet spørsmålet om de internasjonale forbindelser, og vil henstille til Landsorganisasjonen i Norge å gjøre sitt til at vedtaket fra FFI blir opphevet.

Vi mener den internasjonale situasjon for øyeblikket nødvendiggjør et samarbeid med Den Faglige Verdensføderasjon og arbeiderne i de sosialistiske land.

Så lenge man på regjeringsplan kan samarbeide bør det samme være tilfelle med arbeiderne og deres organisasjoner.

Vi foreslår derfor at Landsorganisasjonen gjør sitt til at dette vedtak blir opphevet.»

Nr. 443   *Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening*, foreslår:

«Landsorganisasjonen stiller seg positivt til utveksling av delegasjoner og opplysning mellom arbeiderorganisasjoner i øst og vest som kan bidra til at internasjonal faglig enhet blir gjenopprettet. Vi mener at fagbevegelsen ikke er tjent med et slikt standpunkt som er kommet til uttrykk i LO's rundskriv angående innbydelse og utveksling av delegasjoner med jernteppelandene.»

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 444

«LO i Norge gjør hva den kan for å normalisere forholdene mellom fagorganisasjonene i Vest-Europa og Øst-Europa.

LO må være behjelpelig med å formidle gjensidige delegasjonsbesøk mellom fagorganiserte i Norge og fagorganiserte i øst.»

Motivering:

Den tilspissede situasjon i verden gjør det mer nødvendig i dag enn noensinne med en sammensveiset arbeiderklasse, nasjonal og internasjonal.

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 445

«Kongressen vil prinsipielt framheve betydningen av at det arbeides for en samlet fagorganisasjon i én internasjonal sammenslutning.

Med henblikk herpå anbefaler Kongressen at vedtaket i FFI med forbud mot utveksling av delegasjoner med fagorganisasjoner i de østeuropeiske land blir opphevet.

Motivering for dette forslag skulle etter vår mening være unødvendig.»

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 446

«Kongressen er merksam på betydningen av at det arbeides for én faglig organisasjon i én faglig internasjonal sammenslutning, i kampen for gjennomføring av de sosialistiske samfunn. Kongressen anbefaler at vedtaket i FFI om forbud mot utveksling av delegasjoner med de østeuropeiske land blir opphevet.»

Motivering:

Det skulle være unødvendig her å nevne at en splittelse av fagbevegelsen, nasjonalt eller internasjonalt, kun gagnar fagbevegelsens motstandere.

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 447

«Vi oppfordrer LO's kongress til å oppheve det gamle vedtaket som tar sikte på å hindre forbindelse med de fagorganiserte i de sosialistiske land.

Dette vedtak har overlevd seg selv, da slike forbindelser allerede har eksistert i mange år både mellom vanlige medlemmer og ledende tillitsmenn i flere forbund. Forbindelsene mellom vårt land og de sosialistiske land blir stadig bedre både på det politiske og det økonomiske plan. Det er da fullstendig meningsløst å prøve å hindre samkvem mellom vanlige mennesker i ulike land.»

Nr. 448   *Avd. 352, Snekker- og Tømmermennenes Forening, Trondheim,*
foreslår:

«(Samme forslag som fra avd. 350, Trondheim.)»

Nr. 449   *Avd. 427, Vadsø Byggningsarbeiderforening,* foreslår:

«Den nåværende form for internasjonalt samarbeid, ved å isolere seg fra store deler av den internasjonale fagbevegelse kan bare, og erfaringene har også vist det, svekke den internasjonale forståelse og svekke arbeidernes internasjonale kampkraft. LO må i framtiden arbeide og finne midler for en tilnærming mellom de to faglige internasjonaler.»

Nr. 450   *Avd. 442, Glassmestersvennernes Forening, Trondheim,* fore-
slår:

«(Samme forslag som fra avd. 350, Trondheim.)»

Nr. 451   *Byggningsarbeidernes Stedsstyre, Oslo,* foreslår:

«Den bedre atmosfære som er blitt mellom Øst og Vest skulle tilsi et bedre forhold mellom de internasjonale faglige organer.

Vi henstiller til LO's kongress å sette dette spørsmål opp på dagsordenen.

Forbedring av lønns- og sosiale forhold verden over bør være grunnen til et bedre samarbeid mellom de faglige internasjonale.»

Motivering:

Vi er kjent med at det utveksles delegasjoner mellom Øst og Vest når det gjelder regjeringer, storting, idrett og kulturdelegasjoner. Denne utveksling må også gjelde de fagorganiserte organisasjoner.

De nye frie stater i den øvrige verden kommer til å trenge støtte fra de begge internasjonale.

Vi må derfor ikke komme i motsetningsforhold til disse. LO må positivt understøtte alle bestrebelsler på utveksling av faglige delegasjoner til beste for den internasjonale arbeiderklasse.

(Dette forslag tiltres av avd. 12, Bygningstapetserernes For-
ening, Oslo.)

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 452

Forslagene oversendes det kommende sekretariat.

Forbundsstyret anbefaler overfor LO og FFI at en tar opp spørsmålet til fornyet vurdering for så vidt det gjelder utveksling av arbeiderdelegasjoner mellom Øst og Vest.

Når det gjelder det internasjonale samarbeid, vil vi uttale:

«I norsk fagbevegelse er det et grunnleggende prinsipp at fagorganisasjonen skal være fri og uavhengig så vel i forholdet til landets regjering som noe enkelt parti. Dette prinsipp er fastlagt også i Den Frie Faglige Internasjonales vedtekter. Gjennom vårt medlemskap i FFI er vi forpliktet til å følge de vedtak som gjøres i denne organisasjon. Dette må også gjelde vedtak om retningslinjer for de enkelte lands internasjonale samarbeid. Forbundsstyret vil understreke at den eneste farbare vei for internasjonal faglig enhet som kan aksepteres av norsk fagbevegelse, er en oppslutning om Den Frie Faglige Internasjonale.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 453

«Frie faglige forbindelser.

*Den fredelige sameksistens har ført til avspenning internasjonalt. Dette bør også gi seg utslag i at frie faglige forbindelser skjer over landegrensene. Landsorganisasjonen i Norge må ta initiativ til at for-
budet mot faglige forbindelser med sosialistiske land opphører, og at et bedre forhold mellom FFI og Verdensføderasjonen blir et faktum.»*

Nr. 454   *Avd. 38, Kristiansand S., foreslår:*

«Landsorganisasjonen fremmer forslag om kontakt mellom Den Frie Faglige Internasjonale og Verdensføderasjonen (WFTU).»

Motivering:

I den tid der det stadig foregår samarbeid og utveksling landene i mellom i verden, ser vi det som uholdbart at det nåværende skille mellom de store internasjonale faglige sammenslutninger opprettholdes. Fagorganisasjonen kan ikke være bekjent av, og har ikke råd til å være de siste som utnytter de fordeler som god kontakt mer alle land innebærer.

Nr. 455   *Avd. 102, Stavanger, foreslår:*

«Kongressen fremmer spørsmål om internasjonalt samarbeid mellom arbeiderklassen i alle land.»

Nr. 456   *Avd. 121, Brusveen, foreslår:*

«LO-kongressen går inn for:

1. Appell til alle verdens folk om fred og fredelig samkvem nasjonene i mellom, basert på god samarbeidsvilje og skikkede samarbeidsorganer for løsning av alle tvistes spørsmål mellom landene.
2. Å samarbeide internasjonalt med frie faglige organisasjoner med samme formål som Den Frie Faglige Internasjonale, og medvirke til at frie faglige organisasjoner blir opprettet i de land som ligger etter i utviklingen.»

Nr. 457   *Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:*

- «1. LO's sekretariat anmodes om å virke for opphevelse av vedtaket i FFI som forbyr faglig forbindelse med organisasjoner tilsluttet WFTU.
2. LO's sekretariat anmodes om overfor Regjeringen å utvirke en utvidelse av kulturavtalene, slik at disse også hjemler utveksling av faglige delegasjoner.»

Motivering:

Vi ser det som avgjørende viktig for avspenning og trygging av fred i verden at det hersker normale og gode forbindelser mellom fagorganiserte arbeidere over landegrensene.

I dag er det jo imidlertid slik at vedtaket i FFI vanskeliggjør slike forbindelser. Dette vedtak setter jo forbud mot faglig samkvem med organisasjoner i Øst-Europa som er tilsluttet den andre faglige internasjonale, WFTU.

I de seneste år har jo, tross dette vedtak, ganske mange lokale fagforeninger sendt faglige delegasjoner til Øst-Europa, og ser man videre på at landets fagorganiserte arbeidere slutter opp om at våre statsmenn avlegger besøk i Øst-Europa, og nå seneste sommer Sovjets statsministers besøk i vårt land, som etter vårt skjønn er uvurderlige bidrag i verdensfredens retning, så mener vi å kunne utlede at vedtaket i FFI ikke er i samsvar med de norske fagorganisertes mening.

Slikt faglig internasjonalt samkvem bør også legaliseres og støttes økonomisk ved at det tas inn konkrete bestemmelser i de kulturavtaler som inngås med andre land.

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

Nr. 458

«Kongressen pålegger Sekretariatet å gå inn for samarbeid mellom de to store faglige internasjonale og deres tilsluttede forbund. Herunder t. eks. få opphevet FFI-vedtaket som forbyr utveksling av valgte representanter og delegasjoner mellom landene «Øst-Vest».

Motivering:

Betydningen av internasjonal faglig enhet trenger vel ingen nærmere motivering. Vi vil her bare peke på at statsmenn, vitenskapsmenn, kunstnere, idrettsfolk osv. de møtes fra begge leire, sikkert til gagn for fred og framskritt. Arbeidernes faglige organisasjoner, som vel skulle være virkelige internasjonale, er snart de eneste som ikke møtes.

Avd. 223, Bergen, foreslår:

Nr. 459

«Medlemsmøtet henstiller til forbundet å ta opp avdelingens uttalelse om internasjonalt faglig samarbeid på LO's kongress. Uttalelsen har fått enstemmig tilslutning av såvel stedlige styre som årsmøtet i Bergens-avdelingene. Idet vi bygger på avdelingens uttalelse, vil vi fremme følgende forslag som vi ber forbundet ta opp på kongressen:

LO får i oppdrag å arbeide for et bredest mulig samarbeid med fagorganisasjonene i land som bygger på et sosialistisk grunnlag.»

Forbundsstyrets innstilling:

Vårt forbundsstyre har tidligere oversendt Landsorganisasjonen og Det norske Arbeiderparti forslag om oppmyking i FFI's bestemmelse om delegasjoner til land som ikke er medlemmer av FFI, og at man i kulturavtalene får med bestemmelser om faglig utveksling. Forbundsstyret vil derfor avvente og se resultatet av disse henvendelser.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 460

Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, foreslår:

«LO i Norge må gå aktivt inn for å bedre samarbeidet mellom de internasjonale faglige organisasjoner, slik at den splittelse som i dag eksisterer, blir eliminert.»

Motivering:

Alle former for kunstig skille mellom folkene er av det onde. Håndslag og solidaritet over landegrensene fremmer fred og fordragelighet.

Forbundets landsstyre uttaler:

Alle muligheter til reelt samarbeid mellom internasjonale faglige organisasjoner bør utvikles.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 461

Avd. 40, Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening, foreslår:

«Det opprettes kontakt mellom Den Frie Faglige Internasjonale og WFTU.

Motivering:

Landsorganisasjonen i Norge har med sitt medlemskap i Den Frie Faglige Internasjonale, brutt alle forbindelser med WFTU. Dette er til stor skade for begge parter. Kontakt med WFTU må opprettes. Fagorganisasjonen trenger internasjonalt samarbeid med alle fagorganiserte arbeidere for å sikre og bevare freden.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret ser det som en selvfølgelig oppgave å sørge for en internasjonal samling av fagbevegelsen, men er samtidig klar over at verdensføderasjonen WFTU omfatter arbeidere også i land som er diktaturstyrte — som altså ikke har en fri fagbevegelse i vanlig forstand. En forening av de to internasjonaler vil derfor ikke være mulig i den nåværende situasjon, og forbundsstyret kan derfor ikke tiltre forslaget.

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 462

«Fagkongressen gjør vedtak om å henstille til Den Frie Faglige Internasjonale om å oppheve sin tidligere beslutning om forbud mot at deres medlemsorganisasjoner opptar kontakt med respektive forbund og fagforeninger i de sosialistiske land.»

Motivering:

I de senere år har det funnet sted en viss avspenning bl. a. ved de mange ulike statsbesøk på høyeste plan, vedtakelse om prøvestans med kjernefysiske våpen osv. Vi er likevel klar over at det finnes nok av meget farlig konfliktstoff, som når som helst kan utløse de største ulykker, ja, endog en ny verdenskrig.

Vi mener at i bestrebelsen for en avspenning er det av stor betydning at også fagbevegelsen igjen opptar forbindelser seg imellom. Arbeiderne vil da med utveksling av besøk få anledning til å diskutere sine synspunkter og handlemåter med hverandre.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 49, Askim Kjemiske Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 463

«LO-kongressen 1965 tar opp til bred behandling spørsmålet om å søke samlet de to faglige internasjonaler FFI og WFTU om de spørsmål som har felles interesse for medlemmene i de to organisasjoner.»

Motivering:

En må regne med at det i framtiden vil bli et økt press på arbeiderne både økonomisk, ideologisk og politisk. Det ville derfor være av overordentlig stor betydning om disse organisasjonene kunne stå sammen i slike saker som før nevnt, og det ville være en garanti for et godt resultat.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til innstillingen for avd. 40.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 464

Bergen Sporveisfunksjonærers Forening foreslår:

«Kongressen søker gjennom FFI å få oppmyket de forhold som er mellom de forskjellige internasjonale arbeiderorganisasjoner i samsvar med den oppmykingen som foregår i det politiske liv i dag mellom Øst og Vest.»

Motivering:

Den avspenning som i de siste år har funnet sted mellom Øst og Vest, er av en så positiv karakter og vil om den også kan gjennomføres mellom de forskjellige organisasjoner, styrke internasjonal arbeiderbevegelse.

Forbundsstyrets vedtak:

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Nr. 465

Oslo Sporveisbetjenings Forening foreslår:

«Det internasjonale samarbeid utvides. Det optas kontakt med de faglige organisasjoner i de sosialistiske land.»

Forbundsstyrets vedtak:

Det vises til forslag foran.

NORSK LOKOMOTIVMANNFORBUND

Nr. 466

Oslo distrikt lokomotivpersonales forening foreslår:

«Fagkongressen 1965 oppfordrer Sekretariatet i Landsorganisasjonen i Norge til å arbeide for opphevelse av FFI's vedtak som tilsier at en ikke skal ha faglig samkvem med Sovjet-Unionen og andre sosialistiske land.

De vennskapelige forbindelser over landegrensene er av meget stor betydning for en fredelig verdensutvikling.

Norge har i dag til dels gode forbindelser med sosialistiske land på mange felter, så som vitenskapelige, økonomiske, sosiale, idrett og forskjellige felter på det kulturelle området.

Handelsmessig utbygging finner sted med mange av disse land.

Oslo distrikt lokomotivpersonales forening er overbevist om at en utvidet kontakt også på det faglige området er til stor gagn for oss som enkeltmennesker og for faglig og organisasjonsmessig utvikling.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 1, Murernes Union, Oslo, foreslår:

Nr. 467

«Murernes Union foreslår at LO's kongress tar opp til behandling spørsmålet om en bedre og friere kontakt med fagorganisasjonene i de sosialistiske land.

Videre henstiller Murernes Union til LO's kongress å legge til rette for forbund og fagforeninger en friere adgang til å utveksle faglige delegasjoner mellom Øst og Vest, både på det organisasjonsmessige og de fagmessige områder.»

Motivering:

Murernes Union mener at dette kan gi et godt grunnlag for å videreutvikle den positive atmosfære som har kommet til uttrykk mellom Øst og Vest og skape et bedre forhold mellom de to faglige internasjonaler.

Forbundsstyret tiltrer forslaget, da man er av den oppfatning at FFI's vedtak ikke blir tilbørlig respektert. Vi er kjent med at spørsmålet om utveksling med Østblokk-landene skal behandles av de nordiske landsorganisasjoner i konferanse i desember 1964.

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 468

«Landsorganisasjonen må bryte med vedtaket i FFI om at våre organisasjoner ikke skal ha noen forbindelse med fagorganisasjonene i de sosialistiske land.»

Motivering:

De fagorganiserte verden over er ikke tjent med isolasjon. Vi er overbevist om at fagorganisasjonene er tjent med utveksling av erfaringer med hverandre. Det er ved åpen meningsutveksling vi kan lære hverandre, og dette må det gis mulighet til.

Forbundsstyret tiltrer forslaget, da man er av den oppfatning at FFI's vedtak ikke blir tilbørlig respektert. Vi er kjent med at spørsmålet om utveksling med Østblokk-landene skal behandles av de nordiske landsorganisasjoner i konferanse i desember 1964.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 469

Avd. 2, Torp Fagforening, foreslår:

«Fagkongressen 9.—15. mai 1965, vedtar å forsterke og intensivere samarbeidet mellom fagbevegelsen i alle land — i øst og vest.»

Motivering:

Skal parolen om samarbeid over landsgrensene bli en realitet, må dette samarbeid utvides til å gjelde hele verdens fagbevegelse. Et samarbeid etter slike prinsipper vil bringe arbeiderbevegelsen fram til en verden fri for utbytting og spekulasjon.

La 1965 bli et nytt framstøt for sosialisme og fred i verden.

Nr. 470

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

«Det henstilles til Kongressen å gjøre sin innflytelse gjeldende — og fremme tiltak som kan bidra til å opprette faglige forbindelser over landegrensene også med de sosialistiske land.»

Nr. 471

Avd. 10, Klosterfossen, Skien, foreslår:

«Landsorganisasjonen må arbeide for å få i stand delegasjoner mellom de to faglige internasjonaler (FFI og WFTU).

Tidligere vedtak i FFI med forbud mot utveksling av delegasjoner må tas opp til revisjon.»

Motivering:

Det er nå på tide at det blir normale forbindelser mellom de to faglige internasjonaler, slik det er på andre felter i de land som står atskilt på det faglige området.

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår: Nr. 472

«Landsorganisasjonen i Norge knytter forbindelse med fagorganisasjoner i alle land uansett om disse stå tilknyttet FFI eller andre internasjonale sammenslutninger.»

Avd. 77, Samhold, Borregaard, foreslår: Nr. 473

«Landsorganisasjonen i Norge knytter forbindelser med fagorganisasjoner i alle land uansett om disse står tilknyttet FFI eller andre internasjonale sammenslutninger.»

Motivering:

På sosialismens fane står det skrevet: «Arbeidere i alle land, foren dere.»

Dette gamle slagord forplikter, og tiden må nå være inne til å knytte forbindelser med andre internasjonale sammenslutninger. Det bør komme i stand en ordning med utveksling av faglige delegasjoner så vel på LO-plan som i de lokale avdelinger for derigjennom å skape en større forståelse for de forskjellige problemer — og framfor alt legge grunnlaget for fredelig samarbeid.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 474

Forbundsstyret foreslår forslagene oversendt Sekretariatet med henstilling om å medvirke til at praksis med utveksling av delegasjoner som før 1956 — blir gjenopptatt.

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Bergen, foreslår:

Nr. 475

«I forbindelse med LO's dagsorden punkt 8. Internasjonale forbindelser, og i samsvar med LO's formålsparagraf punkt 9, hvor det heter: «Å holde ved lag og utvikle det internasjonale samarbeid,» foreslår vi at LO's kongress fatter følgende vedtak:

«LO og dens forbund vil aktivt arbeide for å utvikle det internasjonale samarbeid med alle land, spesielt med våre naboland. LO vil arbeide for å skape bedre forbindelser mellom de to faglige internasjonaler.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK TEKSTILARBEIDERFORBUND

Dale Tekstilarbeiderforening foreslår:

- Nr. 476 «1. Kongressen vedtar en henstilling til FFI om å utvide sine internasjonale forbindelser til også å omfatte WFTU og andre faglige internasjonaler, med sikte på samarbeid om saker av stor betydning for arbeidsfolk i hele verden.»

Forbundsstyrets innstilling:

En mener at Kongressen på det nåværende tidspunkt ikke bør foreta noen slik henstilling til FFI som av avdelingen foreslått.

- Nr. 477 «2. Kongressen opphever forbudet mot arbeiderdelegasjoner til de sosialistiske land.»

B e g r u n n e l s e:

Det er i alle arbeidernes innerste livsinteresser å samarbeide for en rikere og fredeligere verden.

Vi mener et slikt samarbeid må få utvikle seg over landegrensene uten noen restriksjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

En mener at det er nødvendig å se nærmere på en eventuell oppmyking av Kongressens tidligere vedtak vedrørende spørsmålet om faglige delegasjoner.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

- Nr. 478 *Trondheim Kai- og Losseforening foreslår:*

Fagkongressen 1965 fatter følgende vedtak:

- «1. Landsorganisasjonen i Norge vil arbeide for opphevelse av vedtaket i FFI som forbyr forbindelse med de fagorganiserte arbeidere og fagorganisasjonene i de østeuropeiske land.

2. Inntil FFI-vedtaket er opphevet, arbeides det for faglige forbindelser med de sosialistiske land gjennom kulturavtaler og på lokal basis, slik som det i den senere tid har utviklet seg.»

Motivering:

Trondheim Kai- og Losseforening har, tross FFI-vedtaket, gjennom faglige kontakter hatt flere delegater til Sovjet-Unionen, Polen og DDR. Deres beretninger har klarlagt at FFI-vedtaket i dag ikke har noen realitet.

Vi ser frie faglige forbindelser over landegrensene som en avgjørende faktor for fred og sameksistens.

Derfor mener vi at det er på tide at Landsorganisasjonen i Norge, enhetlig gjør noe for å få fjernet vedtaket som forbyr slike forbindelser.

Bergens Losse- og Lastearbeiderforening foreslår:

Nr. 479

«LO-kongressen fatter følgende vedtak:

LO og dens forbund vil aktivt arbeide for å utvikle det internasjonale samarbeid med alle land, spesielt med våre naboland. LO vil arbeide for å opprette forbindelser med fagorganisasjoner som står tilsluttet Den Faglige Verdensføderasjonen.»

Motivering:

Den nasjonale og internasjonale utvikling med fortsatt konsentrasjon av den økonomiske makt i stadig større monopoler, den tekniske utvikling med rasjonalisering og automasjon, blir etterfulgt av øket press på fagbevegelsen fra kjøperhold i alle land. Dette gjør det nødvendig å overveie spørsmålet om samarbeid med Den Faglige Verdensføderasjonen. Erfaringer fra andre land som allerede for alvor har begynt å gjennomføre automasjonen, viser skremmende resultater: Økende arbeidsløshet og arbeid på innskrenket arbeidsuke. I automasjonens kjølvann følger også stigende antall arbeidsulykker, og nye yrkessykdommer, særlig nervesykdommer, gjør seg gjeldende.

Innenfor Fellesmarkedet skimter man også denne utvikling. Arbeidskjøperne gjør stadige framstøt for å fravriste fagbevegelsen dens hardt tilkjempede goder, og vi er vitne til den stigende kløften mellom lønninger og leviekostnader. For å imøtegå denne utviklingen har fagorganisasjonene innsett nødvendigheten av å samarbeide internasjonalt. Arbeiderkonferansen i Rostock hadde spørsmålet om å bevare freden som hovedtema. Denne store tanke var det enstemmighet om: det er nødvendig å kjempe for freden, den er ingen gave fra naturen, men må vinnes på ny og til stadighet. Skal man bevare freden må det samarbeides på tvers av alle skillegrenser. La oss bygge framtiden på det som forener oss. Formannen i Den Frie Faginternasjonale og formannen i den svenske LO, Arne Geijer, har uttalt at den svenske LO støtter tanken om fredelig sameksistens og vil ikke legge hindringer i veien for faglige organisasjoner som ønsker å knytte kontakt med fagbevegelsen i de sosialistiske land.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til, og slutter seg til det vedtak som Fagkongressen 1961 gjorde når det gjelder de internasjonale forbindelser.

Etter vår vurdering av den faglige internasjonale situasjon, finner vi at det ikke vil føre til noe positivt for vår fagbevegelse at det innledes et samarbeid med Den Faglige Verdensføderasjon. Forbundsstyret er imidlertid enig i at de enkelte fagforbund innenfor LO skal kunne opprette kontakter eller samarbeid med andre fagforbund utenfor FFI, og vil derfor foreslå:

Nr. 480

Landsorganisasjonen i Norge og dens tilsluttede forbund vil aktivt arbeide for å utvikle det internasjonale samarbeid med alle land, spesielt med våre naboland. For å oppnå dette, kan også LO og de tilsluttede forbund søke kontakt med de enkelte lands fagforbund eller landsorganisasjoner som står utenfor FFI.

STORD OG OMEGNS SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 481

«Vi mener tiden er inne til å gjøre slutt på det uholdbare forhold mellom de to store faglige internasjonaler.

Vi mener at et utvidet samarbeid vil styrke arbeiderklassens stilling i verden, og dermed sikre freden.»

ØVRE SOLØR SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 482

«Øvre Solør Samorganisasjon henstiller til LO-kongressen at den gir det nye styret i oppdrag å gå inn for en forening av de internasjonale faglige sammenslutninger i én faglig internasjonal.

Vi mener at den delte faglige bevegelse i flere internasjonaler ikke har samme styrke for arbeiderklassen som én felles internasjonal vil ha.

Med en forent faglig internasjonal mener vi arbeiderklassen vil ha en avgjørende betydelse i spørsmålet krig og fred. Vi ber om at Norges Landsorganisasjon med alvor ser på dette spørsmål.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Dagsordenens punkt 9.

Diverse forslag.

Internasjonale politiske og militære spørsmål.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 483

Avd. 53, Nordens Klippe, og avd. 147, Orkanger Arbeidsmandsforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen gir sin tilslutning til det initiativ som er tatt blant andre av Finlands president, Kekkonen, og Sveriges tidligere utenriksminister, Undén, ved å gå inn for et avtalefestet atomfritt Norden.»

Motivering:

Det ville være et meget viktig skritt i kampen for avspenning og fred.

Fra forbundsstyret:

Forbundet går inn for at fagorganisasjonen også i framtiden arbeider for fredens sak, blant annet gjennom Norges deltakelse i FN. Det vil etter forbunaets mening ikke være tilstrekkelig med Norden som atomfri sone. Kina må komme med som medlem av FN. Verdensorganisasjonen må gjennomføre forbud mot atomprøvesprengninger og gå inn for nedrustning.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 484

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

«Fagorganisasjonen og freden.

Med de våpen og ødeleggelsesmidler verden i dag har til rådighet, er kampen for freden en av de mest sentrale og viktige oppgaver i vår tid. Opprustning og krig gagnar bare en liten klkk profitører og deres

forbundsfeller, mens den for arbeiderklassen verden over bare fører til lidelser og savn. De objektive forhold ligger derfor til rette for at arbeiderklassen, som med sine forbundsfeller utgjør den alt overveiende del av verdens befolkning, skal kunne nå fram til de retningslinjer som fører til fred og fredelig sameksistens.

Som et ledd i arbeidet med å finne de retningslinjer som må følges, må det bl. a. være LO's oppgave å støtte f. eks. forslag om atomfrie soner, samt sette kreftene inn for forbud mot atomvåpen, selv ta initiativet til aktivt å støtte alle forsøk som blir gjort for å styrke den sameksistenslinje som i de senere år er blitt fulgt, og etter vår mening reddet verden for verdenskriger.»

Avd. 38, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 485

«Landsorganisasjonen gir sin tilslutning til kravet om norsk anerkjennelse av Den tyske demokratiske republikk.»

Motivering:

Slik den internasjonale situasjon har utviklet seg, bør Norge snarest anerkjenne Den tyske demokratiske republikk. Dette vil være i Norges egen interesse og samtidig bidra til å fremme freden i verden.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, da vi ikke har noen tro på at en godkjennelse av Den tyske demokratiske republikk vil føre med seg noen styrkelse av den fredelige utvikling i verden.

Avd. 102, Stavanger, foreslår:

Nr. 486

«Fremme spørsmålet gjennom storting og regjering om å intensivere arbeidet for å oppnå fred i verden.

Gå positivt inn for opprettelse av atomfrie soner og total nedrustning. Reise spørsmålet om å bryte forbindelser med Franco-Spania og Sør-Afrika.»

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 487

«Oppfordre Kongressen til å gi sin tilslutning til en del punkter som ble behandlet og vedtatt på den britiske LO-kongressen om en for-dømmelse av det skammelige Apartheid-systemet i Sør-Afrika, boikott

av sør-afrikanske varer, dessuten motsette seg at Vest-Tyskland får atomvåpen — enten det gjøres gjennom NATO's multinasjonale atomstyrker som et første skritt, eller om noen annen metode blir brukt.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til de retningslinjer som har vært bestemmende for Norges utenrikspolitikk, og fra et norsk synspunkt har en fredelig utvikling i verden vært rettesnoren i vårt internasjonale arbeid, og vil fortsatt være det.

Nr. 488

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:

«Det henstilles til statsmyndighetene å arbeide aktivt for å få i stand en ytterligere begrensning av atomvåpen.»

Motivering:

I den urolige tid vi lever i, opplever vi stadig at midlertidige tegn på avspenning mellom landene, blir avløst av nye kriser.

De land som ikke er direkte engasjert i disse konflikter, vil etter vår mening kunne yte et verdifullt bidrag i arbeidet for fred og avspenning, ved å ta slike initiativer.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Nr. 489

Avd. 49, Askim Kjemiske Arbeiderforening, foreslår:

«LO's kongress tar opp spørsmålet om en atomfri sone i Norden og gir saken en bred behandling med positivt resultat.»

Motivering:

I vår tid, med den krigsfrykt og spenning som behersker verden, må det være riktig at fagbevegelsen gjør sitt ytterste for å bekjempe krigstruselen. En atomfri sone i Norden anser vi for å være et skritt i riktig retning.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at en atomfri sone i Norden vil ha svært liten betydning, men mener at atomvåpen bør forbys i det hele tatt.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 490

«LO vil overfor myndighetene kreve at vårt medlemskap i NATO opphører, og at Norge stiller seg enig i forslaget om opprettelse av en atomvåpenfri sone i Norden.»

Motivering:

NATO-medlemskapet har ført med seg store byrder for det norske folk. Vi har flere ganger opplevd at våre partnere i fellesskapet har gått til angrepshandlinger, og vi vet at medlemskapet forplikter til å tre støttende til hvis et medlemsland blir angrepet. Selv NATO-medlemmene innbyrdes har i den senere tid provosert til angrep, og i slike situasjoner er det vanskelig å avgjøre hvem vårt land skal solidarisere seg med. Et garantert nøytralt Norden vil være i hele menneskehetens interesse, og det er en fredens nasjon vi ønsker å være.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, idet forbundsstyret viser til stortingsvedtak om vårt internasjonale samarbeid innenfor De Forente Nasjoner.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 77, Samhold, Borregaard, foreslår:

Nr. 491

«Landsorganisasjonen i Norge krever av regjering og storting at Norge melder seg ut av NATO.»

Motivering:

Hendelsene på Kypros er et skremmende tegn på hva NATO-medlemskapet kan bringe vårt land. Under disse stridigheter står to medlemsland mot hverandre, og i slike tilfelle kan det være vanskelig å velge hvilket vårt land skal støtte.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

Nr. 492

Avd. 77, Samhold, Borregaard, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge krever at forsvarsutgiftene reduseres til det nødvendige beløp for å holde en fredsstyrke i FN's tjeneste.»

Motivering:

De siste års forsvarsbudsjetter viser store og skremmende tall. Det er arbeidernes skattepenger som i vesentlig grad må dekke dette umettelige svelg, penger som det må finnes en bedre anvendelse for. En fredsstyrke i FN's tjeneste må være målet — og budsjettet brukes på den ledige ungdom.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er i prinsippet enig i forslaget. Forbundsstyret mener imidlertid at Norge må støtte De Forente Nasjoners arbeid med å avverge og blegge internasjonale konflikter. Så langt vi evner må Norge bidra til at FN kan utøve fredsstiftende virksomhet som organisasjonens pakt forutsetter.

Nr. 493

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

«I spørsmål om fred og forståelse mellom nasjonene henstilles til Kongressen at denne uttaler seg for opprettelse av en atomfri sone i Norden, som et viktig bidrag til å fremme avspenning og fred i verden.»

Nr. 494

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

«LO's kongress krever av regjering og storting at landet går inn for en atomfri sone i Norden.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er i prinsippet enig i forslagene. Forbundsstyret mener imidlertid at Norge må støtte De Forente Nasjoners

arbeid med å avverge og blegge internasjonale konflikter. Så langt vi evner må Norge bidra til at FN kan utøve fredsstiftende virksomhet som organisasjonens pakt forutsetter.

ØVRE SOLØR SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 495

«Øvre Solør Samorganisasjon vil med dette vedtak be LO's fagkongress at den henstiller til Norges regjering og storting om at det aktivt går inn for å opprette atomfrie soner i alle verdensdeler. Det må forhindres at atomvåpen blir spredd til flere land og at flere land går inn for framstilling av atomvåpen.

Vi mener at LO's fagkongress bør anta resolusjoner tilstilt de faglige internasjonaler og be disse gjøre sitt ytterste for at det blir et totalt forbud mot framstilling av kjernefysiske våpen, samt ødeleggelse av de atomvåpen som finnes på lager.»

MIDT-ØSTERDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 496

«Den kalde krigen fortsetter, og undertrykkelseskrigen pågår.

Krav om ytterligere spredning av atomvåpen fortsetter, selv om dette må øke faren for atomkrig.

Utviklingen av det faglige internasjonale samarbeid med sikte på samling og faglig enhet i hele verden for fred, bør være fagbevegelsens hovedoppgave. Hvis fagbevegelsen svikter i kampen for fred, blir dens arbeid meningsløst.»

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Boligpolitikken.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres forening,
foreslår:

Nr. 497

«I forbindelse med den foreliggende innstilling fra Boligkomitéen av 1962 som kommer til behandling i Stortinget i år, vil Kongressen uttale:

For å dekke det påtrengende boligbehov, må boligbyggingen i tiden framover gis større prioritet. Vi vil understreke betydningen av at det blir ført en effektiv og langsiktig tomtepolitikk av kommunene. Bare dersom dette blir gjort vil det være mulig i de kommende år å få bygd det nødvendige antall boliger.

Vi sier oss enig med Boligkomitéens mindretall i at lånegrunnlaget må være i samsvar med de faktiske anleggskostnader for nye boliger til enhver tid, og at det i større utstrekning enn i dag, må tas hensyn til den aktuelle boligstandard såvel angående størrelse, utforming, utstyr og utførelse ved fastsetting av lånegrunnlaget. De rentesatser som det samme mindretall foreslår, må bli maksimum.

For øvrig må den finans- og kredittpolitikk som føres, legges forholdene slik til rette at det blir mulig å gjennomføre en øking av boligproduksjonen, dette med sikte på at det skal være mulig for folk med vanlige inntekter å nytte de boliger som produseres.»

Nr. 498

Bygningsarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

«A. Det er absolutt nødvendig å få en bedre boligdekning i årene framover.

Det må bygges minst 35 000—40 000 leiligheter hvert år.

B. Det må gjennomføres effektiv kontroll med spekulasjoner i tomteprisene. Stat og kommune må ekspropriere og tilrettelegge større tomtearealer for sosial boligbygging.

C. Husbankens utlån økes i forhold til stigningen i byggekostnadene. Renter i Husbanken må holdes på et forsvarlig sosialt nivå.

D. Bygging av leiligheter for enslige og eldre.

Forholdene må tilrettelegges for en rimelig belåning av denne bebyggelse.

E. Stat og kommune må påskynne alle aktuelle saneringsplaner.

F. Utarbeide og effektivisere statlige og kommunale boligforsyningsplaner.

G. Forutsetning for at byggeløye gis, må være at byggeprosjektet er grundig planlagt.»

(Dette forslag tiltres av avd. 12, Bygningstapetsernerens Forening, Oslo.)

Nr. 499

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra Bygningsarbeidernes Stedsstyre, Oslo, og avd. 3, Oslo Sten-, Jord- og Sementarbeideres Forening, oversendes det kommende sekretariat. For øvrig vil forbundsstyret uttale:

«For å dekke det framtidige boligbehov, vil forbundsstyret understreke betydningen av at det fra statens og kommunenes side blir ført en effektiv og langsiktig tomtepolitikk. Det må utarbeides langsiktige statlige og kommunale planer for boligbyggingen og det må gjennomføres en effektiv kontroll med spekulasjon i tomteprisene.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 500

«For å motvirke privat jobbing på byggetomter må kommunene pålegges å kjøpe opp tomtearealer som egner seg for boligbygging. Tomten bortfestes til husbyggere eller overdras til boligbyggelag.»

Motivering:

For å få en løsning i boligproblemet er det av den største betydning at kommunene benytter seg av forkjøpsrett eller om nødvendig ekspropriere egnede tomtearealer. Dette bør være en garanti for en mer samordnet tomtepolitikk i kommunene og mot privat jobbing på tomter.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 48, Herøya Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 501

«Fagkongressen må overfor Kommunaldepartementet foreslå at inntektsgrensen for lån i Statens Husbanker må økes. Likeledes bør inntektsgrensen for renterabatt for nevnte lån økes.»

Motivering:

I de siste år, med sterk stigning i priser og lønninger uten at dette gir seg tilsvarende utslag i reallønnsstigningen, virker grensen for lån og renterabatt å være for lav, og ikke stå i forhold til dagens nivå.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er kjent med at ovenstående er gjennomført.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 502

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

«LO krever at staten bevilger midler til boligbygging, slik at reising av 40 000 leiligheter pr. år gjennomføres.

Renten på boliglån må tilbake til den opprinnelige rente i statsbankene — på 2½ prosent — slik at vi kan føre en sosialt forsvarlig boligbygging.

Det er en samfunnssak å bygge boliger, derfor må all spekulasjon med såvel tomtearealer som boligreising avskaffes.

Stat og kommune må få større adgang til å ekspropriere grunn.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget, bortsett fra avsnitt 2, da dette avsnittet vedrørende en rente på 2½ prosent ikke er realistisk politikk, og viser til vedtak på NMF's landsstyremøte i Bergen 29. mai 1964:

«I årene etter krigen har det stort sett vært bra med beskjeftigelse i byggefagene. I den mest hektiske byggesesong har det til enkelte tider vært mangel på kvalifisert arbeidskraft.

I de senere år har det dessverre oppstått en skjev utvikling som har opptatt så vel statsmyndighetene som bygningsarbeidernes organisasjoner. Vi sikter her spesielt til den sesongmessige ledighet om vinteren. Det skulle være en selvfølge, i denne tid hvor kravet til økt boligbygging er så sterkt, at arbeidskraften skulle kunne utnyttes fullt ut.

Norsk Murerforbund og Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund har så vel på sine landsmøter, som på et par av sine landsstyremøter, hatt spørsmålet om full sysselsetting året rundt, til grundig behandling. Det er fra våre organisasjoner blitt pekt på den ledighet som er blant bygningsarbeiderne, og dette er gjort kjent for våre boligmyndigheter. Vi mener det må bygges 40 000 leiligheter pr. år i årene framover. Dette er en realistisk målsetting, da vi plikter å skaffe boliger til de som ingen har.

Hvis et slikt byggeprogram skal realiseres, må det være klart at det vil få sterk innvirkning på arbeidskraftsituasjonen i bygningsindustrien, også for murerfagets vedkommende. Vi går derfor ut fra at Norsk Murerforbund og Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund vil bli kontaktet når en slik målsetting skal

iverksettes. En slik målsetting vil, etter vår oppfatning, skape en rekke problemer av yrkesmessig karakter for alle bygningsfag. Med en så sterk utvidelse av byggevirksomheten som her er antydnet, må en kunne gå ut fra at vi ikke har kvalifiserte bygningsarbeidere nok, og vi vil gjøre de byggende myndigheter oppmerksom på at rekrutteringen til byggefagene bør omlegges, da den rekruttering som hittil har foregått, ikke tilfredsstillende den utvikling og ekspansjon vi nå står overfor.

Vi håper at arbeidskraften kan bli utnyttet fullt ut og rekrutteringen løst, så vi kan oppnå målet: «Full sysselsetting året rundt, og boliger til de som er husløse.» Norsk Murerforbund er til enhver tid rede til å yte den bistand vi kan, for at dette målet kan nåes.»

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Sommertid.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 68, Sarpsborg Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 503

«Fagkongressen 1965 søker utvirket at den nåværende ordning med sommertid blir opphevet og at dette om nødvendig skjer gjennom en folkeavstemning.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND NEKF avd. 45, Modum, foreslår:

Nr. 504

«Kongressen henstiller til Stortinget:

Den i flere år innførte sommertid må opphøre.

Sommertiden er til store ulemper for flertallet i landet og tjener ingen hensikt for helse og trivsel.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til uttalelse av 12. oktober 1964 på foranledning av henvendelse til Landsorganisasjonen fra Sosialdepartementet.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Ansettelse av faglig sekretær i Vestfold.

TØNSBERG OG OMLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON
foreslår:

Nr. 505

«Tønsberg og Omland faglige Samorganisasjon vil rette en sterk henstilling til Landsorganisasjonen i Norge om å ta opp spørsmålet om å gå til ansettelse av en faglig sekretær i Vestfold.»

Motivering:

Når Landsorganisasjonen i sin tid gikk til det skritt å omlegge den faglige virksomhet ved at man fikk LO's distriktskontor, som har sitt arbeidsfelt både i Vestfold og Telemark med kontor i Porsgrunn, var det ikke uten bekymring i Vestfold.

Selv om de lokale samorganisasjoner i Vestfold på mange felter gjør et utmerket arbeid, så er det en kjensgjerning at man i de senere årene har falt sterkt tilbake på en rekke felter innen den faglige virksomheten.

Dette gjelder særlig studievirksomheten. Fra å være et av de ledende fylker på dette felt, så vel i antall studieringer som kurser og antall deltakere, er det trist å måtte konstatere at Vestfold nå ligger langt tilbake på dette området.

Vi er også meget bekymret over den sviakt i organiseringen som synes å gjøre seg gjeldende i Vestfold nå. At statistikken viser tilbakegang i antall organiserte på tross av økt sysselsetting, er meget beklagelig.

Den personlige kontakt mellom samorganisasjonene, fagforeningene, og de enkelte medlemmer er heller ikke god. Savnet

av en som har tid til besøk på arbeidsplassene, klubber og fagforeningene er både til å ta å føle på.

Arbeidsoppgavene på det faglige felt er i dag så store, at Vestfold med den stadig stigende industriutbygging må ha krav på større faglig bistand enn tilfellet er nå.

Vi tror det er godt investerte penger å gå til det skritt å ansette en faglig sekretær. Vi må også ha et berettiget håp om at en slik ansettelse vil bidra til å få Vestfold opp av den bølgedalen som fylket nå befinner seg i.

HOLMESTRAND OG OMLAND SAMORGANISASJON har i møte 8. desember 1964 behandlet ovenfornevnte sak, og gjorde følgende vedtak:

Nr. 506

«Holmestrand og Omland faglige Samorganisasjon slutter seg fullt ut til Tønsberg og Omland faglige Samorganisasjons forslag til Landsorganisasjonen i Norge om å få etablert en faglig sekretær i Vestfold.»

Fra Sekretariatet:

Nr. 507

Forslagene kan ikke tiltres. De nåværende geografiske områder for LO's distriktskontorer foreslås opprettholdt.

Organisasjonsspørsmål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Oslo Sten-, Jord- og Sementarbeideres Forening,
foreslår:

Nr. 508

«De yrkesmessige strukturendringer som utviklingen har ført med seg siden organisasjonskomitéen av 1953 la fram sin innstilling, tilsier en ny tilpassing av forbundenes virkeområde. For å finne fram til en tidsmessig og formålstjenlig organisasjonsoppbygging, foreslås det at Kongressen pålegger Landsorganisasjonens sekretariat å ta opp spørsmålet om ytterligere tilpassing av forbundenes virkeområder, og i den utstrekning det måtte være formålstjenlig, en sammenslåing av forbund.

I samarbeid med vedkommende forbund gis Sekretariatet fullmakt til å sette slike tilpassinger ut i livet så snart som mulig.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Nr. 509

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund og Norsk Arbeidsmandsforbund sammensluttes til ett forbund.

Fagkongressen vil uttale:

Det velges en forhandlingskomité bestående av to fra Bygningsindustriarbeiderforbundet, to fra Arbeidsmandsforbundet, med LO-formannen som oppmann, som tar sikte på å nå fram til full forståelse. Sammenslutning innen utgangen av 1966.»

Motivering:

Det tør være en kjent sak at disse to forbunds arbeidsoppgaver stort sett både faglig og praktisk er av samme natur. Om det ene forbund har fjellsprengeing eller vegarbeid, og det andre har det rent bygningsmessige, er det i sitt vesen dog av samme natur slik at det ofte er vanskelig å finne noen prinsipiell forskjell på forbundenes service overfor medlemmene.

Om et medlem av NBIA eksempelvis skulle på sin arbeidsplass komme bort i et arbeid som tilhører Arbeidsmandsforbundet, blir det ofte tale om overflyttinger, og dette skaper unødige irritasjoner. Det har, og kan komme til å forekomme, at NBIA har ment at en arbeidsplass har ligget under deres organisasjonsområde og av den grunn organisert og målt arbeidet, men så har også Arbeidsmandsforbundet ment det samme, og det har oppstått friksjoner med det resultat at begge forbundenes representanter har forlatt arbeidsplassen og medlemmene eller arbeiderne har stått uten beskyttelse og blitt prisgitt arbeidsgivernes forgodtbefinnende.

Vi lever i en tid da rasjonalisering og sammenslutninger til større enheter synes å være påkrevet. Dog må det fastslås at rasjonalisering for rasjonaliseringens skyld ikke er noe alternativ, men hvor dette har livets rett, må dette gis fortrinnsrett. Det kan i så måte vises til kommunesammenslutningene som har forekommet over hele landet vårt. Her er vårt lands ledende

personer av den oppfatning at det vil bety en sterkere utvikling og fram for alt raskere. Man kan ikke vurdere en utvikling uten at bygge- og anleggsvirksomhet kommer sterkt inn i bildet, med den påtenkte utflytting av sentraladministrative organer fra Oslo-området, som grunner seg på sentralisering, vil en måtte satse sterkere på bygge- og anleggsvirksomheten. Man må her ta sikte på i den nærmeste framtid å bygge minst 50 000 leiligheter i året. En stor del av denne boligmasse må plasseres utenfor Oslo-området. Her må da nye arbeidsplasser og industri reises i samme tempo.

Med disse prognoser som siktepunkt, menes det at en sammenslåing av disse forbund må være målet, for å kunne følge opp i tidens utvikling og framskritt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

NEKF avd. 217, Fana, foreslår:

Nr. 510

«Landsorganisasjonen i Norge tar initiativet til forhandling med de forbund hvis medlemmer tidligere har vært tilsluttet LO, for om mulig å få disse tilbake til LO, som forbund eller enkeltmedlemmer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret gir sin tilslutning til tanken om at alle lønns-takere organiseres i Landsorganisasjonen, men kan ikke tiltre avdelingens forslag, da det må anses å være ugjennomførlig i praksis.

NEKF avd. 97, Innset, foreslår:

Nr. 511

«LO utarbeider en organisasjonsform for offentlige tjenestemenn, slik at de blir utskilt fra forbund som har medlemmer fra den private sektor.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

«På siste kongress ble organisasjonsforholdet for arbeiderne ved lettbetongbedriftene behandlet. Det forelå en innstilling fra organisasjonskomitéen, som konkluderte med at organisasjonsforholdet ble overført fra Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund til Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Saken ble utsatt og overlatt til ny behandling i Tvistenemnda, etter at det var foretatt befarings på bedriften og nøyere undersøkelse om det her forelå en kjemisk produksjon.

Slik befarings ble foretatt, og det ble konstatert at produksjonen utvilsomt måtte betraktes som en kjemisk produksjon.

Tvistenemnda avgjorde likevel saken slik at organisasjonsforholdet skulle tilhøre Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, fordi det var bygningsmaterialer som ble produsert. Dette ble godkjent av Sekretariatet.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund appellerte saken inn for Representantskapet, som tiltrådte Sekretariatets vedtak.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund kan ikke akseptere denne avgjørelse, da den både er i strid med det organisasjonsområdet som forbundet omfatter, og nødvendigvis må få konsekvenser for en rekke bransjeområder innenfor Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.

Slik den forannevnte avgjørelse må oppfattes, vil organisasjonsforholdet ved alle bedrifter som produserer bygningsmateriell, tilhøre Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Vi tillater oss å nevne sementfabrikkene — Drammens Glassverk (vindusglass) — maling- og lakkfabrikkene — en rekke plastbedrifter osv.

Det sier seg selv at Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund ikke kan akseptere en slik utvikling som, hvis den blir godkjent av Kongressen, også måtte ha til følge at elektrometallurgisk industri ble overført til Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Norsk Hydro og den øvrige gjødningsindustri til Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, vaskerier og renserier til Norsk Bekledningsarbeiderforbund osv.

Da har i grunnen opprettelsen av Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund i 1923 for lengst tapt sin mening.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund på sin side organiserer arbeiderne ved bedrifter som utvilsomt hører hjemme under Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunds organisasjonsområde. Det gjelder teglsteinsfabrikker, sementvarefabrikker og en rekke andre bedrifter som tilhører den grovkeramiske industri.

Keramisk industri ligger under Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunds organisasjonsområde.

Ut fra foranstående foreslår Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund for Kongressen følgende:

Organisasjonsforholdet for arbeiderne ved lettbetongbedriftene skal fortsatt tilhøre Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.»

NORSK KOMMUNEFORBUND foreslår:

Nr. 513

Organisering av de kommunale arbeidstakere.

«Etter behandling på Fagkongressen i 1957 ble følgende forslag vedtatt av Representantskapet 16. januar 1958:

1. Representantskapet godkjenner organisasjonskomitéens forslag om opprettelse av elektrisitetsforsyningens forbund.
2. Sekretariatet gis fullmakt til å gjøre de avvikelser som måtte anses nødvendige for å unngå organisasjonsmessige skadevirkninger.
3. Sekretariatet fatter den endelige beslutning om fra hvilket tidspunkt overføringen av medlemmer skal skje.»

Som kjent ga vårt forbund uttrykk for at vi på rent prinsipielt grunnlag var uenig i beslutningen.

På vårt forbunds landsmøte i 1962 ble saken reist gjennom forslag fra fire fagforeninger og ett stedsstyre, som samtlige ga uttrykk for at man var kommet i en meget vanskelig stilling organisasjonsmessig på grunn av vedtaket. Likeledes pekte forslagene og motivene for disse på at dette også hadde medført uro på arbeidsplassene.

I sin innstilling til landsmøtet ga vårt landsstyre klart uttrykk for at forbundet måtte bøye seg for Kongressens vedtak, selv om forbundet av prinsipielle grunner er uenig i vedtaket. Landsmøtet besluttet imidlertid at saken skulle reises på førstkomende kongress i LO.

Det er på det rene at vedtaket har skapt vanskeligheter rent organisatorisk. Det har vårt forbund til fulle fått erfare.

Overføringen har funnet sted etter de opptrukne retningslinjer med medvirkning fra begge forbund. Det er imidlertid enkelte avdelinger og også enkeltmedlemmer som har nektet å la seg overføre. Vårt forbund for sitt vedkommende har inntatt det standpunkt at man ikke vil tvinge noen ut av forbundet, dette også under henvisning til punkt 2 i nevnte vedtak: «Sekretariatet gis fullmakt til å gjøre de avvikelser som måtte anses nødvendige for å unngå organisasjonsmessige skadevirkninger.»

Det er en alminnelig mening blant alle våre medlemmer at alle som er ansatt i kommunal virksomhet skal være organisert i det forbund som de naturlig hører inn under. Forbundsstyret vil konkludere med å fremme forslag til Kongressen i flukt med vårt prinsipielle syn:

Alle kommunale lønnstakere organiseres i Norsk Kommuneforbund.»

NORSK MURERFORBUND

Nr. 514

Avd. 6, Mursvennernes Fagforening, Bergen, foreslår:

«Vi henstiller til LO's fagkongress å pålegge Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund å fremme fagskilleavtale med Norsk Murerforbund.»

Motivering:

På tross av Landsorganisasjonens sekretariats vedtak av 19. februar 1962:

«Muring med sipoblokker hører inn under Norsk Murerforbunds arbeidsområde» —

utfører tømmerne mer og mer av dette arbeid. Vi gjør også oppmerksom på at malersvennene utfører større tynnpussarbeider som også henhører under Norsk Murerforbunds arbeidsområde.

Disse grupperes virksomhet i vårt arbeidsområde har resultert i redusert fortjeneste og delvis arbeidsledighet blant Norsk Murerforbunds medlemmer.

Det må være en brist i solidariteten innenfor Landsorganisasjonens rekke, når et forbund som Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, kan fordreive Murerforbundets medlemmer ut av arbeidsplassene, ved å utføre murarbeid.

Forbundsstyret tiltrer forslaget, men mener at forslaget bør reises ved tariffrevisjonen, da Fagkongressen vanskelig kan behandle en så intern sak, som hvilke grupper som skal utføre arbeidet med nye materialer som til enhver tid tilføres bygningsindustrien. Forbundsstyret er av den oppfatning at forslaget bør tas opp i forbindelse med tariffrevisjonen 1966.

«Vi vil at Kongressen skal gå inn for å få utvidet fagskilleavtalen i byggefagene, således at avtalene ikke bare skal være mellom stein-, jord- og sementarbeiderne, men også omfatte tømmerne og malerne. Dette for, etter hvert som det kommer nye produkter på markedet, å få fastslått hvilken faggruppe de skal tilhøre.»

Motivering:

Nødvendigheten av dette mener vi å være berettiget, da det i de senere år har oppstått ulemper oss bygningsfolk imellom, med visse konkurranseforhold. Dette skaper igjen ufred og usikkerhet oss imellom, i stedet for at det bør være et harmonisk samarbeid som igjen vil skaffe oss arbeidsro, arbeidsglede og dermed bedre arbeid og høyere produksjon.

Forbundsstyret tiltrer forslaget, men mener at forslaget bør reises ved tariffrevisjonen, da Fagkongressen vanskelig kan behandle en så intern sak, som hvilke grupper som skal utføre arbeidet med de nye materialer som til enhver tid tilføres bygningsindustrien osv som i forslaget fra avd. 6, Bergen.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 77, Samhold, Borregaard, foreslår:

«Vi vil foreslå for Landsorganisasjonens Kongress at industriforbundsformen blir opphevet og erstattet med en organisasjonsform hvor fag-, spesial- og andre arbeidere sluttes sammen i forbund bestående av arbeidere innenfor det enkelte fag- eller yrkesområde.»

Motivering:

Det har gjennom alle år vist seg at det har vært umulig å gjennomføre industriforbundsformen slik den opprinnelig var tenkt praktisert.

Det har til alle tider vært stridigheter forbundene imellom om praktisering av denne organisasjonsform.

Stridighetene har resultert i at enkelte forbund og grupper har stått utenfor Landsorganisasjonen.

Tatt i betraktning at vi i dag har grupper som står utenfor LO, mener vi at det er nødvendig med en omlegging av organisasjonsformen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

Nr. 517 Fra Sekretariatet:

På Kongressen i 1957 ble behandlet innstilling fra Organisasjonskomitéen av 1953. Idet en viser til Kongressens vedtak i 1957 og 1961 foreslås at Kongressen gjør følgende vedtak: Forslagene oversendes Sekretariatet.

Kontingenttrekk i lønn.

Nr. 518

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND
NEKF avd. 36, Trondheim, foreslår:

«Klubbstyret må få rett til å kunne pålegge sin arbeidsgiver å trekke fagforeningskontingenten i lønnen.»

Motivering:

Det er en klar sak at mange arbeidsgivere ser positivt på å trekke fagforeningskontingenten i lønnen, men av prinsipp kan de ikke gå med på en slik ordning. I stedet tillates funksjonærer å stå for salget av kontingentmerkene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Nr. 519

Forbundsstyret foreslår:

«Forbundsstyret foreslår at Kongressen gjør vedtak om at det overfor statsmyndighetene reises krav om at fagforeningskontingent og kontingent til andre yrkes- eller bransjeorganisasjoner av samfunnsmessig betydning, skal kunne trekkes fra på selvangivelsen. Det maksimale kontingentbeløp som skal kunne fratrekkes, begrenses oppad til kr. 30.00 pr. måned, og skal komme i tillegg til den nåværende fra-

trekksbestemmelse på 8 prosent, begrenset oppad til kr. 1500.00. For å kunne få godtatt at kontingenten fratrekkes på selvangivelsen, skal det medfølge legitimasjon fra fagforeningen (forbundet), yrkes- eller bransjeorganisasjonen. Ordningen skal kunne gjelde for personlige skattytere.»

Motivering:

Alle er klar over at et levende demokrati i et demokratisk samfunn i moderne tid ikke kan bestå uten en rekke organisasjoner av ovennevnte kategori. Fagbevegelsens betydning og arbeidet for dennes medlemmer danner i så henseende ingen unntakelse, hvilket også i dag stort sett blir anerkjent på alle hold. Fagforeningskontingenten må derfor bli å betrakte som en forsikring mot vilkårlighet når det gjelder medlemmenes sosiale, økonomiske, kulturelle og andre interesser i samfunnet, og må derfor anses som berettiget som fratrekk i selvangivelsesoppgavene.

Det finnes selvsagt også andre organisasjoner hvor det er personlig medlemskontingent, arbeidsgiverorganisasjoner m. m., som bør kunne komme under samme betegnelse, men dog begrenset oppad til kr. 30.00 pr. måned.

For øvrig må det forhandles nærmere med myndighetene om hvilke andre organisasjoner som skal gis samme rettigheter.

En gjør oppmerksom på at visse yrkesgrupper, arkitekter, leger med flere, allerede i dag har en viss innrømmelse til kontingentfratrekk, når den har en slik karakter at den anses nødvendig for å kunne holde seg à jour med utviklingen innenfor vedkommende yrke.

NEKF avd. 97, Innset, foreslår:

Nr. 520

«LO utarbeider en ordning slik at kontingenten blir lik i alle LO-forbund.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres, da det i praksis ikke lar seg gjennomføre.

Nr. 521

Fra Sekretariatet:

1. Spørsmålet om kontingenttrekk er tidligere reist i forbindelse med revisjonen av Hovedavtalen, og LO vil fortsette arbeidet med å få denne sak realisert.
2. Forslagene fra NEKF's forbundsstyre og forbundets avd. 97 Innset kan ikke tiltres.

Bedriftsleger — skjermbildeundersøkelse.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 522

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

«Kongressen oppfordrer regjering og storting til å beslutte at bedriftsleger ansettes helt eller delvis lønnes av staten.»

Motivering:

Bedriftslegen må stå helt fritt overfor bedriftsledelsen, men slik det er nå, gjør han ikke det på grunn av ansettelses- og lønnsforhold.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at det er bedriften som må bestride utgiftene. Bedriftslegen vil ikke stå i noen annen stilling om staten skulle betale bedriftslegen.

Nr. 523

KVAM FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Skjermbildeundersøkelser.

«Arbeidere som skal til skjermbildeundersøkelse på grunn av sili-kosefare, blir gitt vanlig dag- og reisegodtgjørelse av Rikstrygdeverket.

Arbeidere som må gå til videre undersøkelse, blir betalt vanlig dag-lønn av bedriften, og godtgjørelsen fra Rikstrygdeverket tilfaller da arbeidsgiveren.»

Motivering:

Arbeidere som er beskjeftiget i gruver, steinknuseri o.l. har årlig skjermbildeundersøkelse og har i de tilfeller det har latt seg gjøre, tatt disse undersøkelser på fridager. Dette lar seg

ordne enkelte steder, men regelen er at folkene må ta utgiftene ved denne undersøkelsen selv.

For de arbeidere hvor undersøkelsen viser at det er tilløp til skader, blir de sendt til en rekke nye undersøkelser, som vanlig ikke gir dem godtgjørelse for arbeidstap av Trygdeverket eller arbeidsgiveren.

Dette er en økonomisk belastning for arbeideren som må søkes rettet på.

Fra Sekretariatet:

Nr. 524

1. Forslaget fra NJMF, avd. 123 Jørpeland, kan ikke tiltres.
2. Forslaget fra Kvam faglige samorganisasjon foreslås sendt Sekretariatet.

Folk og Forsvar.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 525

«LO's kongress må bringe LO's medlemskap i organisasjonen Folk og Forsvar til opphør fra 1. januar 1966.»

M o t i v e r i n g:

Vi mener at medlemskap i denne organisasjon er uforenlig med norsk fagbevegelses prinsipper.

Forbundsstyrets innstilling:

Når det gjelder avd. 1, Oslos, forslag om medlemskap i organisasjonen Folk og Forsvar, henviser vi til behandlingen av denne sak på LO-kongressen i 1953, 1957 og 1961, og finner ingen grunn til noen endring her.

Fra Sekretariatet:

Nr. 526

På Kongressen i 1953 ble LO's stilling til organisasjonen Folk og Forsvar inngående drøftet. Kongressen gjorde slikt vedtak: «Kongressen godkjenner LO's tilmelding til organisasjonen Folk og Forsvar.»

Også Kongressen i 1957 og 1961 behandlet LO's stilling til organisasjonen Folk og Forsvar. Mot noen få stemmer ble kongressvedtaket av 1953 opprettholdt. Idet en viser til vedtakene på de forannevnte kongresser, foreslås at Kongressen gjør følgende vedtak:

LO's tilmelding til Folk og Forsvar opprettholdes.

LO's tilskudd til Arbeidernes Opplysningsforbund.

NARVIK OG ANKENES FAGLIGE SAMORGANISASJON
foreslår:

Nr. 527

«Med henblikk på aktivisering av arbeidet i de lokale AOF-foreninger og utbygging av nye AOF-foreninger, gis Sekretariatet og Representantskapet fullmakt til å øke Landsorganisasjonens tilskott til Arbeidernes Opplysningsforbund. Med samme formål for øyet medvirker Landsorganisasjonen til at forbundenes kontingent til AOF blir øket.»

Motivering:

Kravet om allsidige kunnskaper blant fagorganisasjonens medlemmer og tillitsmenn blir stadig større. Bare gjennom en øket allsidig studieaktivitet på det lokale plan kan disse kravene innfries. Om AOF ikke makter å bygge ut og aktivisere de lokale AOF-foreninger, vil andre studieorganisasjoner uten tilknytting til arbeiderbevegelsen, overta en stadig større del av det voksende behov for frivillig studie- og opplysningsvirksomhet. En slik utvikling er allerede i full gang, og etter vårt syn må den stoppes før disse studieorganisasjonene blir akseptert som enerådende på dette felt. Vi mener derfor at Landsorganisasjonen og forbundene bør stille mer penger til disposisjon for AOF med henblikk på større aktivitet i det planmessige arbeid for utbygging av de lokale AOF-foreningene.

Nr. 528

Fra Sekretariatet:

Forslaget oversendes Sekretariatet.

Samvirkelov — kooperasjonen.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 44, Sandnes, foreslår:

Nr. 529

«LO i samarbeid med NKL foreslår for Regjeringen at det blir fremmet forslag om en samvirkelov til beskyttelse av forbrukerne og forbrukerkooperasjonen, i likhet med råfiskloven for fiskerorganisasjonene, omsetningsloven for jordbruksorganisasjonene o. l.

En forutsetter med dette at det må bli stilt lånemidler til disposisjon for statsbankene, slik at kooperasjonen kan stå sterkere i konkurransen med de store kapitalkonserner, som etter hvert etablerer seg på det norske marked, f. eks. EPA og andre.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 530

Forslaget oversendes det nye sekretariat.

SANDNES OG HØYLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON
foreslår:

Nr. 531

«LO i samarbeid med NKL foreslår for Regjeringen at det blir fremmet forslag om en samvirkelov.»

YTRE NORDMØRE FAGLIGE SAMORGANISASJON
foreslår:

Nr. 532

«Landsorganisasjonen tar opp spørsmålet om å få fremmet forslag til en forbrukerlov (samvirkelov) til beskyttelse av den vanlige forbruker.»

Motivering:

Slik forholdet er i dag, har de fleste grupper i samfunnet sin lovbeskyttelse. Vi står vel i dag på terskelen til det økonomiske demokrati. Skal vi greie å gjennomføre dette, mener vi at det må satses på samvirkebasis. Derfor må også den store gruppe som kalles forbrukere også ha sin lovbeskyttelse, i likhet med andre.

Fra Sekretariatet:

Nr. 533

Forslagene oversendes Sekretariatet.

Skole spørsmål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Oslo Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening,

Nr. 534 foreslår:

«Utdannings- og opplærings spørsmålene er i dag et av våre mest aktuelle samfunns spørsmål.

Behovet for yrkesopplæring stiger etter hvert som den maskinelle og tekniske utvikling gjør seg gjeldende, ikke minst innenfor byggningsfagene. Betongyrket står her i en særstilling når det gjelder utvikling og opplæring.

For å fremme en rasjonell og effektiv byggevirksomhet er det av største betydning at det snarest gjennomføres en ordnet opplæring for betongyrket.

Ut fra dette foreslås det at Landsorganisasjonen tar opp spørsmålet med Kirke- og undervisningsdepartementet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 535 *Forbundsstyret foreslår:*

«For bedre å kunne utnytte de muligheter det ligger i ordningen med fri hver eller annen hver lørdag, anmodes LO gjennom de offentlige myndigheter å medvirke til at folke- og framhaldsskolens fridager tilpasses ordningen med frilørdager.»

Motivering:

En ser ofte at lærermøter som medfører fridager for barna, månedslov, høstferie o.l., legges i tilknytting til mandager. Dette medfører at familien ikke i den grad det kunne være ønskelig, kan utnytte barnas eller foreldrenes fridager.

Nr. 536 NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 102—11, Pedagogisk Forening, foreslår:

«Yrkesskolene er et skoleslag under sterk utvikling, og allerede nå er det en stor prosent av arbeidslivets kvinner og menn som er rekrutert den vei. Vi mener derfor at Landsorganisasjonen i Norge med

fagforbund og ungdomsnemnder bør sette mer inn på å skape miljø (kontakt skole/arbeidsliv) på landets yrkesskoler.

Dette mener vi kan løses gjennom skolering av arbeidernes representanter i skolestyrer og yrkesutvalg. Likeledes mener vi at ungdomsnemndene bør være med på å slutte kontakt med yrkesskolene gjennom faglige og kulturelle tiltak.»

Forbundsstyret i NTL gir forslaget sin tilslutning og vil gjerne komme tilbake til en nærmere utdyping av dette overfor Fagkongressen.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Møbelsnekkernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 537

«Kongressen 1965 må anmode Regjeringen om at undervisningsplanen for den 9-årige skoles avgangsklasse samt for våre fag- og tekniske skoler blir supplert med:

Organisasjonene i arbeidslivet.

Elevene må få kjennskap til:

De store organisasjoner i arbeidslivet, NAF og LO, og de forskjellige bransjeorganisasjoner innenfor næringslivet, deres oppbygging og virkeområde.

Hvordan en tariffavtale blir opprettet, revidert og de lovbestemmelser som må følges.

Tariffavtalenes generelle innhold.

Hovedavtalen mellom NAF og LO.

Overenskomsten om produksjonsutvalg og retningslinjer ved gjennomføring av arbeidsstudier mellom NAF og LO.

Arbeidervernloven og Ferieloven. Spesielt bør det legges vekt på Arbeidervernlovens kapittel 2, sikring av sunne og trygge arbeidsvilkår.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forbundsstyret anbefaler forslaget.

DEN FAGLIGE SAMORGANISASJON I BERGEN foreslår:

Nr. 538

«Supplement til undervisningsplanen ved våre yrkesskoler, fagskoler og tekniske skoler.

Landsorganisasjonens kongress mai 1965 vil på ny anmode Regjeringen om å foranledige at arbeidslivets organisasjoner (rettigheter og

plikter — herunder vernearbeidet i arbeidslivet) blir innført som obligatoriske fag ved våre yrkesskoler, fagskoler og tekniske skoler i landet.»

Motivering:

Vår organisasjon fremmet et tilsvarende forslag på forrige kongress 1961 — som da ble oversendt det nye sekretariat.

Vi har siden brakt i erfaring at en del av våre fastlønte tillitsmenn rundt om i landet har fått anledning til å forelese om disse ting ved våre yrkesskoler og fagskoler.

I Bergen har samorganisasjonen selv gjort henvendelse til skolemyndighetene — som har oversendt saken til Kirke- og undervisningsdepartementet.

Det vi tar sikte på med vårt forslag, er å få disse ting — rettigheter og plikter — herunder vernearbeidet i arbeidslivet, inn i den ordinære undervisningsplan for våre yrkesskoler, fagskoler og tekniske skoler.

Slik som situasjonen fortoner seg i dag, er man i stor utstrekning avhengig av den interesse og holdning skolens bestyrer og administrasjon inntar til spørsmålene.

Nr. 539

Fra Sekretariatet:

Forslagene oversendes Sekretariatet.

Kjele- og maskinpassere.

Nr. 540

OSLO FAGLIGE SAMORGANISASJON har framsatt følgende forslag fra Oslo Kjele- og Maskinpasserforening:

«Da kjelepasserne i Norge, i et antall av ca. 6000, er i en særstilling når det gjelder det faglige innenfor dette yrket, og ikke har et landsomfattende samarbeid således at de kan komme sammen for å drøfte sine spesielle interesser, jfr. Forskrifter og regler for dampanlegg på land, bemyndiges Sekretariatet til å oppnevne en komité som får i oppdrag å fremme en organisasjonsform (forslag til) som tilfredsstiller kjelepassernes interesser på dette området.

Komitéen foreslås sammensatt således: Kjemisk Forbund, NNN, Norsk Papirindustriarbeiderforbund og Oslo kjelepasserforening oppnevner hvert sitt medlem, og formannen oppnevnes av LO.»

Motivering:

Kjelepasserne er i et absolutt mindretall innenfor de enkelte fagforeninger, og deres spesielle interesser kan vanskelig ivaretas der, idet man har opplevd at møtelokalet tømmes når en har forsøkt å komme inn på kjelepassernes spesielle interesser innenfor fagorganisasjonen.

I Oslo er det én kjelepasser i trikotasjeindustrien, to i papp- og kartonasje osv., og det er praktisk talt ikke én fagforening med mindre de har kjelepassere for så vidt disse er organiserte, og det antas at de nevnte forbund i forslaget er de som har flest kjelepassere.

Overfor myndighetene, kjelekontrollen, er kjelepasserne i en særstilling, idet forskrifter og regler for dampanlegg på land og den forestående sertifisering i Norge, i likhet med Danmark, hvor det har vært sertifisering i mange år, nødvendiggjør et visst samarbeid med kjelekontrollen, hvilket etter vår oppfatning bare kan etableres av en landsomfattende sammenslutning av kjelepasserne.

Kjelekontrollen på sin side, har gitt uttrykk for at denne er interessert i at det eksisterer en organisasjon av kjelepassere i Norge, og dette av sikkerhetsmessige grunner.

Idet vi håper at forslaget kommer til behandling på Kongressen, regner vi med å bli representert under behandlingen av forslaget, og vi vil der gi ytterligere kommentarer muntlig.

Fra Sekretariatet:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 541

Arbeidsforhold for tillitsmenn i LO (bistillinger).

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 542

«Avd. 1 av NJMF er av den oppfatning at ingen av LO's tillitsmenn bør sitte i regjering eller storting.»

Motivering:

Vi mener det vanskelig lar seg gjøre å skjøtte to slike betydningsfulle verv tilfredsstillende og betryggende samtidig. For øvrig viser vi til LO's vedtekter vedrørende suppleringsvalg.

Nr. 543   *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*

«Henstiller til LO-kongressen å fatte prinsipielt vedtak om at LO-formannen ikke skal ha stillinger som ligger på siden av LO's virksomhet. Stillingen som LO-formann trenger sin mann fullt ut, og vi er ikke tjent med at framtidige formenn i LO skal dele sin tid med f.eks. stortingsmannsgjerning eller ha andre stillinger som ligger på siden av LO's virksomhet.»

Nr. 544   *Avd. 38, Kristiansand S., foreslår:*

«Landsorganisasjonens formann og nestformann.
Ovennevnte tillitsmenn må ikke ha annet lønnet arbeid eller tillitsverv som kan gå ut over deres arbeid i organisasjonen.»

Motivering:

I prinsippet er vi enig i at fagorganisasjonens folk deltar i styre og stell, det være seg i kommunestyre og storting. Men vi anser de nevnte tillitsverv i Landsorganisasjonen for å være av så stor betydning at de fullt ut legger beslag på deres arbeidskraft. Vi er også mot en opphoping av tillitsverv på enkelte personer, som det ikke er å vente at disse kan skjøtte på den beste måte. En spredning av tillitsvervene på de enkelte medlemmer ville etter vårt syn gi de beste resultater.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 1, Oslo, avd. 34, Sandefjord, og avd. 38, Kristiansand S., om Landsorganisasjonens tillitsmenn og Stortinget, mener forbundsstyret bør behandles når en aktuell situasjon oppstår, slik det ble gjort da LO-formannen ble nominert til Stortinget i 1957 etter vedtak på Fagkongressen.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 112, Esso Arbeidernes Fagforening, Valløy, foreslår:

Nr. 545

«Esso Arbeidernes Fagforening fremmer følgende forslag at tillitsmenn i LO og i fagforbundenes sentrale ledelse som blir valgt fra noe politisk parti til Norges storting, skal umiddelbart etter valget fraskrive seg vervet som tillitsmann i fagorganisasjonen.»

Motivering:

Landsorganisasjonen og fagbevegelsen for øvrig må bestrebe seg på å være partipolitisk uavhengig ved at sentrale ledere i fagorganisasjonen sitter som politiske tillitsmenn i regjering og storting. Det vil uvegerlig føre til en innfiltring som igjen virker skjerpene på de partipolitiske motsetninger som rører seg nedover i organisasjonene. Det er vår overbevisning at den partipolitiske strid som fagorganisasjonen er heftet med, virker sterkt hemmende i fagbevegelsens politiske kamp for sine interesser.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er for så vidt enig i det prinsipp som ligger i foreningens forslag, men kan ikke erklære seg enig i at tillitsmenn skal fraskrive seg sitt verv i fagorganisasjonen mens han er i den politiske funksjon, men han må innvilges permisjon i funksjonstiden.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Papirarbeidernes Industrigruppe, Drammen, foreslår:

Nr. 546

«Formannen i LO bør ikke være medlem av regjering eller storting.»

Motivering:

Stillingen som formann i LO er den høyeste i fagbevegelsen, og denne funksjon krever sin mann fullt ut.

Slik som utviklingen har skjedd de siste årene, hvor Regjeringen har vært engasjert i det siste tariffoppgjør, mener vi med vårt forslag at formannen vil stå friere.

- Nr. 547   *Forbundsstyrets innstilling:*
Forbundsstyret foreslår forslaget oversendt Sekretariatet.

Friarealer — Fritid.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 548   *Avd. 4, Oslo, foreslår:*

«Fagkongressen nedsetter et utvalg som får til oppgave å arbeide for sikring av friluftsområder for å gi de fagorganiserte muligheter til å dyrke friluftslivet i alle former i ferie og fritid.»

Motivering:

Såvel 4 ukers ferie som utsikter til stadig lengre fritid, fører til at de fagorganiserte i større og større utstrekning søker former for fritidsbeskjeftigelse som for bare få år siden var reservert andre. På den annen side er vi vitne til at landets grunneiere organiserer seg i grunneierlag for å skaffe seg en monopolstilling når det gjelder utnyttelsen av landets naturherligheter. Det drives spekulasjon i form av salg og utleie av friluftsområder, som dermed blir stengt for almenheten. Skal de fagorganiserte trekke den fulle nytte av lengre ferie og fritid og hente krefter til ny innsats og økt produksjon, må vi ha fri adgang til landets naturherligheter. Også på dette området må fagbevegelsen gå i spissen for å kjempe fram våre rettigheter.

Forbundsstyrets innstilling:

Da vi er av den oppfatning at dette er et spørsmål som hvert enkelt forbund må ta seg av, finner vi det riktigst at Kongressen anmoder forbundene om å aktivisere seg på dette området.

NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 549   *Oslo Havnevesens Arbeiderforening foreslår:*

«Det opprettes et organ innen LO til ivaretagelse av medlemmenes interesser når det gjelder utnytting av ferie og fritid.»

Motivering:

Gjennomføringen av 45 timers arbeidsuke har ført til at mange arbeidstakere har to dagers helgefri hver eller annenhver uke, og lovfesting av 4 ukers ferie gir ytterligere adgang til sammenhengende tidsrom med arbeidsfri. Det må også være grunn til i nær framtid å kunne regne med forkorting av nåværende arbeidstid.

Problemer med å utnytte fritiden på en rik og sunn måte vil derfor melde seg med øket styrke, særlig når det gjelder adgangen til å dyrke friluftslivet i ulike former. På disse områder er den vanlige lønnsuttaker, selv innen rammen av nåværende lovgiving, i liten grad beskyttet mot utilbørlig fortrengsel og utbytting.

De interessekonflikter som her er til stede, gjør det nødvendig med effektive tiltak også fra vår side, og et organ innen LO kan sterkt bidra til at arbeidstakernes tarv bli ivaretatt også på disse områder.

Forbundsstyrets vedtak:

Det vises til at organisasjonen Norsk Folke Ferie arbeider med disse oppgaver.

Fra Sekretariatet:

Nr. 550

Forslagene oversendes Sekretariatet.

Syssetning for eldre arbeidere.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 23, Raufoss, foreslår:

Nr. 551

«LO tar opp forhandlinger med NAF problemet med arbeid til eldre arbeidere som blir sagt opp ved bedriftene, og som kommer opp i store vanskeligheter med å skaffe seg nytt arbeid.»

Motivering:

På de steder hvor tilgang på yngre arbeidskraft er god, har bedriftene i mange tilfeller sagt opp eldre arbeidere som har vanskeligheter med å tilpasse seg i krevende arbeid. Har ar-

beidssituasjonen bedret seg, foretrekker bedriften yngre arbeidere, og de eldre blir gående arbeidsløse. Bedriftene må her forplikte seg til å gjeninnta eldre arbeidere som har arbeidet i bedriften. Her må vi få klare retningslinjer og en bedre sikring for LO's eldre medlemmer.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 23, Raufoss, om de eldres problemer, er allerede oversendt LO i forbindelse med behandlingen av Hovedavtalen.

Nr. 552   *Avd. 23, Raufoss, foreslår:*

«Det tas opp forhandlinger med NAF angående etterlønn til familien dersom forsørgeren avgår ved døden. Etterlønn kan ordnes ved at bedriften tegner forsikring for sine ansatte. Forsikringen betales i sin helhet av arbeidsgiveren.»

Motivering:

Dersom forsørgeren dør, oppstår det store økonomiske vanskeligheter for familien. De færreste har i dag kapital til å hjelpe den første vanskelige tid. Problemer med husleie, renter og avdrag, samt skolegang for barna, gjør at det ofte blir rene katastrofen for de etterlatte.

Gjennom en slik etterlønn vil vanskelighetene bli mindre for familien.

Forsikringen må også gjelde dersom hustruen dør og mannen sitter igjen med flere barn.

Nr. 553   *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslaget fra avd. 23, Raufoss, om etterlønn, oversendes det nye sekretariat.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Nr. 554   *Avd. 410, Bergen, foreslår:*

«LO's kongress må pålegge Sekretariatet å ta spørsmålet om sysselsettingsmuligheter for eldre arbeidere opp både med myndighetene og NAF med henblikk på eventuelle tiltak både lovveien og forhandlingsveien.»

Motivering:

Det er et faktum at eldre arbeidstakere som av en eller annen grunn mister sin jobb, i dag har store vansker med å skaffe seg nytt arbeid.

Levealderen stiger, samtidig som eldre mennesker stadig får en bedre fysikk.

Likevel øker vanskene, og eksemplene på arbeidere som blir avvist på grunn av alderen øker, selv om denne kanskje ikke er stort mer enn 50 år.

Disse forhold er uverdigg menneskelig sett, og en situasjon som samfunnet ikke kan være tjent med.

Dette er en kraftig skyggeside ved vår ellers så fremadskredne velferdsstat.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 555

Forslaget oversendes det nye sekretariat.

DEN FAGLIGE SAMORGANISASJON I BERGEN foreslår:

Nr. 556

«Kongressen 1965 ber Sekretariatet om å utrede de spørsmål som knytter seg til den forserte industrialisering, automatisering og rasjonalisering og som skaper særlige problemer for grupper av eldre arbeidstakere.»

Motivering:

Samorganisasjonen i Bergen har i de senere år kunnet registrere at den forserte industrialisering og effektivisering av en rekke industrier, kanskje i særlig grad innenfor bygningsindustrien, har ført til en rekke problemer for grupper av eldre arbeidstakere på grunn av at deres fysiske forutsetninger etter hvert reduseres. Problemene som oppstår på arbeidsplassene rammer ikke bare den enkelte økonomisk, men utviklingen bærer i seg det som kanskje er enda alvorligere — splid arbeidstakerne imellom fordi den yngre generasjon ser sine akkordfortjenester redusert når eldre arbeidstakere med sine svakere fysiske forutsetninger svekker akkordtempoet. Problemene kan

— hvis man ikke i tide søker å finne hensiktsmessige løsninger — føre til betydelig svekkelse av de solidaritetsprinsipper som fagbevegelsen har som bærende fundament og direkte skape motsetninger på de enkelte arbeidsplasser.

Denne tendens må vi regne med vil tre tydeligere fram etter hvert som effektiviseringsjaget blir større og større. Gjennom forslaget til folkepensjon regner samfunnet imidlertid med at arbeidstakerne som hovedprinsipp skal stå i arbeid til fylte 70 år. Men det er like klart at 60-åringene etter hvert som de blir eldre, får redusert sin fysiske yteevne, og en tragisk utvikling som kan bli resultatet, er at den enkelte arbeidsgiver kan se seg tvunget til å si opp sine eldre arbeidere før aldersgrensen som folkepensjonen fastsetter, fordi effektiviseringsjaget og presset fra de yngre arbeidstakere i akkordlagene blir for stort. En differensiert aldersgrensebestemmelse når det gjelder folkepensjonen bør derfor nøye overveies.

Det sier seg selv at spørsmålene bare kan analyseres tilfredsstillende ved at det blir opprettet et utvalg hvor forbundene bør bli allsidig representert, og som inngående kan vurdere de tiltak som kan komme på tale.

Utvalgets mandat bør være å gi den nødvendige analyse av forholdene og å fremme de forslag utvalget ser mulig og nødvendig og å legge sin rapport fram for Landsorganisasjonens sekretariat innen en bestemt frist.

Nr. 557   Fra Sekretariatet:

Forslagene oversendes Sekretariatet.

Stortingsvalget 1965.

**Nr. 558   NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER-
FORBUND**

Avd. 410, Bergen, foreslår:

«I forbindelse med stortingsvalget 1965 må LO's kongress kreve at fagorganiserte arbeidere i langt sterkere grad enn før, må nomineres på Arbeiderpartiets valglister, og på slike plasser at de har reelle sjanser til å bli valgt.»

Motivering:

Det kan slåes fast at fagbevegelsens kvinner og menn ikke er representert i Stortinget i et antall som kan sies å være tilfredsstillende. Den eneste måten å rette opp dette på, er at vårt forslag blir vedtatt og deretter tatt til følge av Arbeiderpartiet. Fagorganisasjonens representanter må nomineres i et antall og på en måte som står i rimelig forhold til LO's medlemstall, og til den innsats som gjøres på alle områder i forbindelse med valgene. Vi skal ikke komme nærmere inn på dette, men bare peke på den økonomiske støtte som ytes.

Representanter fra andre grupper gjør også en innsats for våre interesser på tinget, men representantene fra disse må stå i forhold til gruppenes størrelse og innflytelse. Da det ikke skulle stå på habile kandidater fra fagorganisasjonen, er det nå på tide å endre forholdet slik som foreslått.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 559

Forbundsstyret er prinsipielt enig i forslaget.

Forslaget oversendes det nye sekretariat for videre sending til DNA.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Koordinering av virksomheten for institusjoner og organisasjoner innenfor arbeiderbevegelsen.

DEN FAGLIGE SAMORGANISASJON I BERGEN foreslår:

Nr. 560

«LO's kongress mai 1965, vil henstille til Sekretariatet at man oppnevner en komité med det mandat å forsøke å finne fram til former for samarbeid og koordinering av virksomheten for institusjoner og organisasjoner innenfor arbeiderbevegelsen.»

Motivering:

Det er utvilsomt slik rundt om i landet at man savner samarbeid og kontakt mellom institusjoner og organisasjoner innenfor arbeiderbevegelsen.

På sentralt hold i Oslo er dette på mange måter avhjulpet ved gjensidig representasjon i styrer — eller i form av samarbeidsutvalg.

I en rekke byer rundt om i landet har man også forsøkt å følge opp tilsvarende samarbeidsformer.

Dette gjelder samarbeid mellom fagorganisasjonen og partiet, fagorganisasjonen og kooperasjonen, fagorganisasjonen og AOF m. v.

I tillegg til dette kommer en rekke andre institusjoner og organisasjoner — hvor samarbeidsformene er mer tilfeldig. Dette gjelder bl. a. Norsk Folkehjelp — Norsk Folke Ferie — Kristne Arbeideres Forbund — Arbeidernes Avholdslandslag — Norsk Arbeidersangerforbund — Boligkooperasjonen — Samvirkeforsikring — Arbeidernes Landsbank — Arbeiderpressen — AUF — Framfylkingen.

Nr. 561

Fra Sekretariatet:

Forslaget oversendes Sekretariatet.

Dagbladet Sørlandet.

VENNESLA OG MOSBY FAGLIGE SAMORGANISASJON

Nr. 562

foreslår:

«Fagbevegelsen i Aust- og Vest-Agder bør styrkes og et viktig skritt i denne retning vil være å ansette en faglig journalist i dagbladet Sørlandet.

Vi ber Landsorganisasjonen vurdere dette forslag meget nøye, da vi er overbevist om at dette er et av arbeiderbevegelsens svakeste punkt på Sørlandet.»

Nr. 563

Fra Sekretariatet:

Forslaget oversendes Sekretariatet.

